

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_206181

UNIVERSAL
LIBRARY

శ్రీ
శత కోపవిన్నపములు.

సంకర్త :

శ్రీమాన్ దివి కృష్ణమాచార్యులువారు.

సంకటనకర్త :

నిడుముక్కుల సుబ్బారాయుడుగారు.

ముద్రాపకాలు :

ఆంధ్రవాణీ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

1938

శతకోపవిన్నపములు.

హై|| నృపభోమవిజౌభూయ్యో మరుకాపురికారిజం
పాణ్యదేశేకలేరాదా శతారింస్సప్యపభజే.

స మ్యాభ్యాస్తు.

సంకల్పః

శ్రీమా దీని కృష్ణమాచార్యులవారు

చ॥ గడునరిలోభి ద్రవ్యమది కన్నపుదొంగకు బందిపోట్లకే
బుడమిని వారకాంతలకు భూపతికే జను నజ్ఞునుండుతా
బడసిన ద్రవ్యసంచయము బ్రాహ్మణకోటికి బంధుకోటికి
కడగు తటాకసత్రీవస కార్యప్రతిష్ఠకు కూపకోటికి.

రామానుజదాసుడు,
నిడుముక్కులనుబ్బారాయుడు,
బెజవాడ.

ప్రకటన.

శ్రీమ చ్ఛరకోపదేశిక చరణకమల సేవా నిరతు
 లగు శ్రీమాన్ దీవి కృష్ణమాచార్యుల వారిచే
 సమస్త చేతనోన్మాదముగ రచియింపబడిన ఈ
 ఘోషమును కృష్ణాగ్రహార వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్
 సముద్రాల తిరువే గోపాచార్యులవారి షష్ట్యలు నిడు
 ముక్కుల పిచ్చయ్య, మహాలక్ష్మమ్మగారి, కుమా
 రుడు సుబ్బారాయుడుగారి దగ్గర సహాయముచే
 సమర్పించి పంపింపబడినది. యీ శరకోప విష్ణుకములను
 శ్రీమ ద్భగవద్భాగవతాచార్య కృష్ణక పాదుగిలు
 గావలయు ను కోరికగల ప్రసిద్ధ జనులకు సత్యం
 తోప కారణముగ సమర్పించి యున్నాము. గాన
 వలయువారికి నిడుముక్కుల సుబ్బారాయుడుగారి
 వలన లభించును.

—: నీ స మా లి క :—

నీ॥ హరిశ్చంద్ర మహారాజ ఆలినమ్మక చేరి
కుల గోమ గొల్వడా బనికిమాలి
ఆలిగట్టినచీర నలుడు పెండుగజేసి
ధరణి పెద్దడవిలో బాసిపోడ
మాధవుచేబూని మాయచాడిగొని పోయి
ధరణి పాతాళమన బడడెల్ల
వాలినుగీవులు వనిత పోరాడి
తెనయన్న జంపించె నగడిని
లక్షయాభ్యయే రాజ్యమేలిసయ్య
రావణుడు మనయడా రాముచేరి
శూరులెట్టియా చోడక వహరాజు
గొట్టి ముచ్చేటిల గొట్టిబడడ
బ్రహ్మతల తనుగొట్టి బ్రహ్మశివోమాన
శంకరుడు శిరగడా జగమునంగు
దావపారయుగమున దావదేవికి
యేవురు మొగులైరి యవ్యపడక
కుంతినదేవికి పెద్దకొడుక న కర్ముడు
తమ్మునితోపోరి తాను సమసె
భార్గవకూతురు బ్రాహ్మణకన్యక
క్షత్రియుపాలాయె కర్మగతిని
పదకొండుక్షోణీల బలములుగలరాజు
రణభీతి గొనిపోయి జలముజొరడ

ఆపదొచ్చినవేళ ఆ విక్రమామూర్కుండు
 కాకిమాంసము తిని కప్పపడడె
 అమావాస్య పావర్షాన ఆదిత్యచంద్రులు
 రాహుకేతులచేత రఘుపడరె
 స్పృహదీపములలోని సర్పంబు చెయి
 బాచి పరీక్షితుడు పాశ్చాత్యుడు
 యిట్టివారలెల్ల యిరువున బ్రాహ్మ
 మనుజు లెంతటివారు మాయపెలియ.

—♦ స వ ర త్న ము లు ♦—

సీ॥ కంటిరేమనవారు ఘనులు గృహస్థులు
 కేళలులై పుకొన్న వెజ్జితనము
 భద్రాధిపై ముండి పాయరు సంసార
 పనితి ను రిక పట్టువడిరి
 కలయోనులం దెల్ల గానాధ్యక్షుల
 పురుషుండు దేహియై పుట్టుచుండు
 తన్నెలుంగుడు కర్మతంత్రుడై కడపట
 ముట్టడు బహుశితములకు నై న
 ఆ॥ దీనశుభములేదు దివ్యకీర్తియు లేదు
 జగతి పుట్టి పుట్టి చచ్చిచచ్చి
 పుట్టినేల మనకు పుట్టనిచావని
 తోనవెదకి కొనుట దొడ్డుబుద్ధి॥
 పుట్టుచావులు రెంటిని బొరయునట్టి
 నిర్మలజ్ఞాన సంపూర్ణ నిష్కలుగు

తెరువునెరిగించు నాతడే గురువరుండు

సవ్యతరభోగి శ్రీనదానందయోగి॥

జీవిపోకమునుపె జీవవస్తువులిచ్చి

జీవినిల్పవలయు జీవసముగ

జీవితొలగు వెనుక జీవవస్తువేల

విశ్వదాభిరామ వినుర వేమా॥

శ్లో॥ కామకోధశ్చ లోభశ్చ దేహేతిష్ఠంతి తస్మిన్
జ్ఞానరత్నాపహారాయ తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః

శ్లో॥ జన్మదుఃఖం జరాదుఃఖం జాయాదుఃఖం పునః పునః
సంసారసాగరం దుఃఖం తస్మాత్ జాగ్రత. జాగ్రతః

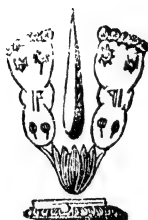
శ్లో॥ మాతానాస్తి పితానాస్తి నాస్తి బంధుసహూదరః
అర్థంనాస్తి గృహంనాస్తి తస్మాత్ జాగ్రత జాగ్రతః

శ్లో॥ ఆశయా బద్ధతే లోకే కర్మణా బహుచింతయేత్
ఆయుషీణం నజానాతి తస్మాత్ జాగ్రతజాగ్రతః

చ॥ ఏను మృతుండనొందునని యింతభయంబు మనంబులోపల
న్మానుషు సంభవంబుగల మానవకోటికి చావునిత్యమా
గాన హరిం దలంపు మికగలదు జన్మము నీకు ధాతికిపై
మానవనాథ బొందెదవు మాధవలోకనివాస సౌఖ్యమున్.

శా॥ మాయామేయజగంబెనిత్యమనిసంభావించి మోహంబునన్
నాయిల్లాలని నాకుమారుడని ప్రాణంబుండునందాక
యంతోలల్లాడిన యీశరీరమిప్పుడిందున్ కట్టెలన్ గాలుచో
నాయిల్లాలునురాదు పుత్తుడును తోడై రారు తప్పింపగన్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ ర కౌ ప విన్న పములు.

శ్రీనివాసగురుదండవజ్ఞానమానసా ! అసంతోషి
బ్రహ్మకారులు నౌదంబుఫల ప్రియంబున రోమకూపం
బుల గలవిరాట్టు - అట్టి పిల్లల నొక్కొక్క రోమకూపం
బునం గలవారు స్వర్ణాంబు - అట్టి స్వర్ణాంబు లనంతకోటు
లొక్కొక్క రోమకూపంబున పోలువారు పరమ స్వర్ణాంబు -
లిట్టి యజాండంబులను స్వర్ణాంబులను బరమ స్వర్ణాంబులను సంకల్ప
మాత్రిమున నేకకాలముదే యుత్పన్నునితలయంబులంజేసి
స్వేచ్ఛావిహారంబులు జరుపుచు బునరుత్పన్న యేకకాలముదే
చేసి కొంతకాలంబు మింగి గర్భింబున దాచినవ్యాధి కొంత
కాలంబు గ్రక్కి వెలుపలం బ్రసరింపజేయుచు దదండంబు
లీవ లావలం జిమ్ముచు గండుకీకడచే లీలావినోదుండై విరిజ
కావల పరమపదంబున దిరుమామణిమంటపమందు వేంచేసి

శ్రీనీలాది దివ్యమహిమలు సేవింపగా సంత గరుడ విష్వక్సే
 నాదులు గొల్వగా సంతంబులైన నిత్యసూరులు ముక్తిపురు
 షులును కైంకర్యంబులు సేయగా నిఖిలహేయప్రత్యాసీకులై
 యనంతకళ్యాణగుణపరిపూర్ణులై శంఖచక్రగదాఖిల శాస్త్రాది
 దివ్యాయుధధరులై సవరత్నఖచిత నూపుర పాదాభరణ మణి
 మేఖలావలయ కటిప్రదేశ దివ్యవీతాంబర చతుర్భుజ నై జయంతీ
 వనమాలికా శ్రీవత్స వక్షస్థుల గ్రహేయహారకేయూర కటక
 కంకణ ముద్రికా మకరకుండల ముత కిరీటాది దివ్య భూషణ
 భూషితులై అశరణ్యశరణ్యులై భక్తిజనాభీష్ట ఫలప్రదా
 యకులై వేంచేసి యున్న శ్రీమన్నారాయణనియందు నద్విం
 బున గొండ యున్న చందంబున బ్రణవం బీశ్వరుని ఘటోదకం
 బాకాశంబును డమలో నిమిషిన్లు దేవరహృదయంబున నిల్చి
 ధ్యానారూఢుండనై పరమాత్మను నానందింపజేయుచున్నాడపు
 లంత సఘటనాఘటన సామర్థ్యుండవే సమోసమో శ్రీశతకోప
 దేశికోత్తమా॥

౧

బుక్కపట్టణనివాసా! మీదివ్యమంగళ విగ్రహంబైన
 తిరుమేనునకు నాయురారోగ్య ముస్తు. మీ యవయవంబులకు
 శుభమస్తు. పరవాది భయంకరంబైన మీ వాగ్జ్యంభణంబులకు
 జయంబు గావలయు. దేవరపురుషకారత్వంబుచే సన్నిధి కైం
 కర్య నిర్వాహకులైన రామానుజమ్మకు సుభద్రా నాంచారమ్మ
 గారికి నాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధి యగు. మీ శాంత శమ ద
 మా ద్వనంత కళ్యాణగుణ కరుణాకటాక్షవీక్షణీయంబులకు

క్షేమంబు. మీతేజోగాంభీర్య సౌశీల్య సౌకుమార్య వాత్సల్య
దులకు నభివృద్ధికరం బగు. మీసౌలభ్యాతిశయ వైభవంబులు
దేవర దాసానదాస చరమ పర్వదాసుడైన యడియనిపర్యం
తంబు ఫలింపవలయు. మీరు వేంచేసియున్న దివ్యదేశంబున
నెల మూడు వర్షంబులు వర్షించి పాడిపంటలు సమృద్ధి నొంద
వలయు. మీరుండు పట్టణంబున నిత్యకళ్యాణంబు బచ్చతోర
ణంబులు భాసిల్ల బ్రజలు భాగ్యవంతు లగుదురు. దేవరదివ్య
తిరువడిఘళ కనంతంబులైన సేవింపులు సేవించెద, నల్లెల సేవిం
చెద నంటిరా, స్వాముల దివ్యావతారంబులు చేతనాచేతనుల
సంరక్షణార్థంబు గనుక మంత్రమంత్రాగ్రాధీన డైవంబు మీ
యధీనంబుగదా యని మీకటాక్షంబున ననంత జీవకోటులకు
బరమపదంబు గల్గి నిర్భరానందపరవశు లగుదురు గాన మీరు
లెస్సెయ్యుండుటే మేలు సమోనమో శ్రీశరకోపదేశికోత్తమా॥౨

శఠారీ! రాజస తామసంబులు పెనగొని దేహాభిమానం
బుల బరవీడనంబు చేసి హీనకులంబునం బుట్టి జననకాలంబున
లేశమాత్రంబు భగవత్కటాక్ష వీక్షణంబు గల్గెగాబోలు శాంతుం
డనై నిర్వాణపదప్రాప్తంబుకై కైంకర్యంబులు చేసి భగ
వానుల నారాధింతు నని పూని శరీరాయాసంబుల కోర్వంజాలక
మాని జ్ఞానంబున సీశ్వరుని నారాధించెద నని చిత్తచాంచల్యం
డనై యుడిగి భక్తినిష్ఠచే శ్రియఃపతిని గొల్చి సేవించునని
తలంచి యెడతెగని భక్తి మనస్ఫిరత లేక యింక సేమిచేయుదు
నని విచారించుచుండ నాడబోయిన తీరం బెదుట గనుపించినట్లు

వెదుకబోయిన మందుతీగె వేళ్ల దగిలినట్లు మొక్కిబోయిన వేల్పు మందర బ్రత్యక్షమైనట్లు దేవరవారాడియానికి సుప్రసన్నులగై ప్రసదసంబు చేయించితిని. చేయించిన మాత్రంబెగాని ప్రప్రయోపాయం బెట్టిదో యెరుగ. మీరు నియమించినట్లున్న వాడం గాను. ద్విపాదపశుతుల్యుండను. ఇట్టి హీనుండని పరిహరించక చేరబట్టితిరి. పట్టు విడువనిది దేవరవారికి స్వభావంబు. ఏ నెట్టివాడనైన గాని దేవరవారు చేసిన ప్రసక్తియు నడియని పర్యంతంబు ఫలించె. సమోసమో శ్రీతత్వోప దేశికోత్తమా॥ 3

పరకాలసూరీ ! నామనోగుణంబు లొరులకు గానరావు. నాగుణంబులు మరుగునెట్టిక దేవరవారికి విన్నపంబులు సేసెద. నా బహ్మచర్యంబులు ఘోటక బ్రహ్మచర్యంబులు. నా నద్వర్తనంబు పిల్లిశీలంబు. నాజపంబులు సింహశబదపంబులు. నాయు పవాసంబు లజగరోపవాసంబులు. నా ధ్యాసంబులు బకధ్యాసంబులు. నా వినయనై చ్యంబులు సక్కనినయనై చ్యంబులు. నా చేష్టలు మర్కటచేష్టలు. నామనంబు శుశుకవాలంబు వంటిది. నాబుద్ధి సలినపత్రజలంబువంటిది. నావేషంబు ముష్టిపండువంటిది. నా వర్తనంబు లుమ్మెతకాయబొలికె. నా హృదయంబు కత్తిరూపంబు. నా ముఖంబు వ్యాఘ్రముఖంబు. నానోరు తోడేలు. ఇన్నియు మొదట నాయదే కలిగియున్నవి. ఇట్టి వానిని సన్నేలిన దేవరవారికి బ్రహ్మసం బధికంబు. అటువలె నున్నను బట్టుచీర నెరపు లిచ్చి పీటపట్టుక వేట గిరిగిన్నట్లు, ధనికుండు ధనం బిచ్చి పుచ్చుకున్న వాడు చెడుకొక గనిపెట్టి పిరిగి కాచి నలును నన్ను గాపాడికొని పొరుగువలయు. నా స్వభావంబు శుశుక

న్యాయంబునంటిది. దేవరవారిన్వభావంబు మార్జాలకీచకన్యాయ
చందంబు. నన్ను వడలవలదుసుమీ. నమో నమో శ్రీశతకోప
దేశికో నమా॥ ౪

తెన్నరంగంపొన్నడీ! అనాదికాలంబుననుండియు నేనెత్తిన
జన్మంబులు లెక్కింపరాదు. తారా తుమార వర్షధారా భూరేణు
పులు లెక్కించు నజునకై నను శత్యంబు గాదు. నే జేయు స్తవ్య
పాపంబు నన్న సముద్రోదకంబుల కంటె సహస్రాంశంబు లధి
కంబులు. నాస్తి బెట్టకొన్న కలగోత్రరూపనామంబులీ చతు
ర్ముఖుండు గాక యిక గొందరు సహస్రముఖబ్రహ్మల కై నను
గణించ నగోచరంబులు నే భుజిపని పదార్థంబులు బ్రహ్మాండం
బున లేవు. నే జేసిన పాపంబు లనుభవరూపంబుచే వ్యయంబు
గాదు. అట్లున నను బ్రహ్మాండంబునుం బట్టజాలదు. నే ననుభవిం
చిన నరకంబు లష్టావింశత్సహస్రసంఖ్యలు గలవు ఒక్కొక్కటి
ననేకమారు లనుభవించితి, నై నను నే జెప్పకొనరాదు గాని
నాయంత సామర్థ్యంబు లేదు. అది యెట్లంటిరా, అనంతకోటి
బ్రహ్మాండంబులు కటాక్షలేశమాత్రంబున గల్పించు భగవ
న్మా గూటిరోహితుండైన యతనికి బ్రతికోటి నై పాపిష్ఠాగ్రేస
రుండైన వేగింపుచున్నాడ గాని విడుపు లేదు. అతనికిం గ
సామర్థ్యం బడియనకింగలదు. ఇట్టి యడియేని జేపట్టి పునర్జన్మంబు
లేక యధియం బొసంగి కింకరునిగా నేలుకొంటిని. దేవర సామ
ర్థ్యంబును, మహోపకారంబును విచారించి లెక్కింప జతుర్ముఖ
పంచముఖ షణ్ముఖ సహస్రముఖుల కై నను శత్యంబు గాదు.

॥ సమో సమో ॥

శ్రీశైలాస్వయతిలకా! అడియెడను నే గుణంబువలన దేవర
 తిరువుళ్ళంబు చొప్పున దదీయ కైంకర్యంబులకు సహాయం
 బుకా ధనం బొసంగి సంతోషపెట్టెద నంటినా, నిర్భాగ్యదామో
 దరుండ. మీ సాన్నిధ్యంబున నిరంతర సేవకాపరుండనై ద్రవిడ
 వేదపారాయణము చేసికొని యుండి తరించెదనంటినా, దారా
 పుత్రాదులందు నీషణత్రయేంద్రియములచే బంధుండనై వదల
 జాలక యున్నవాడ. దేవర దాసాన దాసులకు సాష్టాంగ సేవి
 పులు సేవించి వారల కింకరపరుండనై యూడిగములు చేయుచు
 నుండెదనంటినా, కులాభిమా నాభిజన విద్యావృత్తులు వదలం
 జాలక చెరువుచున్నవి. ఎందులకు బోవక దేవరవారు నియ
 మించినట్లు మీసన్నిధి నాశ్రయించి యొదిగి వర్తించెద నంటినా,
 లోకదూషణంబుల కులికిపడుచున్నవాడ. నా జన్మంబు నిరర్థ
 కంబై న శాల్మలీవృక్ష చందంబువంటిదయ్యె. నామనంబు పయిరు
 మేయంజను దొంగ కోడెవంటిదాయె. నావర్తనం బతిరహస్యం
 బై న చోర వర్తనంబయ్యె. నా వాగ్యచనంబులు పరనిందాస్పద
 కారణంబులాయె. నాశరీరోత్పత్తి జెప్పసిగ్గయ్యె, నదెట్లన్న శుక్ల
 శోణితంబై న ముట్టుబొమ్మబోలు; మఱి మూత్రపురీషక్రిమి
 జాలాది సంకులంబై యపవిత్రంబయ్యె. రక్తమాంస అస్తిగత
 చర్మ రోమ పూరితంబై న యీ దేహంబుపై మోహంబు
 వొడమి ముట్టు పొరలుచున్న వాడ ; నెన్నివిధంబుల నెంచి
 చూచిన నడియని హేయగుణంబులు పూర్ణంబులు గాన దేవర
 దివ్యతిరువడిగళు సేవించి యొక్క విన్నపంబు జేసెద. దాసు
 నికి బురుష భూతులయిన రామచంద్ర కూరేశాది దేశికోత్త

ముల జూచియైనను నడియనికి నప్పటప్పటికి బుద్ధులు చెప్పి
పరామర్శించు నెలయపెనుమాళ్ళయ్యగారిని దలంచియైనను
లేదా దేవర ద గూడాక్షిణ్య శరణ్యశరణ్యత్వంబులకు గౌరత
వచ్చు నని విచారించి విషవక కృపచే రక్షింపవలయు జామీ.
నమోనమో శ్రీశతకోపదేశకోత్తమా॥ E

శ్రీమత్పరామర్శ! అడియని దోషంబు లెంతిని విన్న
పంబుచేయుదు. చెప్పక దాచరాదు ఏమని యంటిరా, చిత్తగిం
పుడు. ఈషణత్రయంబులపై గల యాశయు దేవర తిరువడి
ఘళ్ళపై నుంచనేర. దేహబంధువులందుగల మమత యాత్మ
బంధువులై న శ్రీమహాభాగవతులందు గలుగ నేరదు. పరకాం
తలపై బారెడి మమకారంబులు భగవద్భాగవతాచార్యులపై
బారదు. పంచేదియింబుల బొల్పుమ ముంబు దేవర శ్రీపాద
తీర్థతలియ ప్రిసాదస్వీకారంబులకై బ్రీతిగొనను. దుర్గంధాదుల
కిరినై న దేహంబు గాది నే నను సహంకారంబు ముందుబడి
యాత్మ సమ్మిటపెట్ల పాలుచేసెదగాని సదాచార్యులకృప నాశ్రి
యించి యీశ్వరశేషభూత శేషత్వ పారతంత్ర్య తదీయపరులం
జేరనైతి. బ్రహ్మహత్యాది పాతకంబులకంటె నెక్కువైన
షడ్వీకారాదులు కూర్పంబు లని వినియుందుగాని వానిలో నణు
మాత్రంబు విడువనైతి. అరిషడ్వర్గంబులు పగతు లని యెఱుం
గుదుగాని వాని నేపాటిం గెలువ జాలనైతి. నడియనియం దిట్టి
యపరాధంబు లెన్ని శత్రుంబులు గావు. వీనిశిక్షించ నడియనికి
శక్తచాలక దాసరితప్పు దండంబున బోవు నందురుగావున దేవరకు
సాష్టాంగదండప్రణామంబు చేసితిగాని మీసన్నిధి నాశ్రియిం

చనై తిని. దూరంబుననుండి నేవించిన మే మెల్లు ట్టమించద
మంటిరా, మేఘంబులు దూరంబుననుండే మనుూరంబుల బెలం
గించుట. సూర్యుండు లక్షయోజనంబులనుండియే కమలంబుల
నానందింపజేయుట. చంద్రుండు రెండులక్షల యోజనంబులం
దుండేకదా కోకనద కైరవంబుల దృష్టింజేయుట. అట్లు నే
నెచ్చట నున్న దేవరవారు వాత్సల్య సౌలభ్యాత్మికయ కృపచే
నేలుకొని రక్షింపవలయుజుమీ. నమోనమో శ్రీశతకోః॥ 2

కారినందినాంశసంభవా! జగంబున బాతకంబులు
శుష్కార్ధిరూపంబుల రెండువిధంబులై యుండు. అవి యెల్లు
టిరా, అష్టానియై పుణ్యపాపంబు లెఱుంగు చేసిన దురితంబులు
శుష్కంబులు. వానికి దేవతా ప్రార్థనయును, అన్నదాన జప
హోమ కృచ్ఛ్ర చాంద్రాయణ తీర్థయాత్ర గోదా భూదాన
షోడశ మహాదానములును, ఉపవాస మాదిగాగలపాతంబులచే
బ్రాహ్మిన్తములు గలవు. ష్టానియై యిది త్యాజ్యం బిది యపా
దేయ మని యెఱిగి చేసినదోషంబులకు వాని కెందును బ్రాహ్మ
న్తము లేదు. అదియు వేదశాస్త్రజన్యజన్మనంబు నెఱిగి యనేక
పాపంబులు చేసితి. అట్లుచేసిన నడియనిచేత దేవరపు చేయించిన
ప్రపదనంబుల వలన నవి యెల్ల నష్టం బయ్యె; నింక నేమిని యం
టిరా, ప్రపన్నుండనైన వెనుకజేసిన పాతకంబు లపరిమితంబు
లివి. భగవద్భాగవతులచే ట్టమింపవలయునని కొందరార్యులు
చెప్పుచుండ నత్యంతభయంబుగలిగియుండ నదాచార్య కృపచే
నొక్క రహస్యంబు దెలిసె. ఈక్షణ ధ్యాన సంస్కర్షణంబులచే
మత్స్య కూర్మ విహంగంబులు దమ పిల్లలను దృప్తిచేసి కాపా

డినట్లు దేవర వడియెనిని మరువక పితాపుత్రాన్యాయంబున
నేలుకొందు రట॥

౮

సాంసార సాగరోత్తరణీ! దేవరకృపచే సామాన్యశాస్త్ర
ప్రకారంబులు విన్నవంబు చేసెద. వటునకు వేదాధ్యయనం
బులును గృహస్థున కతిథిపూజయును వానప్రస్థునకు బర్హగృహ
ఫల మూలాశనంబును యతికి నిస్సంగత్వంబును అజగరవృత్తు
నకు బ్రాహ్మశనంబును బ్రాహ్మణున కాచారంబును త్పతియు
నకు బ్రజాపాలనంబును నైశ్యునకు గృహివాణిజ్యంబును శూద్రు
లకు ద్రివర్ణ సేవకంబులును అఖిలవర్ణములకు భూతదయా
దాక్షిణ్యంబును సుతులకు మాతృపితృ సంరక్షణంబును నుడు
వులకు యాధార్థ్యంబును సమస్త మానవులకు బరోపకారం
బును వనితలకు బరపురుషతీరస్కార భర్తృసేవనంబును ఇట్లు
పుణ్యలోకంబునకు జనుటకు కారణనియమంబులు; నిక బ్రహ్మ
లకు భగద్భాగవతాచార్యులయెడ నపచారంబు లొనర్చక
మెలంగుటయు పురుషకారసన్నిధియందు బరగత స్వీకారం
బంగీకరించి శరణాగతుండై తత్సేవానిరతుండగుటయు అభ్యాగ
తారాధనంబు లాచరింప వలయు. ఇవి పరమపదప్రాప్తికి గార
ణంబు; లడియెనిజన్మంబులు విచారింపగా బూర్వకాలంబున
నుండి శాస్త్రోల్లంఘనంబుచేసి వర్జితు. ప్రపత్తినిచకుంజొచ్చి
భాగవతాపచారంబులే చేయుచు నాచార్యసేవాదూరుం
డనై రెంటికిం బాసిన రేవణిచందంబైతి, నిట్టి యడియెని దుర్గు
ణంబులుచూడక శిశువునకు దెగులు పుట్టినయెడల దల్లియశాపధ

నీవచేసి సభ్యాహారంబుచే బాలుసరిక్షించిన తెలుగున దాసు
ని చే విడువక రక్షించు ల బిరుదుసుమీనమోనమో॥ ౯

గురుసార్వభౌమా ! నాముంగొంగు ముత్యంబు నీవే.
నామూలధనంబు నీవే నా తల్లిదండ్రీవి నీవే. నాయెల్ల చుట్టము
నీవే. నాయిల వేళ్ళు నీవము నీవే. నాయేడుగడయు నీవే.
నాపాలికిచ్చెచ్చు నీవే. నాకామ క్షేమంబు చింతామణియు
నీవే. నాకిచ్చెచ్చు నాధిచ్చెచ్చు నీవే నాబహుజన్మాంత పుణ్యరా
శివి నీవే. నాభాగ్యదేవతవు నీవే. నాకు మంత్రమంత్రార్థ
ప్రతిపాద్యప్రధమాచార్యుడు నీవే. నాకు శ్రావ్యప్రాపకం
బులు నీవే. నాకుపాయోచేయంబులు నీవే. నాతోడునీడవు
నీవే. నను రక్షింపంబూసిన శ్రీభాష్యకారుడవు నీవే. నాకుల
నాయక రత్నంబు నమ్మయాశ్వాసు నీవే. నాసాంప్రదాయ
కర్తయైన పెరియజియ్యరు నీవే. నాకు బురుషకారులైన పెరి
యపిరార్తయు నీవే. నాపాలిటి పశుమపదనాయకుండనైన పెరియ
పెరుమాళ్ళు నీవే. దేవరవారు తప్ప గత్యంతరం బెఱుంగనిది
సత్యంబు సత్యంబు పునస్సత్యంబు నమ్ముమీ॥నమో॥ ౧౦

తొంత్రీణీతరునివాసా ! యేను దేహధారుండనై మాతృ
గర్భంబు నెడలి యశ్చండనై మలమూత్రంబులం బొరలుచు
దల్లిచే లాలనతోషణంబులం బొంది కొన్నిమాసంబులు గడపి
బాల్యంబున బుద్ధహీనుండనై బాలకీడా వినోదంబులచే
గొంతకాలంబు పుచ్చితి. యశావహంబున స్త్రీలోలుండనై నిరం
తరకామాసక్తచే గొన్నియెల్లు దిరిగితి. నిద్రాది వ్యవహా

రంగుల గొన్ని హాయనంబులు చేసెయె. గతజన్మ సహస్రంబు
లకు సుకృత లేశమాత్రంబును గలుగజోలు. వాంకంబున
దేవరతిరువడిగ భాశ్రయించితి. పితమండియనునను భగవద్గు
ణానుభవంబు సేయుచు గాలంబు జరిపెదనంటి. నాగ్రహంబున
నున్నంతసేపు నృకంబులచే బీడిపంబడిన గోవత్సంబునుబోలె
దారాపుత్రాదులచేత సశనాచ్ఛాదనంబులకై బాధితుండనగుచు
నివాసంబునెడలి ఘటిమార్గంబునం జరిగిన కాకులగో గోయిలం
బోలె దుస్సహవాస దురాలాపంబులచే ముఖితుండనై
నొక్కొక్కవేళ సద్బ్రహ్మచార్యుల సహవాసంబు గలిగెనేని
వారి కృపచేత విజనసలంబునం జేరి భగవద్గుణానుభవంబులై న
నద్గంధకాలక్షేపాతిశయవిభవంబు సమయంబున ననాది
కాలంబున నుండియున్న ప్రకృతివాసనాగులచే నచ్చు నావలిం
తలు నిద్రయు సలసటయు బడతనంబును ఇదిగాక లోక
దూష్యాదుల కులికిపడి యుభయతీర్థస్థువుబోలె జాపల్య
చిత్తుండనై పరదారా పరధనాపేక్షాపరుండనై భ్రమియింపం
జేయు మనంబు మరల మగుడింపంజాలక భేదంబునొంది యంతట
దేవరతిరువడిగళ జాయమానకటాక్షంబుచే నేలినవారిసేవకుం
బాసితిగదా యని భయంబు నొంది బహుభంగుల గాలంబు
జరుపుచున్నాడను. శీఘ్రంబున దేవర సన్నిధి చేర్చుకొనుమీ
॥సమోసమో॥

౧౧

అస్మత్కులపతీ! సంసారగహనమధ్యంబున నే నున్న
ప్రకారంబు నివరించెద. అజగరంబుచే గబళి పంబడిన శశకంబు
నుం బోలె గాలంబుచే మ్రింగబడినవాడ. పొంచియున్న పాము

నమీపంబునం దిగుగు గప్పయుంబోలె మృత్యువశంబై తపింప
 బడుచున్నవాడ. ఆకటిపెల్లున దిశలు నిరీక్షించు పులి సాన్నిధ్యం
 బున నుండు మృగమునుంబోలె కాలకింగరునిచే నిరీక్షింపబడి
 మృగయుం డొడ్డిన యురులం బడియున్న పక్షిచందబునుంబోలె
 రోగములచే నొచ్చియున్నవాడ. భూతంబుసోకిన లుబ్ధకునిబోలె
 జారకాంతలచే గాఢాల్కితుండనై క్రీడించుచున్నవాడ. వృకం
 బుచే నావృతంబై న కొండగొరియయుంబోలె దారాపుత్రాది
 యీషాత్రయంబులచే బీడితుండనై యున్నవాడ. చనుదెంచు
 మధుమక్షికలచేతం బాదువంబడిన తేనె కపేక్షించిన ముగ్ధ
 చంచలయుంబోలె తాపత్రయాదులం దగులంబడి యింద్రియ
 బాధితుండనై యున్నవాడ. ఒక్కొక్క స్థలంబున గొఱవిదయ్యం
 బును చూచి యగ్నికై చను నెఱుకవానింబోలె ధనాభిలాషిఁను
 కలవారి యిండ్లచెంతను జేరియును గాఢాంధకారరాత్రిం జని
 యారంబులు మూరి తెరువుగానని పథకుండునుంబోలె బెక్కిడు
 మలం బడి చరనోపాయంబెఱుంగ శాస్త్రమార్గ పుణ్యపాపంబులే
 యొనర్పుచున్నవాడ. యాదవప్రకాశుండు వంచించి యిల
 యాభ్యారుల గాఢాంధకారగహనంబున విడిచిపెట్టి యొంటిజక్కి
 తెరువుదెలియక వగచుచున్న సమయంబున నెలయాభ్యారుల
 గాంచీపురిసాన్నిధ్యంబుజేర్చిన దేవప్పెరుమాళ్ళునుంబోలె దేవర
 కృపాకటాక్షంబుచే నడియెనికి బ్రత్యక్షంబై మత్కర్మ గహనంబు
 దహనంబు చేసి యిక మీబానిసెబానిసెనుగ నేలుకొని రక్షిం
 పవే॥ నమోనమో శ్రీశరకోప దేశికోత్తమా॥

కాండిన్యగోత్రతలకా! నదులలో భాగీరథియు నక్షత్రంబు
 లందు గళానిధియు గ్రహంబులందు ప్రభాకరుడును తరువు
 లం దశ్వతవృక్షంబును పక్షులందు గరుత్మంతుండును ఋతువు
 లందు వసంతఋతువును మణులయందు కౌస్తుభమణియును
 పుణ్యక్షేత్రములందు శ్రీపురుషోత్తమంబును విగ్రహసౌలభ్య
 మందున బెరుమాళ్ళును ధేనువులందు గామధేనువును హయం
 బులందు నుచ్చైశ్యవంబును గజంబులం దైరావతంబును
 దేవఋషులయందు నారదుండును దానంబులం దన్నదానం
 బును వృతములందు ఏకాదశీవృతంబును వేదంబులలో సామ
 వేదంబును అక్షరంబులలో సకారంబును ఆశ్రమంబులలో
 గృహస్థాశ్రమంబును కులంబులలో బులన్బుండును మానవులలో
 వైష్ణవుండును ఘనంబులై నట్టి పాపంబులు సేయువారలలో
 నేనును మహాధకుండనై తి నిట్టి యడియెని యొనర్చు కల్మషంబులు
 భోగ్యంబులు సేసికొని వీనిని విడువక రక్షింతువనియెడు బిరుదు
 వహించి యేలుకొన్న దేవరపు కర్మధర్మశాచరించక త్యాజ్యో
 పాయనిష్ఠయే సత్యంబని యనుష్ఠించి యస్మదాదుల నేలుకొన
 వైష్ణవశిఖామణియై యవతరించి యాచార్యవరులలో గారణా
 చార్యులై న మహాఘనులని చాటించుటకు నెంత పనికై న నిలి
 చెద॥ నమోనమో శ్రీ శతకోప దేశికోత్తమా॥ ౧౩

ఆచార్యపట్టభద్రా! ధర్మసంస్థాపనార్థంబునకై దుష్ట
 నిగ్రహ శిష్టప్రతిపాలనార్థంబు కొరకు శ్రీయశతి యవతరిం
 చిన శ్రీకృష్ణావతారంబున వ్యాస పరాశర నారదాది మహా

ముఖులును పాండవ విదుర భీష్మ ద్రోణ కృపాచార్య యుద్ధ
వాక్యారాది బాంధవులును దేవకీవసుదేవ సందయశోదాది
జననీజనకులును కుంతీ ద్రాపదీ కుబ్జా గోపికా యాజ్ఞవ
ల్క్యది స్త్రీలును కుచేల సాందీపాది బ్రాహ్మణులును ముది
కుంద జనకాది రాజులును బ్రహ్మాద్రాదిసురలును పరతత్వం
బైన శ్రీనారాయణుం డితం డని భజించి యిష్టకామార్థం
బులు లభించుకొని ఆనందంబునుం బొందిరి. ఇతరులై న
శిశుపాల దంతవక్త్ర కంస ముష్టిక చాణూర పౌండ్రీక వాసు
దేవ సుదక్షిణ సాశ్వ జరాసంధ మూర నరకా అఘానుర బకాసుర
వత్సానుర ధేనుకాసుర శకటాసుర వ్రలంబాసుర బాణాసురాది
రాక్షసులును, శకునిదుశ్శాసనాది రాజులును, రాక్షసులును
మొదలయిన దుష్టవర్తనులు జారుండవనియును చోరుండవని
యును గోపాలకుండవనియును కులగోత్ర హీనుండవనియును
వావి వర్తన లెరుంగడనియును దూషించి నిరంతర నరంబు చేసి
శిరచ్ఛేదంబులం జెందిరి. అట్లు చేతనసంరక్షణార్థంబుగా దేవర
వారవతరించి కులగోత్రంబు లెంచక చేతనుల దోషంబులు
భోగ్యంబుచేసికొని అస్మదాదిహీనుల నేలుకొని రక్షించి పరమ
పదప్రాప్తులం జేయుచుండ కొందఱులు దేవరపుదురాచారుండ
వనియును కర్మ ధర్మ దూరుడ వనియు హీనకుల ప్రవర్త
నుండవనియును భయభక్తుండ వనియు దూషించి పాపంబు
లొర్జించుచున్నారు. వారలగతి యెట్టిదో యని దేవర వెంచెదవు
॥నమో॥

తిరుమలనంశపావనా ! దేవరతిరువడిఘ ఛాశ్రయించిన దాసబృందము లైన స్వాముల కెల్ల బరమపదంబు గల దని బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదుల వలన శ్రుతి స్మృతీహాస పురాణాదులచే సిద్ధాంతంబై యున్నది. ఈ రహస్యాస్థింబు లోకంబుల కొంద రయ్య లెఱుగ లేక యభిజన విద్యావిత్తంబులచే విఙ్గవీగుచు భాగవతాపచారంబుల కొడంబడు చున్నవారు. ఇట్టి యపచారాజ్ఞులం జేరక దేవర దివ్యతిరువడిగళాశ్రితులై సేవించిన వారికి బరమపద ప్రిప్తం బని దావ దహన దందహ్యమాన మందు దూరి గెల్చెద. నైష్ణవభక్తపరిపూర్ణుండై మీదివ్య తిరు ముఖ మండలంబు సేవించి యానందించిన ముక్తు జ్ఞానని విషవి శ్వాస కృష్ణసర్పంబు నైన బట్టి విడిచెద. మీ నామోచ్చారణ మాత్రంబున మోక్షప్రిప్త యగునని కవిత దంష్ట్రా కరాళం బైన బెబ్బులితోడం బెనంగి పారి నై చెద. మీదివ్య శ్రీసూక్ష్మ లాలకించిన వారికి సపవర్ణంబు గల దని జగ్గుమామారు తోత్తుం గతరంగంబైన సముద్రంబునం బడి తీరంబు చేరి సుఖంచెద. మీరు కటాక్షించిన వారికి యమదూతల భయంబు లేదని అతిసశిత ధారలుగ కిత్తులబోసు దూరి నెడలెద. మీదాసాన దాస దాసుండనైన మాత్రంబున పున్నన్న భయంబు లేదని మదోన్మత్త భద్రదంతానళంబుతో నెదిరించెద. దేవర కృపా పాత్రులైనవారు రవిమండలంబు భేదింపకొని చంద్ర సూర్యా దిబ్రిహ్మ రుద్రేంద్రాదులచే సర్పింపంబడి యావల విరజానది దాటి పరమపదంబున నిత్య సూరి సుయుక్తుండై శ్రియః పతి సేవాసందనిరతులై యుమరని గండకత్తెరల తల యుత్తరించు

కొని పునర్జీవితముఁడనై మీసన్నిధి జేరెద నింతనిర్భరత్వంబు నీకే
టువలె గలిగె నంటిరా దేవరమాహాత్మ్యంబునంగాని బంటుశక్తి
గాదునుమీ॥ నమోనమో॥ ౧౫

వకుళభూషణా ! భగవదనంతావతారంబులయందు రా
మకృష్ణావతారంబులు పూర్ణ పాష్టణ్యము క్తంబులుగదా! తదవ
తారంబులకును దేవరదివ్యావతారాంబునకును తారతమ్యంబు
విచారించిన శ్రీకృష్ణావతారంబున ద్రౌపదికి వస్త్రులాభం
బును పాండవులకు రాజ్యపదప్రాప్తియును కుచేలునకు
ధనధాన్యసంపత్తియును పుష్పలావికునకు నైశ్వర్యంబును
కుబ్జకు సౌందర్యంబును గోపికలకు దిరుమేని సంగమసుఖంబులును
ఉద్ధవునకు జ్ఞానోపదేశంబును ముచికుందునకు జన్మాంతర
మోక్షంబును భీష్మునకు వసువులలో ముక్తియును సాందీవునకు
మృత పుత్రలాభంబును తనకు బదరీఫలంబు లొసంగిన బీద
రాలికి రత్నఫలంబొసంగె గాని యిందరికి పరమపదంబు లేదు.
ఇంక శ్రీరామావతారంబున నహల్యకు సుందర స్త్రీరూపం
బును విశ్వామిత్ర మఘ సంరక్షణంబును, జటాయువునకు స్వర్గ
లోకంబును త్రిజటభూసురునకు నసంత ధనరాశియును చమరీ
మృగంబునకు బ్రాణప్రదానంబును హనుమంతునకు బ్రహ్మ
పట్టణంబును సుగ్రీవునకు కిష్కింధారాజ్యంబును విభీషణునకు
లంకాభిషేకంబును మఱియు జరమకాలంబున నయోధ్యా
వాసులకు సర పశు పక్షి క్రిమి కీట వృక్ష తృణ లతాగుల్మది
స్థావర జంగమంబులకు నేకకాలంబున సాంతలోకముక్తియునిచ్చె
గాని విరిజానది దాటింప లేదయ్యె. దేవర సామర్థ్యంబు జూడ

మీయభిమానాంతర్భూతులై బదిగి వర్తించిన దాసానదాసు
లై రేని జడాంధ బధిర మూగ పంగు బాలవృద్ధ మ్లేచ్ఛపూణాణ
కిరాత పశుపక్షి మృగాదిచేతనాచేతనులై న వారికి విరిజానది
దాటించి పరమపదంబున వేంచేసియున్న యిందిరాస్తన్య పాసం
బున దృష్టులంజేసి యిష్టకైంకర్య వినియోగార్హులంజేసి యేలు
కొందురట॥నమోనమో॥

౧౬

దీనరక్షకా! దేవరపు పరవ్యూహ విభవాంతరాత్మార్హ
వతారంబులై ఈశ్వరుండనై మమ్ముల నేలపట్టెద రంటిరా
విన్నపంబు చేసెద. సంసార ఘోరాటవియందు దగిలి ప్రకృతి
వాసనల విషయాంతరంబులం జిక్కి తాపత్రయతప్త మానసుం
డనై దప్పిగొన్న యడియెని పరవాసు దేవుల బట్టెదనంటినా
బ్రహ్మాండ బహిరండావరణ జలంబువంటివారు నాకెట్లు దొరి
కెదరు. వ్యూహ పరిపాలకులై న వాసుదేవ సంకర్షణ
ప్రద్యుమ్నా నిరుద్ధుల బట్టెదనంటినా క్షీరసాగరంబు వంటి
వారు. నేనెక్కడ వారెక్కడ. ననుభవంబెక్కడ. ముఖ్యావ
తారంబులై న నృసింహ రామ కృష్ణాద్యవతారంబుల దొరి
కించు కొనియెదనంటినా నదీప్రవాహంబులవంటి వారొక్కొక్క
కాలంబున నవతరించి మఱొక్క కాలంబునం బ్రసన్నంబు
గారు. నేనెన్నటివాడ వారెన్నటివారు. నాలోనున్న యంత
ర్యామిని సేవించెదనంటినా భూగతజలంబు వంటివారు పారగుద్ద
లంద్రీప్తి తట్టలగుండ మన్నమోసి నూయిద్రీప్తక దొరకని
యట్లు యమనియమధ్యాన ధారణా దృష్టాంగయోగ సామర్థ్యం
బులంగాని కానరారు. కనురూపశ్రీమంబు జెప్ప నలవిగాదు.

ప్రత్యక్షంబై ముందరనున్న యర్చావతారంబుల వశంబుజేసు
కొనియెడ నంటినా పద్మకై రవకోక నదాకీర్ణంబైన పద్మా
కరంబువంటివారు. అర్చిబలహీనుండను. ఆశక్తిగలవాడను. అడి
గిడి నడువజాలక బడియున్నవాడ. దివ్యదేశంబులకేగి నేనెల్లు
సేవించువాడ. నందనిమానిపండ్లకాశబడ ఫలంబెల్లు. అల్లు
గాన వారిని సేవించి కిడతేరుల్లు. ఇవియన్ని యిల్లుండ మా
మూలధనంబువలె గరతలామలకంబునుంబోలె హస్తగతంబైన
ఘృతకలశంబునుంబోలె పరమధర్మం బెరిగించి యేలుకొను
పరమ భాగవతోత్తములు దేవరవారు ప్రత్యక్షంబై యుండ
దేవర దివ్యతిరువడిగళకు శరణాగతుండనై మదీయవర్తనంబు
దేవర సన్నిధింజేరి చేసెద. దేవర చిత్తంబడి యనిభాగ్యం బెల్లు
చేసిన జేయుము॥నమోనమో శ్రీశ్రీశ్రీపదేశోర్తిమా॥ ౧౭

సంసార నాగరోత్తారకాయీలోకంబులో మానవులకు
బ్రాహ్మయశ్చిత్తంబై పుణ్యలోకంబు గల్గుటకు జాంద్రాయణ
దేవతాసేవ తీర్థాచరణ తపోదాన యజ్ఞాదిక్రియలును సంత
ర్పణ సమారాధనాది గోదాన భూదాన హిరణ్య దానములుం
జేసి స్వర్గలోకప్రాప్తి గావలయు నందు విధులు చెప్పుచున్నవి.
అడియెడను మహాపాపియని పలుమారుం జెప్పనేల. అడియెని
భాగ్యంబున్ నేరుపుననే ప్రాయశ్చిత్తంబు జేసికొని తరించితిని.
నదియెట్లంటిరా యేబదికోట్ల భూప్రదక్షణంబులు చేసినఫలంబు.
దేవరకు నొక్కమారు ప్రదక్షణంబుజేసి లభించుకొంటిని.
నూటయెనిమిది దివ్యదేశంబులలో వేంచేసియున్న స్వా
ముల దర్శనంబును దేవర దివ్యమంగళవిగ్రహ సేవనంబు

చేతనే కలిగె. మూడుకోట్ల యేబదిలక్షల తీర్థాది స్నానపాన
 ఫలంబులు స్వాముల శ్రీపాద తీర్థపానంబునందే ఫలించె. తులా
 దాన హిరణ్యదానాది షోడశ మహాదాన ఫలంబులు దేవర
 ముందరనొక్క తాంబూలంబుబెట్టి నేవించిన మాత్రంబుననే
 లభ్యంబయ్యె. చతుర్వేదంబు లారుశాస్త్రంబులు సప్తాదశ
 పురాణేతి హాసాదుల పారాయణఫలంబులు మీశతకోపరామా
 నుజ వరవరాది నామస్మరణంబువలననే ఫలితంబయ్యె. సహస్ర
 కోటుల బ్రాహ్మణ సంతర్పణంబులు చేసినఫలంబులు నొక్క
 భాగవతునికి దదీయారాధన చేసిన మాత్రాననే సమకూడిన
 దయ్యె. నాహృదయకమలంబున లక్ష్మీనారాయణ శ్రీలక్ష్మీ
 సృసింహ సీతారామ భరతశత్రుఘ్న హయగ్రీవ శ్రీకృష్ణాది
 దివ్యావతారంబులు ధ్యానంబుచేసిన యానంద రసంబులు
 దేవర దివ్యమంగళ విగ్రహధ్యానంబుననే ప్రాప్తంబయ్యె.
 బ్రహ్మచర్య గార్హ పత్యయత్యాశ్రమాది విహితంబుల ఫలంబు
 లన్నియు మీతిరువడిగళయందు నొక్క తులసీదళంబు సమ
 ర్పించిన యంతనే లభ్యంబయ్యె. మీరు పంచసంస్కార సంప
 న్నుని జేసినంతనే కాయశుద్ధియయ్యె. మీదాసానదాసుడై దేవర
 యాజ్ఞా పరతంత్రుడనని యొదిగి వర్తించిన మాత్రాననే
 యాత్మ యు త్తిరించె నింక నడియెనికి నెందును గొడువలేదు.
 పులగడిగిన మఃత్యంబునుంబోలె బుటరబుబెట్టిన కుండసంపు
 మేలిమియునుంబోలె సానదీరిన మాణిక్యంబునుంబోలె జికిలి
 చేసిన ఖడ్గంబునుంబోలె శరత్కాలనిర్మ లోదకంబునుంబోలె
 దేవర సౌలభ్యాతిశయ కృపచే స్వరూపోపాయ పురుషార్థంబు

లెరింగి శ్రీమహాభాగవతుల దాస్యానువర్తండనై యున్నవాడే॥
నమోనమో॥

౧౮

పొగడవుష్పాభరణా ! యీలోకంబున బరకాంత సంగ
మంబు చేసినవారిని యమలోకంబున యమభటులచేత గొండ
పొడవున గాలాగ్ని గావించి కొలిమితిత్తులతో నూది కాచిన
యుక్కుబొమ్మల నాలింగనంబు చేయింతురట పరద్రవ్యాప
హారంబుచేసిన వారిని కక్షిశూలంబులం బొడిచి తన్మాంస రుధి
రంబులు శునకశాస్త్రాలంబులచే గరిపించి తినిపింతురట పరనింద
పరదూషణలు చేసినవారల ముఖంబున నుడికెడు సీసంబును
తప్తైలంబునుబోసి వేల్తురట పరవీడనంబు చేసినవారల శరీరం
బులందు వజ్రదండ పురుగులును తొలిచియు నినుపముక్కుల
కాకులు పొడిచి భక్షించియు బాధింతురట అన్యతంబు లాడిన
జిహ్వలు ఛేదించి కొత్తనున్నంబు నోట గొట్టుదురట యిది
మొదలయిన పాతకోప పాతకంబులు చేసినవారల నిరువదియెని
మిదివేల సంఖ్యలు గల మహా రౌరవాది నరకంబులం గల నర
కంబులం బడదొచ్చి నొప్పింతురట యివియున్ని యఘోరంబు
లడియని చేత జేయబడినవే అయిననుబిమ్మట నేజేయు భాగ్యం
బున దేవర కృపచేత మీకు శరణాగతుం డైనందున నాచేత
బ్రీపత్తి చేయించిన కారణంబున నడియెని పరుసంబు పోకిన
లోహంబు బంగారంబయినట్లు పవిత్రుండనైతి. నయినను నిం
కొక భయంబుదోచె భాగవతాపచారంబు బ్రహ్మాక్షంబు
లకైన ననుభవించినం దీరదనియును పెద్దలవలన వినియుండు
వాడే పూర్వవాసనా వశంబున నవి సేయకమానుట దుస్సరంబు

ఇట్టి దురాత్ముడ నని మరుగువెట్టక దేవర సన్నిధిని విన్నపంబు
జేసితి గాన భ్రమరంబు కీటకంబుం బట్టి విడువక తన స్వరూ
పంబు జేసికొనునుమీ ॥నమోనమో శ్రీశరకోప దేశికోత్తమా॥

కేళికీకుసుమ మాలికాధరా ! నంసారతాపత్రీయ తప్త
మానుండ నై నవాడ మాగువాదులతో సహవాసంబు చేసిన
నెండమావులచే నుదకంబువంటివారు అదిగాక శైవసాషండు
లతో సాంగత్యంబు జేసిన బట్టబయలున మహేంద్రజాల విద్య
వాడు చూపిన న్యాయంబున గొతడడవు కనుబడు జలంబులో
ద్రావిన్లు అల్లుగాదని శాక్తేయులవెంట గదిసిన నోరుదెరిచి
కొని యాకాశంబున నుండి బడు తుపారబిందువులు ద్రావిన్లు
చార్వాకుల శాస్త్రంబులు అంధకారబాధురంబైన నూతిలో
గానరాని నీరుద్రావి కడుపు నిండించుకొన్నట్లు అది గాదని
బొమ్మల విచారంబుచేయ బరస్థలంబుల బాసీయంబు లేక దేహం
బునం గలమూర్తి సానంబుచేయు చందంబయ్యె నివియన్నియు
విడిచి చంద్రసూర్యాన్ని యింద్రాది దిక్పాలనోపాసకులయిన
కర్మకాండనువర్తనుల జేరి నొక్కొక్క దేవతోపాసనా
ఫలంబుచే నొక్కొక్క బొమ్మగా దడిగుడ్డనుండి బడు బిందువు
లంబోలె నివియన్నియు విచారించ నొకట తృప్తిబొందదయ్యె
గదా యని శ్రీవైష్ణవ మహాభాగవతుల నాశ్రయించి వారి
దాసుండనైన మాత్రముననే శిరజిద్విగ్రహయతి రాజవర వర
మునుల చేరింగోలున సమాశ్రయణుంజేసి నత్సంప్రదాయ మంత్ర
మంత్రార్థం బొసంగి దురాయాసంబు గాక సాన్నిధ్యంబునం
గల శ్రీపాదతీర్థతలియ ప్రసాదంబు లభించికొని భగవత్కల్యా

ణగుణామృత పానంబుచే దృష్టిచెంది యానందాబ్ధిని నుఖించి
నాడ భాగవత సహవాసంబున గదా యడియెనికి దరుణోపా
యంబు గలిగె ||నమోనమో|| ౨౦

శరణాగతరక్షకా! అడియెని ధూర్తరక్షణంబు లెంతని
యెంతు దేవరవారు మహాపకారులని తలంతు నేమని యంటిరా
యనంతకాలంబుననుండి భగవ దనంతావతారంబుల నతనికి
దొరకనై తి ఋషభ దత్తాత్రేయ కపిలవ్యాసాది ఋష్యావతా
రంబులం బడనై తి ద్రిలోకసంచారి యైన నారదబోధకుం దప్పితి
శ్రీరామావతారంబున దిరు వయోధ్యయందైన పరవాసస్థలం
బునందైన స్థావరజన్మంబుచే నైన బుట్టనై తి శ్రీకృష్ణావతారం
బున బృందావనమందు నైన ద్వారకావాసంబున నైన గోగణ
గోపిక గోపాలజన్మంబు లెత్తక తత్సేవకుం బాసితి దేవరవు
తింత్రీణీవృక్షమున నుండి మధురకవినాథమును లాదియైన వారి
రక్షింపుచో దత్తతాక్షంబును బొందనై తి స్వాములు భాష్య
కారావతారంబై భూప్రదక్షిణంబు చేసినచోటనైన గంచి శ్రీరం
గాదిస్థలంబులనైన నగుపడక తప్పించుకొంటిగదా తరువాత వర
వరమునుల యవతారంబున సమస్త చేతనుల రక్షించుచోటనే
నెక్కడ నుంటినోగదా మరియును బరవస్తుజియ్యరు ఎంబెరుమా
నారుజియ్యరు మొదలైన స్వాముల కృపకుందప్పి యిట్లే
దూర్తవైన యడియెని వెంబడివచ్చి పట్టుకొని దాసునిగా నేలు
కొని రక్షించితిరి. దేవరవారి పంతంబుజెల్లె, నడియెని కాటిల్య
బువాసె, నెంతకాలంబున కెంతకాలంబు ఎక్కడికెక్కడ అహా

యడియెని భాగ్యంబును దేవరవారి మహాపకారంబును దలంచి
సంజోషించి యుప్పొంగెద॥ నమో॥ ౨౧

కురుకాపురి నాయాక్కా భగన్నాయా ప్రభావంబేమని
వర్ణించవచ్చు. వత్సాపహారంబుచేసిన బ్రహ్మదేవుండు వెరపించ
వచ్చి వెఱచినట్లు భంగపడియె. విష్ణుని స్త్రీరూపంబును జూడ
వచ్చిన రుద్రుండు మాయామోహితుండై తనకాంత చూచి
నవ్వగ సిగ్గుబడి చనియె నిందుడు యోని కాసించిన నిజశరీరం
బున బెక్కు యోనులుం గలిగె యక్షకిన్నర గరుడ గంధర్వ
సిద్ధవిద్యాధర సురనరాదులు సూత్రగానిచేతి ప్రతిమః వలె
నాడుచున్నాడు నారదుండు విష్ణుమాయ దెలిసితి నని గర్వించి
స్త్రీయై యరువది కొడుకులం గనియె మార్కండేయుడు తపంబు
జేసి మాయ దెలిసెద నని వరంబు వడసి యనేకకాలం బేకాగ్ణ
వంబున మునింగి భగవద్గర్భంబున విహరించె విశ్వామిత్ర పరా
శర శాండిల్యాది మహాముఖు లనేకులు ప్రతభ్రష్టులై తపో
విఘ్నంబు నొందిరి. యిట్టి మాయలం దగులువడక భగవత్క
ల్యాణగుణామృతం బనుభవించి తదామృతశేషంబు దాసులకు
గృహజేయుచున్న దేవర మహాత్మ్యం బేమని వర్ణింప శక్యంబు
॥నమోనమో॥ ౨౨

లక్ష్మీనారాయణ ధ్యానపారాయణా శాంతసమద
మాద్యంత కళ్యాణగుణగణ పరిపూర్ణోదయా దయాదాక్షిణ్య
కరుణాకటాక్ష వీక్షణాలంకారా శతకోపవాఙ్మయ ద్రవిడోప
నిషదర్థసార సంగ్రహణచాతుర్యనాథ యామునాది పూర్వా

చార్య విహారమార్గ సంచారా యతిరాజ చంద్రీపదాంబుజ
 ద్వంద మకరందమిళిందాయమాన మానస పానమ త్తమధుకరా
 భగవద్విషయ శ్రీవచన భూషణ శ్రీభాష్యనూత్తందాది దర్శన
 సాంప్రదాయ గ్రంథవాఖ్యాన నైభవోల్లాస దురంధరా మణ
 వాళ మహాముని పాదపంకజ ధ్యానామృతసాగర సంపూర్ణో
 త్తుంగ తరంగ చంద్రోదయా శ్రీశైలాన్వయపావనా పాపండ
 మత్తివేదండచండ కంఠీరవా చార్వాకశైలపక్షిప్త వజ్రా
 యథా జౌద్ధధ్వంత నివాసనా సరదివాకరా జై నీకమతదుర్ము
 నుండ దావదహనా మాయావాదభుజంగభంగ గరుడస్వరూపా
 బహువిధ కుమతప్రీతాపాది మేఘపటలజంఘా మారుతా
 యాదవ భట్టప్రభాకర దుర్మతవిధ్వంసనా కపిలనారదవాల్మీక
 వశిష్ఠ ఋషభ దత్తాత్రేయ పరాశరవ్యాసాది భగవతోల్లాస
 సంపాదకా తత్త్వత్రయరహస్యత్రయస్వరూపో పాయపురుషార్చిని
 తేతా అర్ఘ్యకాకార త్రియహితోపదేశసంపన్నా భగవత
 ముఖి పద్మవికాసభాస్కరా జయజయశేషావతారా దేవరదివ్య
 తిరువడిత్తామరలకు ననంతమంగళాశాసనంబులుచేసెన్ || న || ౨౩

ప్రతివాదిభయంకరా! ప్రసన్నులై నవారు పంచేంద్రి
 యంబుల వ్యాపారంబు లుడుగవలయు నుడువి అవి మాను
 టెల్లు నాకన్నుల జూపులు పరకాంతలం గనిన జ్వలనంబు
 పయింబడు శలభంబుంబోలి గాలుచున్నవి నావీనులు గానంబు
 గోరి వేటకాని ఘంటానాదంబులకుఁ జేరు హరిణంబులబోలె
 నురుకుచున్నవి నానాసికంబు పరిమళాన్వితజేసి సంపెంగకుం
 జేరిన బంధరంబునుం బోలె దివురుచున్నది నేనెక్కడ బరమ

పదం బెక్కడ? దేవరపు కృపామాతృప్రసన్నులై కూర్చుకో
వలయునుగాని నీగుణంబు లిట్లుండ నే నెట్లు గాచెదనంటిరా?
కూపనమీపంబున నాడు బాలుని తల్లి గనిపెట్టి గాచినట్లు
పెట్టిన పయిరునకు నీరుకట్టి ఫలమందు పర్యంతంబు హలికుండు
గాపాడినట్లు అడియని జెడకుండ గాచి రక్షించుకొను కర్తలు
దేవరవారేగదా॥నమోనమో॥

౨౪

కరుణాపయోనిధీ! పరాత్పరుడై న పరవాసుదేవుని విడిచి
అన్యదైవంబులం గొలుచుట దప్పిగొన్నవాడు ముందరనున్న
గంగను విడిచి కూపోదకంబు పానంబుజేసినట్లు; అట్టి యీశ్వరు
నికి శేషంబై జ్ఞానస్వరూపంబైన యీయాత్మాత్మయంబులు
అన్యశేషంబుచేయుట దేవతాయోగ్యంబైన యజ్ఞపురోహ
శంబు శునకంబుపాలు చేసినట్లు; అతిసులభోపాయంబైన
ప్రపత్యోపాయంబు దెలిసి పట్టజాలక యన్యశాస్త్రంబుల
నమ్మి తరించెదనుట దృఢబంధంబగు కర్ణధార నిపుణంబైన
యోడగాదని చేయీతల సముద్రంబు దాటెదనుట మహా
మనోహరంబైన యానందకరం బొసంగు శ్రియఃపతి పదపద్మం
బుల కైంకర్యంబు రుచియింపక యన్యదేవతారాధనలం దపే
క్షించుట గృహంబుననున్న కామధేనువు క్షీరంబునుం గోగ్రీక
అస్పృష్టదుగ్ధంబు మాధుర్యం బని కోరునటుల; ఆత్మవిరోధులయి
స్వాహంకార మమకారంబులు వదలజాలక దేహవిరోధులం
గెలిచెదననుట సంసారగహనమార్గంబునం జని పథికుండు తన్ను
బడనేయు ధనుర్బాణంబులు పూని పొంచియున్న చోరులం దెలి
యక దూరంబుననున్న పగతులం జంపెదననుట అజ్ఞానంబుచే

బశుప్రాయులవంటి యస్మదాదులకు నిట్టి యస్థింబులం చెలిపి
సుజ్ఞానులంజేసి యేలుకొను దేవరవంటి యస్మదాచార్యుల
సన్నిధి నాశ్రయించనేరక ఈమఠమారణ్యమైన గురువులజేరుట
హస్తగతమైన చింతామణి రత్నంబు చేజార విడిచి యస్వస్థులం
బుల చిదుపరాభిమం జనుట యని యెఱుంగవలయు జామీ॥౨౫

అనంతకళ్యాణసింహ ! సర్వరక్షకుండైన సర్వస్వేంద్రుండుండ
మమ్ముల నేల పల్లెద వని యంటిరా? యతిండువాస్తవము
పరిపూర్ణుడు. నే నేమి సమర్పించెద; సర్వంబు సమర్పించెద
నంటినా, యతిడున్న స్థలంబు క్షీరసాగరంబు; అడియెని సమ్మో
చెడు సర్వం బేపాటి? పాద్యం బొసంగి సంతోషపెల్లెద నంటినా,
అతిని తిరువడిగియందు గంగోత్పతయయ్యె; నేనిచ్చు పాద్యం
బేపాటి? పుష్పాలంకారంబు జేసి యానందింపించెద నంటినా,
జగన్నాథాక్షరీ యగు బ్రహ్మ జన్మించిన తామరపువ్వువంటి
బొడ్డుగలనామికి దాసుండు సమర్పించు పుష్పం బెంతపాటి?
తత్సన్నిధియందు దీపంబులు పెట్టి యారాధించెద నంటినా,
యనంతకోటిజేజస్సు గల సూర్యచంద్రాదులతనికి నేత్ర బుట్టె
యుండ స్థియెడు. నైవేద్యంబు సమర్పించి యూరిగింపు
చేసెదనంటినా, పాలసముద్రంబున సమృతంబు గల్పించి సమస్త
దేవతల ద్విత్తురించిన యట్టిమహాత్మనకు నే నేమి యొసంగద?
ఒక్కకానుక ముందరనుంచి ముదం బొనిరించెదనంటినా, శ్రీ
మహాలక్ష్మి నక్షత్రంబున నివాసమైయుండ సట్టి లక్ష్మీనారా
యణున కిది యేమి లెక్క? జ్ఞాత్రంబులచేత నానందింపజేసెద
నంటినా వేదంబులును బ్రహ్మరుద్రేంద్రాది దేవతలు సుతీయిం

పంజాలరట; నేవిధంబుచేతనైన నొక్క కైంకర్యంబుజేసి
సన్నిధి జేరెద నంటిగా, యనంత గరుడ విష్వక్సేనాది నిత్యసూరి
పరిచారికావర్గంబులు తత్సన్నిధి బాయక యున్నవారు. గం
పంత ముత్యంబు ముక్కునం జెక్కునంబెట్టి శత్రుంబు గాదు.
కాన 'నాచార్యో హరిస్సౌత్వా' త్తమ ప్రమాణంబు పెద్దలవలన
నెఱింగి యెట్టి పాపాత్మునినైన పావనునిజేసి రక్షించు కర్తలు
గాన దేవరపు దోషభోగ్యుండ వని విని దేవర తిరువడిగ శాశ్ర
యించి నంతట శ్రీపాదతీర్థతళియ ప్రసాదంబు లభించె. భాగ
వతుల దాసాసదాసదాసుండనై యున్నవాడ ||నమోనమో
శ్రీశతకోప||

౨౬

భాగవతముఖపద్మవికాసభాస్కరా ! నాయజ్ఞానముచేత
పలికితిగాని యఖండమండల వ్యాప్యవ్యాపకావాప్తి సమస్త
కాముండైన శ్రీయఃపరిభక్తులభండగదా ! అది యెల్లం
టిరా, శేషావతారంబున సత్యవ్రతగుండను రాజు దోసెడు
జలం బుట్టించి బాసంగినం గైకొనియె. శ్రీరామావతారంబున
దండకారణ్య ఋషులు శంకమూలాదిఫలం బాసంగిన బ్రీతిచే
గొనియె. శబరిచేసిన యారగింపున దృఢుండయ్యె. దరుమూష
కంబులు భూరేణువులంబారలి నేతువుపై నొడఁబడించిన
సంతసించి రక్షించె. విభీషణుండంజలిచేసి మాత్రంబున
సభయు బాసంగె కృష్ణావతారంబున యష్టపత్నులు సమర్పిం
చిన దల్తొన్నంబు భుజించె, కుబ్జయిచ్చిన సుగంధంబు లందు
కొనియె. మాలాకారు షాసంగిన పుష్పంబులు ముడిచె. కుచే
లునిచేతి యటుకు లారగించె విదురునియింట విందారగించె.

మహాత్ముల నొదరనేనియు మన్నించె. నతనివలన గొడువలేదు. నామనంబు జలంబునం దేలియాడు కీటకంబు తెఱంగున నుడి బడి విషయాంతరంబులం జిక్కితిగాని భక్తిపురస్కరంబుగ నేవిం చనైతి. అట్లుగావున బ్రత్యక్ష సాక్షాత్కారంబైన దేవరసన్నిధి నాశ్రయించిన మాత్రాననే పురుషకారవై భవంబున నడియని నేలుకొంటిరి॥నమో॥

౨౭

పరవాదిప్రభంజనా ! సర్వజగంబులు దైవాధీనంబులు. అట్టిదైవాబు మంత్రాధీనంబు. అట్టి మంత్రం బాచార్యాధీనంబు. అట్లుగావున నాచార్యుడు గృహచేసిన మంత్రంబు భక్తయుక్తం జేయుమంత్రము ఫలించ నీశ్వరుండు చేజిక్కు; నీశ్వరుడుచే జిక్కినమాత్రాన నుభయవిభూతులు హస్తగతంబండు గావున నిన్నిటికి మూలంబు భాగవతపురుషకారంబు. తద్భాగవతా చార్యులలోన దేవరలు సర్వోత్కృష్టులు. దాసులలోన నడియని సర్వనికృష్టుండను. ఈ సంబంధంబు మనయందేకాని యితర దర్శనంబునందు లేదు. అదిగాన విన్నవించెద. చిత్తగించి మీసా మ్మయిన యడియని మీ రెచట నేమరకుండ రక్షించుకోవల యును సుమీ॥నమోనమో॥

౨౮

భృత్యమోక్షఫలప్రదాయకా ! జన్మాంతరంబుల నేను న్న చందంబు దలంచిన వికలప్రశస్తకేశ వస్త్రంబులతో పరు విడు నధికుండు పారిపోవం దండధరులు దగులుకొనిన చందంబున కాలభసితంబైన ఆయువు విచారించి పెనువేసంగి నింకు చిరు తమడువుజలంబుపోలిక మృత్యువునుం దలంచిన పాము పడిగె

నీడనున్న కప్ప తెఱంగున జముడు కింకరమార్గమున రారవాది
నరకంబులం బడద్రోచి దేహంబు తప్తాగ్నినిం బడవై చె. మాతృ
గర్భ నరకం బూహచేసితిని, అనయవంబు లురులందగిలి కదల
మెదలరాని పతంగంబుమాడ్కి నయ్యె. ప్రానూతివేదనంబులం
దలంచిన కనకంపుముద్ద నచ్చున లాగిచ్చట్లు లయ్యె; నిన్ని యవస్థ
లం జిక్కి యీ జన్మంబున శ్రీయఃపతినిం దలంచిన బంధ
మోక్షంబులకు బోజై నవారు గావున సంశయంబు జనియింపు
చున్నది. పెరియప్పిరార్తాయారు పురుషకారనై భవంబు దలం
చిన మనంబున నూరడ్లి దేవర సామర్థ్యంబు మనంబున బారిన
పరవాసుదేవ పరమపదంబులు పెరటిచెట్టై యున్నది చెంత
నున్న భాగ్యంబు బోవనేర్చునే||నమోనమో శ్రీ శతకోష|| ౨౯

ఈషణత్రయఖండనా ! యీ ప్రపంచంబున కామినీ
కాముకులు గానివారు లేరు. ఎట్లనిన బ్రహ్మదేవుండు ఒక్క
యోని కాశించి కూతురయిన భారతితో గావురము సేయు
చున్నవాడు. శివుడు విష్ణుమాయచే మోహినివెంటం దవిలి
జగంబెల్ల గలయందిరిగె, ఇందుగ్గిం షొక్క యోని కాశించి శరీ
రంబునం బెక్కు యోనులం బడసె. చంద్రుడు గురుపత్నితో
సంగమంబు జేసె. సూర్యుండు స్వదారసంయోగమునకై యశ్వ
రూపంబుదాలెచ్చె. బృహస్పతి పూర్ణ గర్భిణితో రమించె. బుధుండు
ధాన్యమాలిక యను రాజకన్యాసంగమంబున బురూరపుం
గనియె. విశ్వమిత్రుండు మేనకతో విహరించె. పరాశరుడు
మత్స్యగంధిలో గవిసె. శాండిల్యమహాముని వ్రతభ్రష్టుండయ్యె.

ముశ్యశృంగుండు వేశ్యలకు లోనయ్యె. కన్యామహాముని కథ
 లాశ్చర్యకరంబులు. హిరణ్యకశ్యప రావణ కంస బల సైంధవాది
 క్రూరుల జెప్పనేల? సిద్ధవిద్యాధర కిన్నర కింపురుష గరుడ గం
 ధర్వ యక్ష రాక్షస సుర నర జతుజాలాదులు. స్త్రీ మోహి
 తులై విహరించుచున్నవారు. అతినీచుండను పశుతుల్యుడనై న
 యడియని చేష్టితంబు లనతంబులు. ఇట్టి మాయాభామికంబుల
 బడకుండ శుకభీష్మాజనేయద్రువాదుల తుల్యులై యాచార్య
 గణ్యులైరి. దేవరతిరువడిగళసంబంధంబుచే నడియని పనిత్రుండ
 నైతి. అదియెట్లంటిరా, ముయాచలంబుననున్న మౌనీలన్ని
 యు గంధయుక్తంబులయ్యె. సంపంగికుసుమై లంబు వాసంతో
 నున్నట్లు లేలినవారి దాసానదాసుల గోష్ఠీసహవాసంబున
 గదా దేవరకృపకు బాతుండనై యడియని దోష బులుం
 బాసి నిర్మలుడ నైతి॥ సమోసమో శ్రీశరకోపదేశికోత్తమా॥౩౦

చింతితోలో వసియించియున్న తాళీ! అడియని దుర్గు
 ణంబులు దేవరసన్నిధి నెవ్వోమని విన్నపంబు సేయుదురో?
 నాదుర్గుణంబు లెల్ల నేనే విన్నపంబులు చేసెద. సత్యత దని
 దుగ్గిండను. కామకలుషుండ. కోధశరీరుండ. పెనులోభిని.
 మదమాత్సర్యచిత్తుండ. మందబుద్ధి గలవాండ. పరకాంతా
 స్తుండ పాపిష్ఠాగ్రేసరుండ. పరనిందా పరుండను. సాధుజన
 గౌధితుండ. కర్మదూరుండ. అసంత వికారంబుల బోరుచున్న
 వాడను. ప్రహేళికాయా జెరుగని సామరుండ. భాగవత
 దూషకుండ బద్ధనసారుండ. పతితుండ. భక్తిరహితుండ.
 అజ్ఞానవృత్తుండ. సహస్రాపరాధుండ. ఆచార్య సేవాదూరుండ.

పురుషకారోపకారం బెఱుంగని తుచ్చుండ. పడ్వీకారాదులం బొరలుచున్నవాడ. ఆత్మధర్మంబు లేశమాత్రంబయిన నెఱుంగని నీచుండ. శరీరాభిమానినై శేషత్వ పారతంత్ర్య కైంకర్య రుచు లేరుంగని చండాలుండ. ఆకారత్రయాభి సంచకజ్ఞాన శూన్యుండ. ఆత్మార్థుల పై భవోన్నతులు దెలిసి యానందించని యగతికుండను. దేవరపు దయాసాగరుండవు. దాక్షిణ్యహృద యార విందుడవు. దాసజన వత్సలు డవు. దోషభోగ్యుండవు. శరణాగత రక్షకుండవు. కావున గత్యంతర విహీనుండనై న యడి యనిసి చేష్ట రక్షించి యేలుకొనుటే బిరుదునుమి॥ సమో సమో శ్రీశరకోపదేశకోర్తిమా॥

32

నాథనాయకీందనా ! సర్వా తిర్యామియైన శ్రియఃపతి దేవరదాసానదాసుల కతిసులభుడు. మిరఱ్ఱకత్వంబు భయ విభూతిం జెల్లుబడి సింహాసనసంభవుడైన యంబరీషుని వ్రత భంగంబు సేయఁబూనిచి మార్వాసుడు చక్కానలంబున కోర్వం బాలక జగ బుల్లెల్ల దిరిగి మగడి యంబరీషునిచే బ్రతికి చనియె. అపవిత్రుడైన గోదావరి శ్రీరామావతారంబున శబరి స్నాన జల స గమంబున పవిత్రులయ్యె. తనయందు స్నానముచేయు వారి దోషంబులు తన్నంటు నని భూలోకంబునకు రానిని మాగ్నోష్ణ గంగానది శ్రీహరి భక్తిస్వరూపంబున దత్తాపంబు వోయి పుణ్యంబులు పొందించు రమ్మనిన సమ్మతించి గంగ పచ్చె. సంబెరుమాల్ని తిరుప్పావ్యాళ్వారుల శ్రీలోకసారంగుల భుజంబుమీద నెక్కించి రావించె. మఱియు సనేక చోట్లను శ్రియఃపతి తమదాసులకు దాసు గింకిరుడై వర్తించె. అట్లు

గాన భగవదవతారంబైన దేవరవు కృపపెట్టిన నే నెంత పాపాత్ముండనైన బవిత్రుండ నగుదు. నీ వనుష్ఠానసంపత్తిలేక మా కృప కెట్లు పవిత్రుండ వయ్యెదవనిన సార్వభౌముండ్లైన రాజు భిక్ష చేసినవానిని చేపట్టి తనంతవానినిగా జేయు నందు. మఱియు రాజుపట్టినదే రంభయును సామితయు గలదు. గావున దేవరవే రక్షింపవలయును॥నమో॥

3౨

నిర్వికారా ! నిర్మలజ్ఞానపూర్ణచంద్రోదయా ! నామనంబను నాలవాలంబున మన్మథుండనియెడు కిరాతకుండు కోరిధంబనియెడు ముష్టిని తనము నాటి లోభంబనియెడు మూలంబు బలసి మోహంబు నియెడు స్కంధంబులుగలిగి మదమాత్సర్య చిత్తంబులనియెడు శాఖోపశాఖంబులు ప్రబలంబయ్యె. దురాశలనియెడు భేదంబులు చిగిరించె. అహంకార మమకారంబు లనియెడు త్వక్కులు బలసి కోరిక లనియెడు పువ్వులు పూచె. పాపంబు లనియెడు ఫలంబు దట్టంబయ్యె. నరకంబులనియెడు ఫలరసం బనుభవించయోగ్యంబై యున్నది. దేవరకృప యనియెడు సలిగునింబట్టి దాససంగతు లనియెడు కుతారంబున దత్తురువును దుత్తునియలుగా నరికించి మనంబు సన్మార్గహలంబునం దున్నించి నై రాగ్యం బనియెడు రాజసం బలికించి మీశీశీపాద తీర్థం బనియెడు నీరుకట్టించి తళిగప్రసాదం బను పంటపండించి యీషణత్రయంబులపై నాశలను కోతగోయించి స్థూలదేహంబనువుతోడ బాపి సూక్ష్మదేహంబున తనువూడ శోధించి జీవాత్మ యిష్టకైంకర్యంబులకు బక్యంబులు చేయించుకొని సుఖం బనుభవించజేయవే ॥నమోనమో॥

33

శ్రీమతే రామానుజా! ఉడయనంగకుమారా! అడియెని భాగ్యం బేమని పొగడెద. విష్ణు వాసుదేవ నారాయణ నామం బులు స్మరింపబూనిన శతకోప రామానుజ వరవరాది నామం బులు స్మారకం బయ్యెడు. భగవద్విగ్రహంబు ధ్యానంబు సేయంబూనిన దేవరి దివ్యమంగళవిగ్రహంబు ధ్యానగోచరిం బయ్యెడు. శ్రీయఃపతి స్పృహదుఃితో సంభాషించుట యెరింగి వచ్చెడు నారాయణుండు రాక్షసుల జయించి దేవతలగాచుట తలంచిన మీరు ప్రయాణకర్త బాణంబుల పరవానులం దోలి స్వమతస్థాపనంబు సేయుట తలపయ్యెడు వాసుదేవుండు అమృతాంభారాశి ద్రచ్చి సురల కిమృతంబు పంచుట యూహించిన దేవరపు స్వరూపగ్రంథామృతనాగరంబు శోధించి దాసులకు దత్సారసామృతంబు కృపచేయుట యూహింపబడెడు. శ్రీపురుషోత్తమము శ్రీరంగము కంచి వేంకటాచలంబులు దర్శింప నుత్సహించిన శ్రీకాకులంబుచేరి స్వాముని దర్శింప నుత్సాహంబు పుట్టించున్నది. ఈరీతి పరాత్పరుని వర్తనంబులలో బెన్నిధియైన దేవరచారిత్రంబున నడియని మనంబు సంతోషింపుచున్నది. పురుషుడొలచగా నక్షరంబు నయ్యు అడియని గుణంబు లెల్లయ్యెనో కాలేవో ప్రథమనిష్ఠుడదలించి చరమ నిష్ఠకు దెచ్చి యడియనిని రక్షింపబూనిన దేవరకటాక్షంబు గాబోలు॥ సమోసమో॥

34

శ్రీనైషధశిఖామణి! బుద్ధహీనులునై కర్మంబులుచేసి తరించెద మను మూఢాత్ముల నేమిచెప్పెడిని? శతకృతువులంజేసి యింద్రపదం బనుభవింపుచున్న నహుషుండు గర్వంబున

ముఖం నవమానంబుచేసి యజగిర రూపంబునుం బొందె.
 తత్సుస్త్రిజై నయయాతీ సర్వధర్మంబులు తానాచరించి దేవేం
 ద్మనిసరిగ్గొని గూర్చుండి యహంకారంబున పెదల సరాకరించి
 తన్ను భూషించుకొన్న వోహంబున నాకంబునెడల దోగ్రిలం
 బడియె. ఉపరిచరననువు తపంబుచేసి దివంబునను బోవుచు
 నచ్చుచుండి పక్షపాతంబాడిన దురితంబున విమానంబుతో
 నేలంబాలె. పరశురాముడు సకల రిసాతలంబున సత్పాత్ర
 దానంబుచేసి బ్రాహ్మణులచే నెడల దోగ్రిల బడి మహేంద్ర పర్వ
 తంబున నుండె. నృగుచక్రవ దినదినంబును సహస్ర గోదానం
 బులుచేసి తుదను నూసరివెల్లింపు పుష్ప. మాయను తపో
 విఘ్నంబుల నిష్కలంబున జెడిరి. అట్టివారల జెప్పనేల ? ఇన్ని
 చేట్లకు మూలంబున యహంకార మమకారంబులు విసరించి
 భాగవత సహవాసంబున దేవరవంటి దేవకోత్తములజేరి యాశ్రి
 యించి తపోపదేశంబున సునార నాగిరంబును గోష్ఠంబును
 బోలె దాటి పరిజయుతరించి సర్వసామ్రాజ్య స్థం బను
 భవించునే॥ సమోసమో॥

35

శమదమాద్యహితగుణ సంపన్నా! కొందరు దురాత్ములు
 వేషభాషలు నేర్చుకొని వైష్ణవులమన వైష్ణవులలోగలిసి భాగ
 వతనిష్ఠ నెఱుగ లేక దూష్యంబుజేయుచు నశింతురు. అదెట్లుం
 టిరా ? సీతాపహరణంబు సేయంబూసి రావణుండు సన్యసింబి
 మృత్యుండయ్యె. సందేహించుచు సమయంబున విఘ్నంబు సేయం
 బూనిన కాలనేమి తపసింబు హతుడయ్యె. పిష్టలాంఛనంబులు
 పై బెట్టుకొని వాసుదేవ దూషణపరుడై పొండ్రుకుండు

పాడయ్యె. అమృతార్థులై దేవతల వేమంబు పై వేసికొన్న రాహుకేతువులు తల గొట్టంబడిరి. కృష్ణవధార్థంబు పూతన బాలింతరాజై వచ్చి చచ్చె. శ్రీహరిద్వేషియై పగిలంబా సురుండు కపట గోపాలరూపంబు వహించి వారలతో నాడి భగ్నంబయ్యె. శకటరూపంబుదాల్చిన కైత్యుండు దెగటారె. మఱియు కపటవేషంబుదాల్చిన బకాసుర అఘాసుర వత్సాసుర ధేనుకాసుర వృషభాసుర కే. మొదలయిన రాక్షసులు గూలిరి. అట్లు గావున గపహోపాయంబున వైష్ణవులం గలిసి పిదప దూష్యులయి దగ్ధపటంబుకై వడి నశింతురు. వారిం జెప్ప నేల? ఇన్ని చేట్లకు మూలంబైన దురహంకార పరుండైన యడియని దోషంబులన్నియుం బారగ్రోలి యాచార్యాభిమాన నిష్ఠ ఫలింపగజేసి భాగవతులపట్ల నొదిగి వర్తించు పారతంత్ర్య తదీయ శేషత్వము గలవారికి బ్రహ్మాదుల కందరాని పరమ పదంబు కదని యేలుకొన్నతండీ॥ సమోసమో॥ 3౬

కలియుగాది నవతరించిన మహానుభావా ! శ్రియఃపతీ శ్రీసూక్ష్మ ప్రభావంబు దలంచిన నెరగయ్యెడు. ఏమిటి కంటిరా! వాల్మీకి 'రామ' యనియెడు రెండక్షరంబులు నుడివి బ్రహ్మర్షి యయ్యె. ఒక్క బ్రాహ్మణుడు భార్యావియోగంబునం బొంది మోహంబున 'హ రామా హ రామా' యని పలవరించి మృతుండై నై శింథంబు జెందె. ఒక్క మానిని చిలుకనుం జెంచి దానికి మాటలు నేర్పబూని 'రాఘవా రాఘవా' యని పల్కి సాలోక్యంబున వసియించె. చిత్రికేతుండును రాజు ద్వంద్వశాక్షరి యేడు దినంబులు జసియించి దివ్యవిమానారూఢుండై

సిద్ధపదంబున విహరించె. ఖటావ్రింగుండు భగవన్నామ స్మరణంబుచే రెండు ఘడియలలో ముగ్ధయ్యె. అజామీయిని చరిత్రంబు లందరికిం దెలిసిన పనియె గదా! ద్రౌపది మానభంగంబు నిలుపుకొనుట, గోవిందనామ ప్రభావంబేదా! ఒక్కగాడు నారదుడు యమలోకమునకుం జనగా లిద్వీణ నారాయణ గామంబులు పలికిన నా విడికిచేతి యమలోకంబు పాడయ్యె ననిరి. ఇట్లు కొన్ని యువస్యసిచిటిమి గాని మీ నామోచ్చారణంబులచే ముగ్ధులైన వారిపరిమితులని పురాణంబులచే జెప్పుబడి యున్నవి గదా. ఇట్టి భగవన్నామంబు లంతర్భవించి తత్సార్వజ్ఞున శతకోప గామారుజ వరవన ముచుల గానుప్రభావంబులు వర్ణించె నెట్లవో సముల భాగ్యంబెల్లని వర్ణింప వచ్చు॥ నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికాంతం॥

32

విష్వక్సేనాశనంధవా! ఈ లోకంబున నరులు పుణ్య పాపంబులు గనిపెట్టుటకు భగవద్దాష్టచోప్పున నున్న నాక్షులుపదునలుగురు వారెవ్వరనిన? పృథ్వీజ్యోవాయురాకాశంబులయిన పంచ మహాభూతంబులును, సూర్య చంద్రులును, ఆహారాస్త్రంబులును, ప్రాణస్థాయగ్రంధ్యంబును, కాల పురుషుడు మొదలైనవారు వారివారి హృదయంబుల నుంచు ధర్మదేవతయుం గూడి జీవులు చేసిన కృత్వా కృత్యంబులు దిత్రిగుచ్చునిచే వ్రాయుతురట! మరీయు జీవు లాచరించిన పుణ్యపాపంబుల ప్రకారము కాలాంతరమున దగిల్లు ఆ యాపలంబులం దుగచి యనుభవింప జేయుతురట! ఇట్టి సాక్షులు మొదలైనవారు దేలుపకమున్నె అడియని వర్తనంబులు దేవర

సన్నిధిలో విన్నపంబులు చేసెద. ఎట్లన్న శేషి శేషసంబంధం
జెలుంగలేక కిర్మ కిరీబరంబును ప్రకృతివాసనాబద్ధుండైన
పాపిసాగ్రేసరుడ. భూలోకంబున భారతవర్షంబున గల
మానవులలో నతిషష్ట్యాది మమకారంబులం జిక్కి మదో
స్మృత్యై చేయు పాపంబులన్నియు నొక్కత్తు అస్మద్దోషంబు
లొక్కత్తును జెల్లి నూచిన నడియనిచేసిన పాపంబులు మిక్కిలి
భారంబుయందు అట్టివి నాయందు నసంతంబులుగా గలవు.
గాన అవి దేవరసన్నిధి కానుకగా సమర్పించి శరణుజొచ్చినాడ.
దేవరలు దోషభాగ్యులు. ఎట్టి పాపాత్ములకైన చేపట్టి రక్షిం
చెడు బిరుదుగల నార్వో మూలగదా. అడియనియందు పుత్ర
వాల్సెల్ల ముచి దేవరదాసాసదాసునిగాజేసి యేలుకొనునూ॥
సమా॥

3౮

శ్రీమన్నాథమునిపేరన్న! యీపాపభాతికమైన కఠే
బరంబు జలబుచ్చనము వడిది. దీనియం దనురాగులై రక్త
మాంసాన్ని చర్మాస్త్రుత్యం న దని తెలసియుం దెలియక సౌం
దర్య మునన వయో విశేషానురక్తై యాలింగనాది స్వల్ప
సుఖానుభవులై విద్యుల్సమానాది కిల్మియందును సంతకూట
మి బోలు సంతానమందును చర్మమూతపుష్కలై న స్త్రీల
యందును స్వల్ప ఫలంబునంటి భోగిభాగ్య రాజ్యాభిలాష యం
దును అంబకాన్యతి విచ్చిన్నమేఘబుమాడ్కి బంధుజాలంబు
లందును కాలసర్పఫణిచ్ఛాయాగల్గిం న ముడు కాయప్రాయ
దులు సిగంబనియును ఋణానుబంధరూప పశుపుత్రమిత్ర కళ
త్రాదులగు సుసారిసాగరితరంగంబులం జిక్కి మమకార

మగ్నలై విరక్తిమార్గంబు దెలియక నలబ్ధ మీను చందంబున నురులం దగులువ్డ పక్షిచందంబున పంకంబునంగూలిన ధేనువునుంబోలె పరలోకదూరులగువారి కర్మంబు లిట్టివియేమని చెప్పవచ్చు; నిన్నిటం బారలినవాడను. ఇంక సుజ్ఞానులై నవారు భాగవతులయిన నైష్ఠవోత్తిముల తిరునడిఘ ఛాశ్రయించి కృపచేత వారలు దేవరలం గూవ నంతట దేవరవంటి దేశికోత్తముల యండజేరి మీరు చూపిన సిన్ఘోపాయ స్వీకారమార్గంబున మోక్షమెచ్చె; నిది సత్యంబు సత్యంబు॥ సమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥

3౯

మధురకవుల మనోరంజితా ! యీభూతజాలంబులందు స్థావరంబులకంటె జంగమంబు లెక్కుడు, జంగమాదులకన్న క్రీమికీటాదిజాలం బెక్కువ. ఇందు కెక్కు డండజాలంబులు. వీనికి మిక్కిలి చతుష్పాదమృగంబులు. ఇన్నిటి కుత్తిమంబు మానవ జన్మంబు. వీనిగో బుద్ధిమంతులు మేలు. వారిలో రాజ్యపరిపాలనంబు జేయువా రెచ్చు. వారికంటె సిద్ధవిద్యాధర కిన్నర కిపురుషాది దేవతాదులు పెచ్చు వారికన్న సురలు శ్రేష్టులు. వారికంటె దక్షప్రజాపతు లుత్కృష్టులు. అంత కన్నను బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదులు మహాత్కృష్టులు. వీరల కంటె సర్వోత్కృష్టుడైన సర్వాంతర్యామి యిట్టి పరమకారుణి కోత్తముడైన నాగాయణుని కవయవతుల్యులైన శ్రీవైష్ణవులైన పరమభాగవతులు అట్టి నైష్ఠవులకృపచేత ననంతాత్మ లాచార్యాధీనంబు చేతురు. అట్టి యాచార్యులలో దేవర వాచార్యశిఖామణివి. దేవర సౌశీల్య సౌలభ్యవాత్సల్యాది

కళ్యాణగుణసుధాబ్జినై భవంబు లేమని వర్ణించువాడె. దేవర
దాసానదాస దాసుండను. దేవరకృపాఫలం బడియని భాగ్యంబు॥
సమోనమో॥ ౪౦

శ్రీరంగరాజచరణాంబుజ రాజహంసా ! నమ్మాళ్వారుల
నుండి యాముగాచార్య పర్యంతంబు విస్తారంబుచేయక యొకా
నొకరికే ప్రసాదించిన యర్థరహస్యాంబు తిరుక్కోట్యూరు
సంబిగారు తదర్థ గారవంబుజాపుటకై పదునెనిమిదిమారులు
వ్యధపెట్టి యంబెరుమానారులకు నానతిచ్చిన రహస్యంబేది ?
ఆయంబెరుమానారు తమ కంతరంగులైన కూరత్తాళ్వారును
మాసోపవాసంబు చేయించి తెలిపిన తత్వంబేది? మొదలి యాండా
నుచే బాసెనెవనులు చేయించికొని ప్రయానంబున సాయం
చిన పరమాంతంబేది ? మాధవుడును భాగవతుడు గాడిదెల మేప
నీడిగెదానియొద్ద శ్రీకృష్ణమూర్తి యిప్పించిన పురుషార్థంబేది ?
ఇట్టి రహస్యార్థంబు లెఱుగి దేవరపు గొప్ప కొంచెంబు లెంచక
కులగోత్రాంబుల చూడక దేవర దాసానదాసులకు నుడయవ
రుల పితౄమ్నాయావతారంబుగా, భూరిదానంబుగా ప్రసా
దించుచుండగా కొందరు దూష్యులు నిందించి నరకంబులం
బడిరి. అది యెట్లనిన, అంధకారతిమిరంబు బొయటకై గ్రహం
బుల తెరువుల దీపంబు వెట్టినప్పుడు కొన్ని మిడతలను జంతువు
లందు బడి మడిసినయల్లును; కొందరు పుణ్యాత్ములు తటాకం
బులు త్రవ్వించిన తత్తోయంబున సమస్తజనులు స్నానపానం
బుజేసి సంతోషింప కొందరు ముసగించిచ్చినయల్లును; సద్యోత్తి
రణంబుకై దోనెను కొందరు ధర్మాత్ము లుంచినందున బహు

జనంబుల కనురాగంబై యుండ దుర్మార్గు లొరగదొక్కి మృతి
బొందిన చందంబున; దురాత్ములయిన దూష్యులు సశేంతురు
గాదె. దేవరదివ్యతిరువడిగళ సంబంధంబున నడియని కొక
కొదవయులేదు॥ నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ ౪౧

శ్రీమత్పరకాలయతి ॥ జ వరవరమునంద్ర పదాంబుజ
మకరందపాన మత్తమధుకర నైభవా ! గామనోభ్రమరంబు
దేవర శ్రీపాదపద్మ మకిరందంబున శ్రీపాదతీర్థం బపేక్షింపు
చున్నది. కీంబులు ఫలరసాస్వాదంబు గోరెన్లు అడియని
జిహ్వకీరంబులమాడ్కి దేవరితియప్రసాదశేషంబు వాం
ఛించుచున్నది. చకోరంబులు చంద్రోదయంబున కేదురు
చూచినయల్లు నావేత్ర చకోరంబులు భవదీయముఖచంద్ర
మండలంబు నేవించ గాచియున్నవి. చక్రివాకంబు సూర్యో
దయంబున కపేక్షించునటుల నడియని చిత్తవృత్తులను చక్రి
వాకంబులు దేవర దివ్యమంగళసేవకు దివురుచున్నవి. సతి పతి
యాడిగంబుల కిబ్బుచున్నయట్లు అడియని యంతరంగ
సతి భర్తయైన దేవరికు ంకరియ్యంబులు నేయగోరుచున్నది.
మేఘంబు ప్రవాహంబుల నెక్కలు లాసి చియున్నట్లు నా
చిత్తభేకంబు దేవరకృపాకటాక్షపీఠా సాగరోదకంబున కాన
దించుచున్నది. ఇట్టి యపేక్షాభావంబు విన్నవించితిగాని
యసుభవానందజనకంబున కధికారినిషు లేనవాడ. కృపామాత్ర
ప్రసన్నుండవై న దేవరవు సవవిధసంబంధంబున సన్నిధికి రప్పించు
కొని కైంకర్యదాస్యముఖంబు గలుగజేయుమీ॥ నమోనమో
శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ ౪౨

పెరియజియ్యరు సాంప్రదాయసుధావారాశిసంపూర్ణ
చంద్రోదయా! అయోధ్యావాసులు శ్రీరామ వనవాసంబు
నపుడు వెంటఁజని సరయానదీతీరమున రఘుపతిని విడనాడి చని
శోకించిన్నట్లు అడియని చిత్తంబు దేవర నెడబాసి దూరంబున
నుండుటకు నోర్వజాలకున్నది. శ్రీరాఘవుని వియోగంబు నపుడు
భరతుండు జటావల్కలంబులు ధరియించి నంది గ్రామంబున
నుండి రాముని రాకకు సిరిక్షించినట్లు నా మనంబు దేవరవారి
సేవకు నెదురు చూచుచున్నది. నీతాపిరాట్టియారు రావణా
సురునిచేత నపహరింపబడి రాక్షసాంగనలు పరివృతంబై
యశోకవనంబున శోకించిన్నట్లు అడియని జీవుండు దేహబంధులను
రాక్షసాంగనలలో జక్కి విడివడ నుపాయంబు గానక మీ యా
వద్బాంధవంబున కాశించుచున్నవాడను. కంసునిచేత పంపంబ
డిన యక్కూరుండు మధురకుం బోవుచు. శ్రీకృష్ణ సందర్శనం
బెట్లబ్బునో యని విచారించినట్లు గోపకుమారులు దివంబెల్ల
రాత్రియై యుండునేని శ్రీకృష్ణుడు మనయెడ విడువక కీడింపు
చు నుండునని కోరినట్లు నామనోవాక్కాయకరణంబులు దేవ
రకు కైంకర్యంబు లెల్లప్పుడు సేయంగోరుచున్నవి. ఇది
సత్యంబు సత్యంబు. నా యంతరంగంబున వేంచేసియున్న దేవరవే
సాక్షిగావున నవవిధసంబంధంబులం దడియని నేలుకొని రక్షింప
వలయుజామీ॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౪౩

తత్త్వంబు శ్రీనిధితత్త్వాస్యచే సిద్ధంబును సారాధినిర్యయా!
యీ జగంబున కొందరు దురహంకారులు విష్ణుధర్మం బెరుం
గక వైష్ణవుల కులగోత్రంబు లంచి దూషించి చెడుదురు గాని

యేవర్ణమైన నే యాశ్రమంబైన వారి వంశంబున నొక్కడు
 వైష్ణవుడయ్యె నేని వాని పితృపితామహులు సంకోపించి
 చప్పట్లుగొట్టుచు నీ మహాభాగవతుని వల్లగదా మనకు విష్ణు
 సాయజ్యంబు గలిగె నని నృత్యంబులాడుదురనియు నుపనిష
 త్తులు చాటుచున్నవి. బ్రాహ్మణుండైన గాని శ్రీనైష్ణవుం
 డయిన నుత్కృష్టుం డనియును, వర్ణ శ్రేష్ఠుండైన జన్మించినవా
 డైన శ్రీనైష్ణవుండు గాకున్న నపవిత్రుండనియు మహానటుం
 డయిన పరమేశ్వరుండు పార్వతీదేవి కుపన్యసించె శ్రీవిష్ణులాంఛ
 నములు గలిగి శ్రీమన్నారాయణ ధ్యాన పారాయణులై పర
 తత్వనిర్ణయం బితండే యని పలుకుచున్న పరమభాగవతుల
 సేవించి యొదిగి వర్తించిరండని యమధర్మరాజు తన భటులకు
 నాజ్ఞాపించె. శ్రీ వైష్ణవులు నాకు స్వాములనియు సుజ్ఞానిత్వా
 వైష్ణవత్వమే మతంబని భగవద్వాక్యంబు లున్నవి. నశూద్రా
 భగవద్భక్తా యనిన కర్మక్షాన భక్తి యోగ శ్రేష్ఠుం డగు జనక
 చక్రవర్తియును సీవే యాశ్రమవర్ణ శ్రీకాకుండ వటన్న శ్రీవిష్ణు
 దాసాసదాసుండనని శ్రీ శుకబ్రహ్మ యానతిచ్చెను. పరమ
 భాగవతులు వైష్ణవధర్మంబుచే మోక్షార్హులనియు లోకంబున
 చాటించుదు. లోకులను తరింపజేయ నవతరించిన యాచార్యులు
 భగవద్వ్రహ్మంబు ఆచార్యో హరి సాక్షి యై చ్చరరూపే న సంశ
 య యను శ్రీ వైష్ణవదర్శనస్పర్శన కటాక్షంబుచే క్రిమికీటకాది
 పశుపక్షివృగనరాది జంతుజాలాదు లన్నియు తరించుననియును
 మరియు బహువిధంబుల వైష్ణవ ప్రభావంబులు శ్రుతిస్మృతేతిహా
 సాది సాత్విక పురాణగీతాది ప్రమాణంబులచే వ్యాస వసిష్ఠపరా

శరవుండరీక నారదాది మహర్షులచే చాటించిన యెల్లధర్మంబు లీ కలియుగంబునం దెల్లరకు దెలిసి దాసానదాసునిగా నేలుకొంటిరి. ఇట్టి శ్రీవైష్ణవ దాసానదాసుల కటాక్షపాత్రునిగా జేసి రక్షింప వలయుజుమీ॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౪౪

పరతత్వసూత్రోపేత్తా! యెవ్వని నాభికమలంబున బ్రహ్మ జన్మించి సృష్టికర్త యయ్యె; నేదేవుని లలాటస్వేదంబున రుద్రుం డువుట్టిలయ కర్తయయ్యె; నేపావనుని పాదంబున గంగ యుద్భవంబై శివుని మకుటవర్తియై త్రిభువనంబుల బవిత్రంబు చేయుచున్నది; యెమ్మహాత్మునికి చంద్రనూర్యులు కన్నులై రి; ఏవిశ్వరూపుని ముఖంబున ననలంబు వొడమె; నేనర్వేశ్వరుం డాదివరాహమై భూమ్యుద్ధరణంబు చేసె; నేపరమాత్ముని రోమకూపంబున నజాండబ్రహ్మాండకోల్లు వేలాడుచున్నవి. ఏకపటనాటకసూత్రధారి జీవనమూహంబుల కర్మపాశంబు లంగట్టి బొమ్మలవలె నాడించుచున్నాడు. ఏమహాపురుషుండు పరంజ్యోతియై తేజోరాశియై వెలుగుచున్నవాడు. ఏదేవుం డేకార్ణవంబున ప్రపంచంబు గర్భంబునం దాలించి బాలుడై యుండువాడు. ఎయ్యనంతుండు గోబాలపశు నానాజంతు సంఘంబులం దనమాయచే జేసి బ్రహ్మాంద్రాదులకుగల గర్వం బడంచె. ఏలోకేశుని యూరుల సత్తమారుతంబు లుద్భవించె; నేవిశ్వతోముఖుండు సమస్త జీవసంఘహృదయకర్త కా మధ్య వర్తియై సర్వసాక్షియై వసియించు; నేదివ్యమంగళ విగ్రహుని వక్షస్థలంబున లక్ష్మి నివాసంబై విహరించు; నేయనంతుని వేద వేదాంతంబులు నుతియింపజాలకున్నవి ఏపరమకార్డుణికుండు

తన నిజకరణంబుల సర్వప్రపంచంబులు వెలుపలలోపలనుంచు
కొని జాలంబులాడు చున్నవాడు. ఏభక్తవత్సాధీనుండు భక్తులకు
తానున్నచోటిచ్చె; నట్టి సర్వేశ్వరుని దెలియక దేవతాంతరంబు
లం గొలుచు దురాత్మల జముం డడిదంబులం బెట్టి దండించు.
దేవరవంటి దేశికోత్తములు దెలుప నిట్టి శ్రీయఃపతికి దాసభూతు
లయిన వారి దాసాసదాసుల పాదరజంబు నాశిరంబున సధి
వహించుచున్నవాడను॥నమోనమో॥

౪౫

సమ్యుత్పాదారే! నే నెత్తిన జన్మంబులు నాకుం దెలి
యవు. నే ననుభవించిన సరకంబులు నాడె మఱచితిని. నావి
గాని బదార్థంబులపై మమకారంబు వదలదు. నాశరీరం బస్థిరం
బని దెలియక కల్పపర్యంతంబుండునట్లుగా నెంచి యున్నవా
డను. ఋణానుబంధంబుచేతఁ గలిగిన దేహబంధువులు సత్యంబని
తలంచి మోహజాలంబుచే బొరలుచున్నాడ. తా నెవ్వరో
తనవా రెవ్వరో యెక్కడనుంచి వచ్చినారో నే నెక్కడికి బోవం
గలవాడనో యనెడి మార్గంబుదెలియక పాశబద్ధుండనై యున్న
వాడను. ఎవరికివారే యమువాతీరే యను వార్త పెద్దలవలన
నెఱింగియెఱుగ. నిమగ్నుడై న మందుడను. పంది బురదలోబడి
పొరలు చందంబునం బొరలెడ. ఆత్మగుణంబులు దలపోయువేళ
నీవణత్రయంబు లీడ్చుచున్నవి. ఇట్టి యంధకారంబుచే
నాయజ్ఞానంబు నన్ను బట్టుకొని వదలదు. ఇట్టి మాయా
మోహితుండను. బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదులకు సలవిగాని శ్రీమ
న్నారాయణుం డెక్కడ, నేనెక్కడ? అందరాని పదంబు లందు
కొనుటెట్లు? కుంటివాడు మేడనెక్కుటెట్లు? నిచ్చెన యొకచోట

నుండగా తా నుప్పరిగ నెక్కగలడా ! అదిగావున నందిన ఫలంబు
చొప్పున భాగవతులొద్ద నుండువారి నాశ్రయించికదా దేవర
వారి యండజేరితి. దేవరవే రక్షింపవలయుజమి||నమోనమో
శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా||

౪౬

సూత్రవత్సంశనంభవా ! బ్రహ్మహత్యయు స్వర్ణా
పహారంబును సుగాపానంబును గురుభామినీ సంగమంబును
భాగవతాపచారంబును నివి చేసినవారితో సహవాసంబుచేయుట
పంచమహాపాతకుం డనంబరగు; నింక నుపపాతకంబు లేవీయనిన
తృణలతాగుల్మతరుచ్ఛేదనంబులు మొదలుకొని సమస్త జంతు
పుల వధియించుటయును చలికూడు పులికూడు నెంగిలికూడు
దురాన్నంబును అశుచిభక్షణంబు భక్షాభక్షణంబును తోట
కాయ చీడికనుపుచేసిపంట తస్కరంబు దొడ్డి పెడకట్ట మొదల
యిన పరద్రవ్యాపహారంబులును ఋతుకాలంబున స్వస్త్రి సంగ
మంబు దప్పించి జారస్త్రి వారస్త్రి దాసి మొదలైన పరాంగ
సల సంగమంబును నివి మొదలైనవి చేసినవారితో జెలివి
చేయుట ఉపపాతకంబు లనంబడు నిట్టి పాతకంబులన్నియు నడి
యనివల్ల జేయబడినవే. కోసితూచి కాల్చి పేల్చి ముండ్ల
ద్రొబ్బించి గళల నడిపించి రువ్వించి మొత్తించి పొడిపించి
విషదంష్ట్రల గరిపించి నరకంబులం బడవైచి యిత్యాద్యను
భవంబు లనుభవింపం జేసినగాని బ్రహ్మకల్ప పర్యంతంబున
కైన దీరదు. ఇట్టిహింసల కోర్వజాలక భయంబుగల్గి దేవర
దాసానదాసుల సేవించి మరుగుజొచ్చితి. అడియనిచేసిన తప్పు
లెల్లను సన్నిధిని విన్నపంబు జేసినాడ. వీనితప్పులెల్ల దేవర

వొప్పుజేసికొని తునుంచిన ట్లాయేనేని యీశ్వరుండు రక్షించు
నడియని కృతార్థుం డౌదుజుమీ॥నమోనమో॥

ర2

అజ్ఞానాంధకార భాస్కరా ! ఇట్టి పాపంబులు చేసిన
వాడవు నీ వెల్లపాయశ్చిత్త రూపాదులచే బాపుకొనుమంటిరా?
బ్రహ్మహత్యాది పాతకంబులకు తాను వధించినవాని పుట్ట
చేతం బెప్పుకొని యందు భిక్షమెత్తి భక్షించి యనేకకాలంబులం
గడిపి తీర్థాచరణంబులు చేయుచు నగుపడ్డవారి కెల్లను తద్దురిత
వచ్చినవి. తెలుపుచు బ్రండ్రేండ్లుదిరుగక తత్పాపంబు బాయదు.
తదుపపాతకంబు లెట్టి వంటిరా? తొల్లి యొకత్రామ కాలంబున
సప్త మహాబుఘలు ఆకటివేళ వచ్చు నశిధులకు నన్నంబు
పెట్టెదనని సేనజిత్తుండనురాజు చెప్పగ రాజద్రవ్యంబుకంటె
శరీరత్యాగంబు మేలని తొలంగిరి. కావున శంకకీలితులను వారు
తపస్సు లన్నదమ్ములు బాహుదా నదీతీరంబున పర్ణశాలా
గృహంబున నుండి యద్దనుజుం డగ్గిజు నాశ్రమంబునకు వచ్చి
ఆతడున్నచోట నొక్క ఫలంబు గోసి భక్షించిన నగ్గిజుండు
చూచి యాదోషంబు యమధర్మరాజు ముందర ఘనంబు
గావున రాజదండనచే బాపుకొని రమ్మనిన నతండు సుద్యుమ్నం
డను రాజువల్ల కరంబులు ఖండింపబడి కొంతకాలంబు శ్రమ
జెంది తదనంతరంబు బాహుదా నదిలో మునింగిన కరంబులు
వచ్చె. దేవేంద్రుం డహల్యాగమనంబున దేహమెల్ల యోనులై
బహు ప్రయాసంబున ప్రయాగ మఘస్నానంబు చేసి వేయు
కన్నులం జేసికొనియె అడియని యిట్టిలంపటలం బడజాలక
గదా దేవర దాసానదాసులకు దాసుండనైతి. దేవరపు గోవత్స

న్యాయంబున నడియని మాలిన్యంబు భోగ్యంబు జేసికొనవలయు
జమీ॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ర౮

దాసదురితవికారదూరా! నామనోచాచల్యంబుచే పిరికి
తనంబు పైబెట్టుకొంటిగాని దేవరసన్నిధి నాశ్రయించిన నా
పాపంబులు దొలంగు నెట్లన్న దేవర దాసానదాసుడనైన కార
ణంబున సూర్యోదయంబుచే సంధకారబంధురంబు బాసిపోయిన
తెరంగున భాగవతుల యండజేరి వారి కృపగల మాత్రాననే
యడియని దురితంబులెల్ల ననలంబుసోకిన దూదికొండలం బోలె
నశించి ఆచార్య తిరువడిగ శాశ్రయించి శ్రీపాదతీర్థతళియ
ప్రసాదంబు స్వీకరించిన వారిదోషంబులు సింహంబు బొడగనిన
మత్తిగజంబుకరణి మడిసిపోవు. నేనింక నాకృత్యాకృత్యంబులు
గలంచి భయంబుజెందుట యేనుగునెక్కి కుక్కులకు భయ
పడుటగాదె. ఇంక దేవరకటాక్షపీక్షణ కృపచేత సకల భయం
బులు దీరి నిర్భయుండనైతి॥నమోనమో॥ ర౯

ఇంద్రియనిగ్రహ! జితేంద్రియా! సర్వరక్షకుండయిన
యీశ్వరుం డుండగా మమ్మెల పట్టెదవంటిరా, అతనికి నసంత
తిరునామములు గలవు. నే నే నామోచ్చారణచేయుదు. అతని
యవతారంబులనంతంబులు గలవు. నేనేయవతారంబు గొలుతు.
అతని కళ్యాణగుణంబులు గణుతింప బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదుల
కలవిగావు. వేదంబులు స్తోత్రంబులు చేయఁజాలక శరణు శరణ
నియె. నే నెట్లు స్తోత్రంబు చేయువాడె. అతని చేష్టలు కపట
నాటక నూత్రితంత్రీబులు. నే నెట్లు గనుంగొనువాడె. అతఁ

డనంతకోటి బ్రహ్మాండంబుల కందక కీడావినోదియై యాట
లాడు నే నెట్లు సేవించువాడ. అత డజరుద్రశౌనకాదుల కగు
బడక యశరీరవాణి చందంబున మాట లిచ్చునట. నాతోడ
నెట్లు మాట్లాడు. అతడు మాయచే జీవాత్మపరమాత్మల రూప
భేదంబులం దంతట పరిపూర్ణుడై వ్యాప్యవ్యాపకంబుల వర్తిం
చునట. తన్నాయ నే దొలగుటెట్లు? అతడు శ్రీనై కుంత నగరం
బున సంతఃపురంబున శ్రీభూనీళాది దివ్యమహిషులతో సరస
సల్లాపము లాడుచుండునట. నా విన్నపంబు లతనితో మనవి
చేయు వారెవరు. అతని రక్షకంబులు బంధ మోక్షంబులకు
పొత్తుట. నే నెట్లు నమ్మువాడ. అల్లుగాన భాగవతాచార్య
కటాక్షంబు భాగ్యవశంబున దొరకవలయు గాని దేవరపు దోష
భోగ్యులు దయాదాక్షిణ్య కృపావాత్సల్య సాగరులు కూర్చా
ళ్వారును వలె దాస దాసులకెల్ల కొదువలేని పరమపదంబు
కృపజేయింతురట. దేవర చిత్తం ఒడియని భాగ్యం బెల్లుచేసిన
జేయుము॥ నమోనమో॥

౫౦

అరిషడ్వర్గాదుల జయించిన స్వామీ! మూర్ఖుండ జడుండ
కృతఘ్నుండ దుర్మార్గుండ బలితుండ నా బుద్ధిహీనత్వంబుచే
నెట్లుదోచె గాని శ్రీయఃపతి కృపావాత్సల్యంబులు దలంచిన
తా పరాత్పరుండయ్యను యాదృచ్ఛికానుషంగికాదులచే చేతన
కొట్లనెల్ల రక్షించు నిపాదుడైన గుహాపెరుమాళ్ళను ప్రోక్షద
విభీషణాదిరాక్షస ఎంశోద్భవులను గజేంద్రుని వానరులయిన
సుగ్రీవాంగదాంజనేయులను భల్లూకకృత్తన జాంబవంతునితో
దాచెలిమిచేసి రక్షించడె. గోబాలగోపికాజనంబులతోన్నేహించి

యిష్టఫలప్రదండు గాడె. యట్లు గావున సతండు భక్తసుల
భండు, అయినను అడవి సరుకదలంచినవారికి కుతారంబును,
దధికుంభము దరచెడువారికి దృఢబంధంబయిన కవ్వంబును
తెలుపు తెరవదలంచినవారికి తాళము బీగము లేక కార్యంబు
కై వశంబు కాదుగదా! అటువలెనే ముముక్షువులకు భాగవతా
చార్యకటాక్షంబు లేక పరమపదంబు లేదు. గావున దేవర తిరు
నడియమర లాశ్రయించితి॥నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికో॥ ౫౦

దురితవిదూరా! వరాహపురాణంబునందు కథవిన్నపంబు
చేసెద. ఒక పురంబున నొక బ్రాహ్మణుండు శ్రుత్యధ్యయన
సంపన్నుండును, ధనికుండును, పుత్రవంతుండునునై వేదాచారంబు
జరుపుచు సతిధిపూజ లాచరింపుచు సద్వర్తనంబులు
సల్పుచుండి కొంతకాలంబునకు బిమ్మట గంగాయాత్ర చనిన
తద్దహంబునకు మాధ్యాహ్నకాలంబున నొక్క యతిధి వచ్చి
యన్నంబుగోరిన తద్దహిణి యింట నన్నం బు డియు లేవలేని
బద్ధకంబుచే గడిపిన సతిధి చనియె. అంతట బ్రాహ్మణుండు వచ్చి
కొన్ని దినంబులు చెల్లినపిమ్మట బరలోకగతుం డయ్యె. ఇం
దుగ్గిం డతనిని స్వర్గసుఖం బనుభవించు మని నియమింప జముండు
ముఖంబు ముడిచె నట. అదిచూచి యిందుగ్గిండు యమధర్మ
రాజును నే మని యడిగి నంతట నితని హర్య యతిధిపూజ గడిపె.
గావున నొక యేడాది సరకం బిత డనుభవింపవలయు. సతిసల్పిన
పాపంబు పతి సగం బనుభవింపవలయు గావున నితం డారునెల
లయిన సరకం బనుభవించి పిమ్మట జంబుక జన్మం బెత్తి తత్తనువు
విడిచిన తదనంతరంబు స్వర్గ సుఖంబనుభవించు ననియెనట. ఆ

ప్రకారము దేవేంద్రుండు జరిపె ననిరి. ఇంక నాబోటి పాపి
కెట్లు జరుగునో యను భయంబు గలిగి భాగవతులపంచ జేరి
యొదిగి వర్తించి దేవరబంటులబంటునకు బంటనై యాశ్రీ
యించి యున్నాడ॥ నమో నమో శ్రీశతకోప॥ ౫౨

దాసబృందముభోల్లాసా ! యీ లోకంబున చేతనులు
వేదశాస్త్రోల్లంఘనంబు చేసి, కృత్యాకృత్యకరణంబులు చేసి
నందుకు నీశ్వరుండు శిక్షింప దలంచినపుడు పిరాట్టి కృపచే
హితవార్తలు సాయించినవి విన్నపంబు చేసెద. సర్వేశ్వరా !
యపరాధములు దెలిసి యపరాధుని రక్షింపకున్నను దేవరపు
దోషభోగ్యుండవు నను వార్తకు కొఱతవచ్చు. వీడు మహాపాపి
యని విడిచిన పతితపావనబిరుదుకు హానిగలదు. వీడు భగవ
దాజ్ఞావిరోధి యని వదలిన ప్రియై నేని దేవరవాత్సల్యసాగరంబు
నకు మట్టువడును. వీడు లేకున్న నేమాయె నన్న మీ స్వామిత్వం
బునకు సరిగాదు. వీ డపేక్షించిన పురుషార్థంబు మీ రియ్య
కున్నను మీ సౌశీల్యంబునకు జాల దక్కనెను. వీ డల్పుండని
కై కొనకున్నను మీ సౌలభ్యమునకు బాగుగాదు. వీ డజ్ఞాన
చండాలుండని చెయి బట్టకున్నను మీ సర్వజ్ఞత్వమునకు బ్రమా
దంబు వచ్చు. వీ డకించునుండని విడిచిన మీ కీర్తి భంగంబు
వచ్చును. వీడు దుఃఖితుండై యుండగా శీఘ్రమే రక్షింపకున్న
మీద నెక్కువ తక్కువ వచ్చును. వీ డాశ్రయిండు కా డని
మీ రూరకున్నను మీ సర్వాశ్రమత్వమునకు లోపంబు వచ్చును.
వీ డశరణ్యుండని రక్షింపకున్నను మీ పతితపావన బిరుదు చెలా
మణిగాదు. మీ సన్నిధిని విన్నపంబు చేసి ఆశ్రయింపజేసిన

చేతన సంఘంబుల చేరదీయు మనిన జియ్యమ్మ కృపాపరులుగాడే
మీ రెరుంగని దేమున్నది. దేవరపు రక్షింపవలయు జమి||
నమో నమో శ్రీశతకోప||

౫౩

భగవద్విషయకాలక్షేపవిధవా ! మీ దాసానదాసులకు
దండప్రణామంబులు. మీ దివ్యతిరువడిత్రామరల కనంతంబులైన
సేవింపులు. మీ దివ్యమంగళ విగ్రహ సౌందర్యమునకు మంగ
ళంబు. మీదేశికులయిన శ్రీమాన్ శ్రీనివాసాచార్యులకు
బహువిధ వందనంబులు. మీవరవరావతారాంశంబునకు మిగుల
మొగుడ్పులు. మీ రామానుజమతోద్ధారకత్వంబునకు బల్లాండు
పల్లాండు. మీగురుపత్నిశ్రేష్ఠులైన యాము చార్యాది శ్రీ
మన్నాథమునులకు సేవింపులు సేవించెద. మీపూర్వ సహస్ర
శాఖోపనిషత్సమాగమాది ద్రావిడవేదకర్తలయిన పరాంకు
శుల కనంత సాపరాధిని. మీ సేనానాయకుల కొలిఁకు. మీ
పురుషకార నిత్యానపాయి కెప్పుడు సేవింపులు. మీ సర్వరక్ష
కత్వ సర్వశేషిత్వ సర్వేశ్వరత్వంబైన శ్రీమన్నారాయణ పర
త్వంబునకు బునఃపునశ్శరణార్థి. మీ యారోహణ గురుపరంపర
ప్రభావంబులకు బుష్పాంజలి. మీనన్నిధియందు సేవాకాల
ద్రావిడామ్నాయపారాయణచేయు భాగవతోత్తముల కనంత
సేవింపులు సేవించెద, మీయాదరణీయంబులకు జోహారు. దేవర
దాసానదాసులకు దాసుండను. అడియని కృత్యాకరణాకృత్యా
కరణ ప్రవృత్తిదోషంబులు దోలి తిరువడిగళయందు కింకరు
నిగా జేసి రక్షింపవలయు జమి|| నమోనమో శ్రీశతకోప||రర

అరపశ్చక తత్వజ్ఞానోపదేశా ! మీరు జ్ఞానోపదేశ సంపన్నులు, నే నజ్ఞానసంపన్నుడను. మీరు సర్వశక్తుల బరిపూర్ణులు, నేను సర్వవిధాశక్తుండను మీరు, సర్వరక్షకులు, నన్ను నే రక్షించుకొనలేను. మీరు చరమార్థ సంతాపనాస్తింబుకొరకై యాభ్యుదయంశంబుచే నవతరించిన యాచార్యవిగ్రహంబు, నేను కర్మబంధుండనై పుట్టినవాడను. మీరు సమస్తజీవదయాపరులు, నేను సర్వజీవద్వేషిని. మీరు సర్వోత్కృష్టులు, నేను సర్వనికృష్టుండను. మీరు భగవద్భాగవతాచార్యముఖ్యులనవరులు, నేను వీరల నేవకు విముఖుడను. మీరు బ్రహ్మనిగ్రహులు, నేను బ్రహ్మనిగ్రహుండను. మీరు చేతనాచేతనోత్తరకులు, నేను చేతనాచేతనావహరుడను. మీరు తాపత్రయోపశమనులు, నేను తాపత్రయతప్తమానసుండను. మీరు దోషభోగ్యులు, నేను దోషకృత్యుండను. మీరార్యశైరణ్యులు, నేనార్యవహీనుండ. ఈరక్ష్యరక్షకసంబంధంబు దేవరవారికే యుచితమై యున్నది. ఇదిసత్యంబు సత్యంబుగదా ! కృప జూడు కృపజూడుము. మీ రెఱుగని యర్థంబు లేదునుమీ॥ నమోనమో శ్రీశతకోపదేశి కో స్థమా॥

౫౫

ఆకారత్రయసంపన్నా ! తద్వివరణోపదేశకా ! అర్థ యుక్తింబులుగాని వాక్యంబులు వీడెమి కూసినగాని యది యర్థయుక్తంబే యని మీ చిత్తంబున బెట్టుకొనుము. అది యెట్లంటిరా దేవరపు వేంచేసియున్న స్థలంబున శుకశారికలు చెలరేగి బహువిధంబుల బలుకగా నాయారవంబులకు సంక్షోపించినట్లు ప్రియకాంతారత్నంబు వృథాలావంబు లాడిన

హితవు చేసికొని భోగించెడు పతిరీతిని అడియని పలుకులు శృప యుంచి రక్షించవలయు. నీలోగుణంబులు నీవే బయలు చేసెదవు. నే న్నెల్లు గాతునంటిరా యెకా నొకడు కావరంబున నేరంబుచేసి శరణ్యునకు సాగిలి మొక్కి తన నేరంబు చెప్పి శరణుపొందిన మహాత్ములై నవారు గావరే? అర్ధార్థనపరులుగాక ధర్మాత్ములయిన ర్థాల విషయమయి నేరంబుచేసి తమంతటనే తామువచ్చి కావు మని విన్నవించిన గావరే? తెల్లిదండ్రులు కుమారుని తప్పు లెల్ల తమించి యెప్పుడేసికొనరే? దేవర వల్లా టచేతనే నవవిధసంబంధంబు దేవర కే ఘటించె. అడియనిని రక్షింప వలయుమి॥ నమోనమో శ్రీశరకోపదేశికోత్తిమా॥ ౫౬

అకారవాచ్యావతారా! నాయుత్థానం బెంత ప్రబలంబో యెఱుంగ. నొరుల కలవిగాని నోచగుణంబులు నిరూపణచేసెద గాని స్వదోషంబులు చెప్పనేర. నరులు బొగడిన మాత్రాన నుబ్బుదు గాని నాయందు లేని గుణంబులుగదా యని లేశం బైన తలంకను. భాగనోత్తిమాల జూచి లోకసామాన్య మనుష్యులవలె నెంచితిగాని చరమావతారమై భగవద్విగ్రహ ప్రతిపత్తి చేయనైతి. భగవద్భాగవతార్చావతారంబులం గని శిలలోహదారు రూపంబులని తలంచితిగాని లోకంబుల రక్షింప నర్చావతారుడయిన యీశ్వరుం డని భావించి నేవించనైతి. శ్రీనైష్ఠవుల గలసి శ్రీనైష్ఠవ సమానుం డని సంతోషించితి గాని భాగవతిదాస్య బెరుగనైతి. నా నేర్పు విధంబున గ్రంథంబులు చెదిని మంత్ర మంత్రార్థంబులు దెలిసె ననుకొం టినిగాని యాచార్య తిరువడిగ శాశ్రయించి పంచ సంస్కార

సంపన్నుడై భాగవతోత్తముల కృపచేత లభించుకొన నైతి.
 నిట్టి పాపిస్తాగ్రేసరుండైన యడియనిని రక్షించు టాచార్య
 కృపాపూర్తిగాని దేవర దాస్యాధికారులైన దేశికుల రక్షించి
 యేలుకొనుట సౌలభ్యమే॥నమోనమో॥ ౫౭

చేతనాచేతనరక్షకా ! సుఖదుఃఖంబులును కలిమిలేము
 లును రాగద్వేషంబులును కోపతాపంబులును మదమాత్సర్య
 లహంకారమమకారంబులును మానాభిమానంబులును మనో
 వాక్కాయ కరణత్రయములు మొదలైన ప్రకృతిగుణంబుల
 చేత పొరలుచున్న వాడను. రొంపిలో నున్న స్తంభంబు తెరం
 గున ప్లేష్టములో బద్ధ యీగచందంబున కారాగృహశృంఖ
 లాటవిం దగులుపడ్డ కీటకంబు విధంబున నీదేహబంధువులలో
 జిక్కి శిశ్నోదరాదిసుఖంబుల బ్రమత్తుండనై సుందరులయిన
 దారపుత్రాదులు సతం బని మనోహరంబైన మందిరంబులు
 తే త్రా రామంబు లాడ్జించి సొంపుబెంపు లాస్త్వదములు నిత్యం
 బని ఘోరకృత్యంబులు చేసి దుఃఖంపుచు బశుప్రాయుండనయి
 దొమ్మి సుద్దులాడువాని నలెనే కర్మకచేబరంబె శాశ్వతం బని
 యజ్ఞానాధికారంబునం దగులుపడి తాపత్రాయాదితప్తుండనై
 బహువిధ బాధల బడుచున్నవాడను శ్లాని యాచార్యసన్నిధి
 నాశ్రయించి మంత్ర మంత్రార్థ మంచక రహస్య త్రయా
 చార్య హృదయాది గ్రంథంబులు సేవించి భాగవత దాస్య
 వైభవం బెరుంగనైతి. ఇట్టి మూఢుని శీఘ్రంబున దేవర దివ్య
 తిరువడిగళ దాస్య సంబంధంబున కభిముఖునిగ్గా జేసి యేలు
 కొనవే॥నమోనమో శ్రీశరకో॥ ౫౮

మంత్రమంత్రార్థప్రదాయకా ! అడియని యజ్ఞానాం
 ధకార బంధురంబు పోగొట్టి జ్ఞానసూర్యోదయ ప్రకాశంబు
 గలుగజేయుము. ప్రకృతి గుణంబుల బారహ్మణి యాత్మగుణం
 బులు వెలిగింపుము. నాలోని స్వాతంత్ర్యంబులు దగులబెట్టి
 పారతంత్ర్యపరకాక్షులైన శేషత్వంబు ప్రకటింపం జేయుము.
 నేజేసిన పాపంబులు భాగవతులచేత జేరనీయక తొలంగించు
 చున్నది. నాలోని యరిషడ్వర్గంబులు ప్రజ్వలించుచున్నవి. నా
 దుర్మాగ్గంబులు వ్యాఘ్రగీరిని మించియున్నవి. తాపత్రయాదు
 లచే దహ్నుండనై యున్నవాడను. వెచ్చనైన దాస్య వాత్స
 ల్యాతిశయశీతలోదకంబు పై జల్లుము. ఈషణత్రయాదులచే
 బంధుండనై యిడుమల బడుచున్నాడను. దేవర నామోచ్ఛారణ
 ఖడ్గంబున నాబంధంబులు ఖండించుము. నామనంబు పద్మపత్ర
 జలంబువలె చలింపుచున్నది. ఇట్టి దురాత్ముని సంబంధం
 బేమిటి కని విడనాడకుము. అడియనివంటి నీచుని కృపచేత రక్షిం
 చనేగదా ! దేవర వీ యవతారం బవతరించుట. ఇది దేవర
 తిరువృత్తంబున నుంచి యేలుకొనుము॥నమోనమో॥ ౫౯

శ్రీమద్రామానుజమల్లోచారకా ! అడియనియాత్మ
 తరుణోపాయం నెఱుగక కుటుంబపోషణంబే పరమార్థం బని
 యొచి, చేసి చేయరాని కృత్యంబు లపారంబులుగా గలవు.
 జాయరాని పరాంగనలం గదిసితి. బాయరాని భాగవతుల నేవ
 కుం బాసితి. కుడువరాని దురాన్నంబు గుడిచితి. నుడువరాని
 దుర్మంత్రంబుల నుడిచితి. గడుపరాని గురునాష్ట గడిచితి. విడువ
 రాని భగవత్కైంకర్యంబు విడిచితి. తలచరాని తలంపులు దల

చితి. కొలువరాని కొలువులు గొలిచితి. నిలువరాని స్థలంబుల నిలిచితి తిరుగరాని చోట్లెల్ల దిరిగితి. ఇట్టి కృత్యాకరణా కృత్యాకరణంబులు సల్పితి. దేవర వా రెఱుంగని దేమి యున్నది? ఇక నడియని యేమి చేయగలవాడను? ఇనుమును కూర్చి యగ్నికి పెట్టు లన్న సామెత నెంచుకొడ అడియనిని దేవర దివ్య తిరువడిగళ సన్నిధి కైంకర్యము లాచరించుటకు కింకరునిగా జేసి యేలుకొనుము॥నమోనమో శ్రీశ్రీరత్నోపదేశికా॥ ౧౫ ౬౦

రఘుపతియనుజంశసంభవా ! ఈరాత్రి యడియని నొక స్వప్నముఖంబున సేవించిన సేవయు దేవర సన్నిధిలో విన్నపంబు చేసెద. విన నవధరింపవలయు. సేవేమి సేవించితివని యాసతిచ్చితి. రాజానువాదలతారును శంఖచక్రంబుల దాల్చిన చతుర్బాహువులును ననరత్న సోతంబయిన క్షయియు దొడిగిన తిరుమడియు తిరుమణి శ్రీచూర్ణంబు చాతిన యూర్ధ్వ పుండ్ర రేఖలును గల లలాటంబును పద్మవళంబులభంగి విశాలనేత్రయుగ్మంబుల దాసుల కటాక్షి పుచు మందస్మితం బగు ముఖారవిందంబును కంబుసన్నిభంబైన కంఠంబును దాసులకు నభయంబొసంగి యాదరించెడు బాహువులును విరాజమానితం బైన విశాలవక్షస్ఫలగంబు నఖిలబ్రహ్మాండంబులు నునిచికొనిన కుక్షియును. గర్భీరపద్మగర్భయు కంబున తిరుబొడ్డయును. ధవళశితంబైన యజ్ఞోపవీతంబును. నీర్కావి తిరువేష్టులతో నావరణంబై యున్న కటిప్రదేశంబును కనకరంభాతీరస్కారంబులయిన యూరు యుగళంబును. చేతనాచేతన సంరక్షణార్థంబు లయిన శ్రీహస్తంబులును. దాసకోట్లకెల్ల ప్రాప్యప్రాప్తకంబైన యరు

ణారవిందంబు లనుకరించుచున్న దివ్యతిరువడిగళ జంటయును
యెళయ పెడమాళ్ళ సాన్నిధ్యంబు గలిగి వేంచేసియున్న దేవర
దివ్యమంగళ విగ్రహంబును నాకన్నుల కరువుదీర నతిభక్తుతో
నసంతసేవింపులు సేవించి యంతట మేలుకొని పులకితశరీరుండనై
గద్గదకంఠంబుతో స్తుతియించుచు స్వప్న ఫలవిగ్రహంబు ప్రత్య
క్షంబున సేవించుట యెప్పుడో యని ధ్యానమానసుండనై చిత్తం
బునం గీలింపుచున్నంతట అడియని భాగ్యవశంబున దేవరపు
తద్విగ్రహంబుగా సేవ సాయించితిరి కృపచేత దాస్యరుచిని
దెలిపి కృతార్థుని జేసి యేలుకొనుము! నమోనమోశ్రీశతకోప॥

యతిరాజశేఖరా! అడియని దేహధర్మంబు వదలి యాత్మ
గుణంబులతో నుండెద నంటినేని యన్నగతప్రాణంబయిన
కలియుగంబు గాని పూర్వయుగంబులు గావు. కలియుగంబైన
నేమి నిమిషాంబైన భగవద్భావంబు చేసి తరించెదనంటినేని
నామంబు పద్మవత్రిజలంబువంటిది గాని స్థిరంబుగాదు. మనః
స్థిరతకై నిస్సంగుల చెలిమిచే నేకాంతంబున నుండెదనంటినేని
దారపుత్రాది యీషణత్రయబంధకంబులు వదలవు. తద్విషయ
బంధకంబులం బాసెద నంటినేని భగవన్నాయాప్రభావంబు
లకు ప్రతిహతంబై యున్నది. భగవన్నాయ జయించెదనంటినా
బ్రహ్మరుద్రేంద్రాది దేవతలకును, నారదాది మహర్షులకును
శక్యంబుగాదు. నే నెంతటివాడ నిట్టి లంపటలంబడ శక్తుండు
గాకనేకదా భగవతదాస్య ధర్మంబు సులభోపాయంబని దేవర
తిరువడిగళాశ్రయించితి. మీ దివ్యనియమంబులకు తిక్రణ
శుద్ధి చాలదు. అయినను మీ దివ్యచరితంబులు విన్నపంబు

చేసినమాత్రమే కాని దేవర తిరువుళ్ళము సంతోషంబు పెట్టినేర నిక మీచిత్తం బడియని భాగ్యంబు॥ నమోనమో॥ ౬౨

పరమగురు వేంకటాచార్య కటాక్షపాత్రా ! భగవానుల పాదంబులం బట్టి పూజించెదనంటినా భరతునివంటివాడ గాను, శేషశయ్యను నిష్టానువర్తనా బెరింగి నేవించెదనంటినా లక్ష్మణు నంతటివాడను గాను, నహాయంబు చూపి మెప్పించెద నంటిగా నుగ్గివుండను గాను, సామర్థ్యంబుచే గింకరత్వంబు చేసి సంతోష పెట్టెద నంటినా హనుమతుడను గాను, ప్రాణంబిచ్చి వశంబు చేసికొని కడతేరెదనంటిగా జటాయువును గాను, శరణుజొచ్చి దయ పుట్టించుకొనియెద నంటిగా విభీషణుండనుగాను, విందు పెట్టి చిత్తంబు మెప్పించెద నంటినా శబరినిగాను, ఉపవాసంబు లుండి కరుణ వడసెదనంటినా రుక్మాంగదుండను గాను, ద్వాదశి పారణలు చేసెదనంటినా యంబరీషుండను గాను, కర్మ జ్ఞాన భక్తి సిష్ట జరించెదనంటిగా జనకచక్రివర్తిని గాను, జ్ఞానానుష్ఠానంబున నీవైరు నారాధితు నంటినా జడ భరతుండను గాను, భక్తిపూర్తి పారవశ్యంబులచే మిమ్ము ప్రసన్నంబు చేసుకొనెద నంటినా ప్రహ్లాదుండను గాను, ప్రోషత్తిచేసి కరుణ వడసెదనంటినా ద్రౌపదినిగాను, తపంబుచేసి యారాధించెద నంటినా ధువుండను గాను, దానంబులొసంగి యొద్ద నుండెద నంటినా బలిచక్రివర్తిని గాను, నిక నే నెన్ని యుపాయంబుల చేతను సర్వేశ్వరుని వశంబు చేసుకొననేరక దేవరవారి పద పద్మములందు శరణాగతియని యుష్కర్తాసానదాసులకు దాసుండ

స్తతి. అది విచారించి కృపచేత నడియనిని నేలుకొనుము॥
నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికో॥ ౬౩

శమదమాద్యనంతకల్యాణగుణసంపన్నా ! ఈశ్వర
మాయా ప్రపంచంబునకు వెరచి దేవరనన్నిధి నాశ్రయించిన
మాత్రమే కాని యాచార్యాభిమాన నిష్ఠకుం బూన మధుర
కవి యాభ్యుదయ గాను. మిమ్ము బ్రత్యక్షంబు చేసుకొని నేవించ
శ్రీమన్నాథమునిని గాను. మీయాజ్ఞానువర్తనప్రకారంబును
వర్తించి పారతంత్య్రపదం డయ్యెదనంటినా కూరజ్ఞాభ్యుదయ
గాను! దేవరకు దాస్యవృత్తిని జేసికొని యుండెదనంటినా మొదలి
యాండాను గాను. శౌర్యస్థైర్యంబున నర్థసంగ్రహంబుజేసి నమ
ర్పించెద నంటినా పిళ్ళయరంగునిం గాను. దేహభిమానంబువదలి
తదీయానాథనపూర్వకంబుచే ముఖోల్లాసంబు పొడమించెద
నంటినా పత్తికొల్లె యమ్మాళునుగాను సన్నిధి ద్వారంబు గాచి
తచ్చేష ముజ్జివించి తరించెదనంటినా తిరుక్కణమంగై యాం
డాను గాను. భాగవతశేష భూతుండ నయ్యెదనంటినా శత్రు
ఘ్నుండగాను. ఇంక నేమిసేయువాడను. నేదిగతి? యేది యుపా
యంబు? మీసన్నిధి దాసానదాసులకు దాసుండయ్యెద. నడియని
గడతేరు లుగ్న, యే తెరువుసాయించనే॥నమోనమో శ్రీశతకోప
దేశికో॥ ౬౪

దాసబృంద సంరక్షణా ! ప్రపన్నులైన మహాత్ములు
లోకులగలసి దుర్వాప్యపారంబు లాచరింతురేని మేకపన్నె పులు
లతో గలసి విహరింపజనుట. కామినుల సంయోగ సుఖంబు
గోరుట. జేనెపూసినకత్తులు నాకంజనుట పురాణశ్రవణంబు

సేయంబోవుట హరిణంబులు ఘంటానాదంబు లాలకించి వేట
 కాని చెంతకు బోవుట. యితర మతాంతరుల సహవాసంబు
 సేయంబోవుట. భేకంబు మండుక శ్వాస ఫణి సాన్నిధ్యంబునకుం
 బోవుట. తపంబు సేయంబూనుట. మరుదేశంబున గంభీరంబుగా
 నింద్రనీలజలంబు ద్రావంజనుట. యుపవాసంబు లుండ మదిం
 దలచుట. సముద్రోదరంబున మాణిక్యంబులు దెచ్చెదనని
 యత్నంబుజేయుట. యోగంబు సాధించెదనని పూనుట ఆకా
 శంబునగల చుక్కలజూచి యాణిముత్యంబులని పట్టనెగయుట.
 దానధర్మంబులు సేయంబూనుట. యింద్రజాలంబునగల
 సొమ్ములు నమ్ముట. సత్కర్మంబులు సేయ నుద్యోగించుట.
 కొండ నెత్తిబెట్టుకొన దలంచుట. అటుగాన నిటువంటి యత్నం
 బులు వర్జించి దేవర శిష్యుకోటిలోజేరి భగవద్గుణాను భవా
 మృతపానంబుజేయుచు గాలంబు గడుపుచున్నాడను. దేవరలే
 రక్షకులునుమోనమోనమో శ్రీశతకోప॥

౬౫

స్వరూపోపాయపురుషార్థనిర్ణయా ! మన్మథుడనియెడు
 కిరాతకుడు కర్మప్రకృతు లనియెడు సహచరులం నూడుకొని
 సంసార గహనమధ్యంబున నవివేకియైన శివుం డను హరిణంబు
 బట్టదలంచి యీషణత్రయంబులను కాలురులోడ్డి సత్వ రజస్త
 మంబులను వలలో బోగువారి తాపత్రయాదులనుపడుగుంట
 ద్రోవ్వి పంచేద్రయంబులను కొఱులుపాతి అరిషడ్వర్గంబు
 లను శునకంబుల నుసుకొలిపి కాంతానంగమంబను వేట
 మృగంబుదాల్చి మమకారంబను బాణాసనంబున అహంకారం
 బను శరంబు దొడిగి యెదుట నిలిచిన మోహపాశంబులంగట్టి

యముడను రాజునకు గానుక పెట్టడలంచినాడు. అందుకు దేవర
 కృపయనియెడు సేనానాథుని జ్ఞానం బనియెడి బలంబుగూర్చి
 పంపి నై రాగ్య భక్తిప్రపత్తులనెడు నాయుధంబులచే మదన
 కీరాతులజయించి యాహరిణమును దేవరసన్నిధికిం దెప్పించి
 శ్రీపాదతీర్థంబున స్నానంబుచేయించి తళియప్రసాదంబుచే
 గ్రావంబొసంగి ద్వయార్థంబను పాలుపోసి చరమార్థంబను శిబి
 రంబును మంత్రార్థంబను హంసగమనంబును మీయాజ్ఞాను
 వర్తనంబు శిరసావహించి పురుషోత్తముని మీది భోగేచ్ఛ
 పురుషార్థంబని యున్నవాడ. నిట్టి సమయంబున దేవరపు అర్థ
 పశ్చాత్తాపదేశంబను నోలిపెట్టి శమదంబులచేదాటంక ముక్క
 ధలుపెట్టి జ్ఞానభక్తి నై రాగ్యంబులను నితర భూషణముల
 నలంకరించి శుద్ధ సత్వంబను శుభ్రవస్త్రంబుగట్టి అకారత్రయ
 సంపన్నత్వంబను రవికెదొడిగి పూర్వాచార్యుల శ్రీసూక్తి
 బలంబుల వకుళాభరణులు పెండ్లిపెద్ద లెంబెరుమానారుల
 యాజ్ఞకులుగా నమర్చి మంత్ర మంత్రార్థ భావంబుచే మం
 గళసూత్రంబు గట్టించి ప్రకృతి గుణంబులనెడి పుట్టినిల్లు పాపి
 యాత్మ భగవద్గుణానుభవంబను నత్తవారింటికి దోడుకపోయి
 నిజదాస జనసహవాసంబుచే జెలికత్తెలంగూర్చి భాగవత ధర్మ
 వర్తనంబను కాపురంబున మెలంగింపుచు భగవద్భాగవతా
 చార్య కటాక్షంబుచే బరమపదంబను పడకింటిసజ్జేర్పి మీసన్నిధి
 కైంకర్యబలంబుచే నవవిధ సంబంధ ప్రమాణంబు లనవరత
 విభవ భావ భవ్య సరస రతుల జేలించి లాలించి శ్రీయఃపతి
 యేలునటుల దేవరకృపచేత నడియనికి గలుగజేయవే॥నమో॥౬౬

కుటిలమత కుతర్కవాద విధ్వంసకా ! మదీయజన్మంబని
యెడు గోపకోడె ప్రకృతిగుణంబులచే బాగరెక్కి యీ షణ
త్రయంబులను చేని కంచెలదూరి పంచేంద్రియ వ్యాపారంబు
లను పయిరుమేయుచు సహంకార మమకారంబులను రంకెలు
వేయుచు రజస్తమంబులను యవ్వనంబుచే గరాళింపుచు తాకిక
ధర్మంబులను కోడెలం బొడుచుచు నన్యశేషంబను బండలపై
బడి రమించుచు అజ్ఞానంబను దేవతాంతరయితరాంతరములచే
మారులేక మసలుచున్నవాడ. దేవర దాసాసదాసుడను. బంటు
బంటకుబంటను. దానుని దోషంబులెల్ల సహింపుము ఎల్లు
సహించెదనన్న జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యంబను హాళిలంగూర్చి
మిశ్రపాకటాక్షం బనియెడు పగ్గంబులు నైచి పట్టి వృత్తి
ప్రవృత్తులనియెడు స్తంభంబునంగట్టి తిరువస్థాక్షరి మంత్రంబుచే
ఘానంబువేసి సాత్వికంబను నీరువేసి ద్వయమనియెడు గంతగట్టి
చరమార్థమనియెడి భారంబుమోయించి భాగవత సహవాసం
బుచే సాధు కోడెలలో మెలంగించి శేషత్వమనియెడి దొడ్డి
గట్టించి పారతంత్ర్యములచే బనులుగొని దేవరపన్నిధి కైంకర్యం
బులు చేయించుకొని కృషివాణిజ్య ఫలంబులచే నానందించి
రక్షింపుము||సమోసమో శ్రీశరకో॥

౬-2

భాగవతధర్మస్థాపనాచార్యా ! అడియని యజ్ఞానంబుచే
సంసారసాగరంబునం బడి తాపత్రయాది పంకంబులో జిక్కి
వెడలనేరక లోకచర్యలచేత గరటపట్ల నొక్కులచే నొచ్చుచు
సీషణత్రయంబులను సుశ్చిలో బడి నుడిపెట్లుచు కామ్యానుభ
వంబులచే గుములుచు అరిషడ్వర్గంబులను తిమితిమింగిలము

లచే బోల్లు బొడువంబడుచు గుణత్రయంబులను జలజంతు
సమూహంబుతో మెలంగుచు సుఖదుఃఖాదులను మేఘోదకం
బుల కెదురుచూచుచు నిట్టి యజ్ఞానతిమిరంబునం బడి జనన
మరణంబులచే నరకంబులం బొరలు కీటకంబు చందంబున నట్టి
క్లిడుమలం బడి యనంతకాలంబు దుఃఖంపుచున్న జీవిని పాప
పుణ్యంబులచే జన్మకర్మసాగరంబునం బడి మునుగుచున్నవాడ.
భగవద్భాగవతాచార్య కృప యనియెడు నాన యెక్కించి దేవ
రపు కర్తృభారుండనై పరమ పదంబున విరిజతీరంబు జేర్చి
యచ్చట నిత్యసూరులై వేంచేసియున్న యమానవకరస్పర్శచే
నంతట దిరుమామణి మంటపమందు సహస్రీఫణాఫణిపై బవ్వ
ళించియున్న శ్రీ శ్రీయఃపతి దివ్య తిరువడిగళ సేవానంద భరి
తునిం జేయవే॥ సమోనమో శతకోపదేశి॥

౬౮

ప్రణవస్వరూపానందవిభవా! నామూఢత్వంబు నే నేమని
విన్నవించెద. ఆహారబలంబుచే బుట్టితి; నందు దాపత్రీయాదు
లందు బడి బంధుండనైతి. మలమూత్రీద్వారంబుచే వెడలినం
దు కే నాశించి కర్మాసుకూలులయిన యాభాసబంధువులం
గలిసి వచ్చితి ప్రియప్రపంచలై న పరమభాగవతోత్తములే
బంధువర్గంబని తెలియనైతి. పరమాత్మకు దాసభూతుండు న
యఃపమాత్రీపు నాత్మ యని దలంచక రక్తమాంసమేదోస్తి
చర్మావృత్తంబు దుర్గంధపు హేయదేహము నేను నాదని
తలంచిన మాత్రీమే కాక నేను వర్ణశ్రేష్ఠుం డని మిక్కిలి
నిక్కితి; నివి మొదలై న యభిజనవిద్యా విత్తాదులచే గర్వంపు
చున్నవాడను. నాయం దిట్టి యపచారంబు లనంతంబులు

గలవు. దేవరవు మోక్షప్రదాతవు అడియనిని క్షమించి రక్షించి
మంత్ర మంత్రాన్ని బాసంగి మీ తిరువడిగళకు దాసభూతు
నిగా నేలుకొనవలయుజుమీ॥నమోనమో శ్రీశత॥ ౬౯

మధుర కవ్యశసంభవా ! భగవదవతారంబులలో విరా
డ్రూపంబువలన ననంతంబులయిన బ్రహ్మాండంబులు బ్రహ్మాం
డం బొక్కటికి బదునాలుగు లోకంబులను నవఖండంబులును
సప్తద్వీపంబులును సప్తసముద్రంబులును నొండొంటికి ద్విగుణ
విస్తీర్ణంబై యుండు. నీవ లావల చక్రవాళ పర్వతంబు. ఆపర్వ
తంబు చుట్టు నూర్ధ్వలోకంబును నష్టదిక్పాలకుల పురంబులు
చంద్రసూర్య నక్షత్రాది మండలంబులు నందుపై దేవేంద్రాది
లోకంబులు నచట స్వర్గాది పురంబులు తత్పరంబుల కీవల
నప్రవిశతి నరకస్థానంబులు తస్థానంబుల కీవల క్రిందుగా ల
క్షయోజనంబైన విస్తారంబుగా మధ్యలోకంబైన భూలోకంబు
నీలోకంబు మధ్య మందు మహమ్మేరువు ఆమేరువుచుట్టు వల
యాకారంబుగా నష్టదిక్కులు మొదలైన మేఘమండల వాయు
మండలంబులు గలవు మేరువు దక్షిణ దిగ్భాగమున జంబు
ద్వీపంబు ఛపన్న దేశంబు లుండు. నిందు గంగానదీనదంబులు
మొదలైన పుణ్యనదులుండు. శ్రీబదరికాశ్రమంబు శ్రీపురు
షోత్తమంబు శ్రీరంగాది దివ్యదేశంబులు గలిగియున్నది.
తక్కిన యజాండస్థలంబులు భోగస్థానంబు నందు గై వల్యాదు
లుండు కాండద్వయకర్మసరణీయ క్తంబు లాచరించిన పుణ్యాను
భవకాలం బెందాకనో యంతవరకు నియమప్రకారంబు చిత్తా
నందం బనుభవించిన తదనంతరం బీ జీవులు మరల నీ భూలో

కంబున జననం బెత్తుచుందురు. పాపంబు లార్జించి రౌరవాది సరకంబు లనుభవించు పాపాత్ములం జెప్ప బహుదుఃఖంబులుం జెందుట కేహేతువగు నిట్లన్ని యేల చెప్పెదవంటిరా బ్రహ్మ కల్పంబు మొద లిదివరకు నే జేసిన సుఖదుఃఖ పాపపుణ్యాను భవంబు లనుభవించి యిట్టి యిడుమలంబడితి. యుగయుగంబుల కెల్ల నీ యుగం బీదినం బీనమయంబున దేవర నిష్కేతుకజాయ మానకటాక్షంబుచే నతిసులభంబైన పరమభాగవతుల సహ వాసంబుచే గదా దేవర దివ్యమంగళ విగ్రహంబు ప్రత్యక్ష సాక్షాత్కారంబు యాచార్యరూపంబున నవతరించి నయడియని కి సర్వపాపహర హస్తస్యైవ పారతంత్ర్య శేషి శేషసంబంధంబు బోధించి, శ్రీ శ్రీయఃపతి కృప గలుగజేసి యేలుకొంటిరి।

నమోనమో॥ ౭౦

గురుకులసార్వభౌమా యుగంబులముందుత్కృష్టవర్ణు లకే మోక్షంబు గలదని! కర్మాన్యపాయంబు లనువర్తించిరి. బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదులతో శ్రీమన్నారాయణుండు సముద్రని శ్చితివిదుద్ధంబుగా వర్తించి యనేకులు భగవదపచారంబునం బడుచున్నవారు. శేషి శేషసంబంధంబు దెలియక యాత్మాప హారంబు భగవద్వ్రావ్యపహారంబనుట ఆచార్యుండే సాక్షాద్భగ వానుడని యెంచక మనుష్యమాత్ముండని తలంచుటే యాచార్యాపచారంబు. భగవద్భక్తులని భాగవతుల సేవించి. కడతేరు తెరువుదెలియక వారి వర్ణాశ్రమాచారధర్మంబు లిట్టి వనితలంచి, నిందించుటే భాగవతయపచారంబు. భగవదాపచారంబు పడుట యమదండనపరు లౌదురు. ఆచార్యాపచారంబు చేయుట

జన్మవరంపర సరకప్రాప్తి భాగవతాచారంబు జెందువారసంత
జన్మంబులెత్తి, కుంభీపాకంబయిన సరకంబు లనుభవించురు ఇట్టి
యపచారాదులు చేసినవారి నేయసాయంబుచే నెటువలె రక్షిం
తువో॥ నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ 20

సర్వజ్ఞశిఖామణీ! విష్ణుమాయాప్రభావంబులంజకువడి
సంసారంబునెడి సంకిఱులు దగిలించుకొని పుత్రీషణంబను చీలలు
బిగించుకొని దారాదిమోహంబు లను తాళుచే గట్టబడి
దేహబంధువులను తెరవాలుకాండ్ర కట్టికొట్టంబడితి. ధనీష
ణంబుచే బంటుబంటుకు బంటనైతి గర్మబద్ధులైన ధనికుల
కెల్ల జేయ రానిచాకీరీలు చేసి బహుబాధలం బడితి. విరక్తిమా
ర్గంబు దెలియంజాలక స్వకేయపరకీయ భిన్నభావంబులచే బలు
తెరంగులగు పాల్లెల్ల బడినవాడ. నిట్టి మాయలంబెట్టిన సర్వేశ్వ
రుండవు కాబోలు! నిప్పుడు మీరు కీశమార్జాలన్యాయంబున
గృహగలిగి యాచార్యరూపంబుచే నవతరించి, పరమభాగవతుల
సంధిపంపి పురుషకారనై భవంబుచే నడియని మోహసాశం
బులం దెగటార్చి సన్నిధికి రప్పించుకొని పంచసంస్కార పంప
న్నునింజేసి మంత్రమంతార్థ జ్ఞానబోధపడితి శేషత్వ వ్యరూ
పంబు దెలియజేసి ద్వయానుసంధానపరుని గావించి భాగవత
సహాయంబు గలుగజేసి యేలుకొంటివి॥ నమోనమో శ్రీశతకోప
దేశికోత్తమా॥ 21

యతిరాజ సుపత్కుమారాంశావతారా! అడియని
యొక విన్నపంబు విన్నవించెద; సదేమంటిరా ప్రకృతిసంబం
ధమైన మనంబు బహువిఘ్నకారి. పవనవలిత దీవశిఖియును

బోలె జలనవృత్తిగలది. బహుమఖంబులంబారు మేఘ ఖం
డంబువంటిది. విద్యుల్లతలకు గురంగంబు తెఱంగున దాటులు
దాటు మహానాగంబు పరులజూచి పై బడు చ. దంబు శున
కంబు పనిగట్టె దూరంబునకు పరుగెత్తిబోయి మిఱల మగిడి
వచ్చుమాడ్కి సురాపానంబు చేసిన వాసరంబు రీతి వివరీత
వికారంబులు చేయును. కలగని వ్యర్థంబు లయిన తలంపులు
చాలదలంచును. దీనితో సహవాసంబు మిగిలినది సామువం
టిది. అపరిమిత చేష్టలకు నాలయమైనది దీని గుదియ
బెట్టెదనంటినాగలిముడియగట్టరానిది దీని తెఱంగీ లాటిదని
చెప్ప నా చతుర్ముఖున కలవిగాదు. నే నేపాటివాడను.
అదిగాన నేనేమిసేసినగాని నేరంబులెంచక దాసుని తప్పు
దండమున కొప్పునట్లు అప్పటికిప్పుడె దేవర తిరువడిఘట.
సంబంధ సంబంధ దాసానదాసులకు నత్యంత సేవింపులు సేవిం
చెదనమో నమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ 23

అమృతోద్భవాంశసంధవా! ఉభయవిభూతి గాయ
కుండై స్వామియై సౌశీల్య సౌలభ్య వాత్సల్యాదులుగల పర
వాసుదేవుని దివ్యమంగళ విగ్రహానుభవానందంబున జేత నా
చేతనంబులకు జననియైన పెరియపెరాట్టియారు పరవాసుదేవుని
దివ్యమంగళ విగ్రహానందంబుచే నీశ్వరు యడబాటుక నిత్యాన
పాయనియై కల్యాణగుణామృతవారాశి నోలలాడు శ్రీమత్ప
రాంకుశ పరకాలయతి వరవరమును లాదిగాగల యాభ్యా
రుల దర్శనసాపనాచార్య పరంపర పర నమృద్ధినిర్వాహకంబుకై
గీర్వాణ నన్యానంబు వహించి దాసదాసులతో ద్రావిడా

మ్నాయామృత పానంబుచేయుచు పెరియజియ్యరు సంప్రదాయ
ప్రకారంబు తత్వత్రయ రహస్యత్రయ శ్రీ వచన భూషణాది
సద్యావ్యభ్యాసంబులన్నియు దేవరసన్నిధియందు స్వామిస్వామి
లంద రాశ్రయించి యధికరించి రిట్టి వాత్సల్యాతిశయ వైభ
వంబులుండ జూపి దేవర దాసానదాసునింజేసి యేలుకొంటివి
గదే తండ్రీ॥నమోనమో శ్రీశరకోపదేశకోత్తమా॥ 28

జ్ఞానప్రభావదివాకరా ! మున్ను బదరికాశ్రమంబున
శ్రీమన్నారాయణుండు తానే నరునికొరకు బయలుపెట్టిన తిరు
మంత్రంబు దేవరవుచేతన సారక్షణ్యముగా నుపదేశించి
రక్షింపుచున్నాడవు. శ్రీవైకుంఠంబున సర్వేశ్వరుండు పెరియ
పెరాట్టియారుతో నానతియ్య ద్వయం బస్మదాదు లనేకు లున్నా
రకులపుటకు తెలియచేసితిరి. ముక్తిమార్గంబు దెలిపి చూర
లిచ్చుచున్నారు. కురుక్షేత్రంబున యుద్ధభూమియందు రథంబు
మీద నర్జునునకు శ్రీకృష్ణుల డిది పరమరహస్యోపాయం బని
సత్యంబుగాబల్కిన చరమార్థంబు దేవరవు శిష్యసమూహంబుల
కెల్ల నర్థయుక్తంబుగా దెలిపి పరమపదంబుజేర నర్జులంజేసె
దరు. అదిగాన నీశ్వరుని సామర్థ్యంబునంజే దేవరసామర్థ్యంబు
దొడ్డనవచ్చును. నెట్లన్న సానపెట్టిన రత్నంబు మిక్కిలి కాంతి
గలిగి ప్రకాశించినట్లు అద్దంబు చికిలిచేసిన తరువాత ప్రకా
శంబు ప్రతిఫలించినట్లు నై నతేయావతారానంతరంబున నాంజ
నేయాకారంబుచే ఘనుం డనిపించుకొన్నట్లు దేవరవు మహా
ఘనులు ఈశ్వరునికి పూర్ణసాధుణ్య కల్యాణగుణంబు లనంతం
బులని ప్రసిద్ధింజేసితిరి. ఇట్టి సామర్థ్యంబులచే దేవర శిష్యసం

ఘోరముల దోడుగలుగజేసి యేలుకొంటివి; యిక నాకేమి కొడు
నయులేదు॥సమోసమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ 2౫

తత్వత్రయోపదేశపూర్ణచంద్రోదయా ! దేవర వీశ్వ
రావతార సమయంబున మీ నాభికమలంబున బ్రహ్మను
గల్పించిన నతండు జన్మకారణంబుచే మిమ్ము నేవించ దలంచి
తామరనాళంబు నెంట నూరేండ్లు దిరిగితిరిగి మిమ్ము గనలేక
యెప్పటివలె పద్మంబుకడకువచ్చి తపింప నంతట మీరు తపతప
యని ధ్వనిఘోషించ నది తెలిసి నూరుసంవత్సరంబులు తపం బాచ
రించినప్పుడు శ్రీనైకుంఠంబుతో సయితము ప్రసన్నంబై
బ్రహ్మాండాధిపతిజేసిన నతండు శక్తుండగాననిన నపుడు వేద
సర్వతరానులలో నాలుగుచూపి నాలుగు పిడికిళ్ళు వుచ్చుకొన
జేసిన నవి నాలుగు వేదంబులయ్యె. అంత నవి సోముక ముఖం
బున జిక్కువడియె. నపు డాది వరాహంబై సంహరించి మగుడ
నిచ్చి తదనంతరంబు హయగ్రీవావ తారంబై చిక్కులువాపి
వ్యాసావతారంబున శాఖాభేదం బేర్పరిచి అవిచాలక యారు
శాస్త్రంబు లేర్పరచితిరట. అవి తెలియనేరకయున్న ఋష్యావ
తారంబునై పురాణేతిహాసంబులు గల్పించితిరట పూర్వ
కాలంబున నిన్నిటియందు ప్రవృత్తిధర్మంబును ఉత్తరకాండ
యందు నివృత్తిధర్మంబు లానతిచ్చితిరట. ఇదిగాక కర్మజ్ఞాన
భక్తిప్రవృత్తులు నాలుగుపాయంబులు గలుగజేసిరట. యిప్పుడు
పంచమోపాయంబునై చేతనకోట్లను రక్షింపుచున్నాడవు.
మాయాభ్రామికులై తెలియక కుదృష్టుల కల్పనలవలన
మోహన శాస్త్రంబులం జిక్కి యాధార్థ్యంబు లెఱుంగంజాలక

ప్రవర్తించు మూఢుల కర్మస్థానం బేమనవచ్చు. దేవరుల
యెడ పక్షపాతంబు లేదునుమీ॥ నమో నమో శ్రీశతకోపదేశి
కోత్తమా॥

2౬

భక్తచింతామణీ! హరితనై న వేదంబులు విష్ణువునే
ఋతత్వం బని ప్రతిపాదించక యితర దైవంబుల సహితము
ప్రార్థించుట యేమియనియు సర్వేశ్వరుని వాగ్దేవతలైన
శుక్రులు మోక్షహేతువులైనవని నివృత్తిధర్మంబులం జెప్పక
కామ్యకర్మంబులం జెప్పుటయు జెప్పెబో గంగాతీర్థంబుకంటె
తుల్యంబైన యాత్మాయంబు కొన్ని ధర్మంబులంబట్టి కొన్ని
విడువబడునని చెప్పవచ్చునాయని మూఢమతులు శంకింతురు.
ఆశంకలుగొని సమాధాన మవునటుల బెదలనతిచ్చిన విధంబు
విన్నవించెద. సర్వాంతర్యామియై యుడు శ్రీమన్నారాయణుని
బట్టికొనిన యన్యదేవతా భజనంబుగాదు. అన్యదేవతలన్ని
యారాధించినగాని తదారాధన ప్రీతుండంతర్యామియై వర్తించు
శ్రీహరియు కామ్యకర్మంబులిచ్చి రక్షించునని గీతావాక్యంబు
లం బ్రవచనంబై యున్నది. చేనుమేయుగొప్పకు గుదిగట్టిలంకె
బెట్టి కాని కృషికొదుగుననియు పశుప్రాయున యజ్ఞానులను
కర్మకాండంబే నడిపించికాని సుజ్ఞానుడుగాడు. వేదంబు గంగ
వంటిదియైనను రజకు గుదికెడులేవును. చందాలవాటిక సమీ
పంబుననున్నచోట, స్నానపానంబుచేయుట కయోగ్యంబని
యును అదియునుంగాక వేదంబు సముద్రంబువంటిదియు గంగ
వంటిదియు అందురుగదా అందు రాయరప్ప నాచు గుల్ల గవ్వ
గొల్కిపూస శంఖంబులు నివి మొదలైన యనేక జంతుజాలం

బులుగల యుండ వివేక సమర్థులైనవారు ముత్యంబు లెఱగి
కొని పట్టి యనుభవించినట్లు అంగడిని చేప జల్ల గంజాయి
పొగాకు యిట్టి నిష్పిష్టపస్తువు లెన్నియమ్మిగగాని సుజనులు పంచ
దారగొని యనుభవించినట్లు మఱియు మహానుభావులైన రాజ
రాజ రాజ్యంబున సనేక రాజులు రాజ్యపాలనాబు చేసి రారాజు
నాజ్ఞ వడసి కప్పుబు లిచ్చియున్న కీతి మహాప్రభునైన వాడు
తన యానందంబునై బహు పరిచారికులచేత పరిచర్యలు
చేయించుకొన్న చుదంబున నారాయణాత్మరోదేవ యను
శ్రుతులవల్ల ప్రసిద్ధంబులై యుండ సుజ్ఞానులైన వారాచార్య
కృపచేత భాగవతధర్మం బనుష్ఠించి ముముక్షువును ప్రసన్ను
లునై పరమపదంబు జేరఁజేసినమోసమో॥ 22

కలికలువవిదారీ ! వృక్షంబు మొదల జలంబునోసిన స్కం
దశాఖోపశాఖ పత్రోపల్లవంబులకు చల్ల నై ఫలించు, నొక్కొక్క
కొమ్మ దడిపిన ఫలించును. అట్లుగు నాయాది మూలకారణం
బైన శ్రీమన్నారాయణుని నారాధించిన త్రయస్త్రింశతోక్తి
దేవతలు తృప్తిబొందుదురు తమతమ మనోవాంఛ లీడేరును.
దేవతాంతరంబులం బట్టి పూజించిన కడతేరలేరు. పతివ్రతయైన
సతి పెనిమిటి నారాధించి తచ్చిత్తంబునచ్చునట్లు చేసిన నితరు
లేమిచేయగలరు? యెవ్వరి నెంత యుపచరించిన పతి చిత్తంబు
నకు రానిసతి యిహపరదూర యగునట్లు ప్రపంచంబునకు కర్త
భర్తయగునట్లు శ్రీహరిని గొల్చినవారు ముక్తులగుదురు.
దేవతాంతరభజన చేసినవా రిహపరదూరు లగుదురు. మఱియు
చెఱుకుచెక్కలు సమలి నాలుక పగిలిన కొంతదడవు నోరు

నొచ్చినపిదప మధురసంబు పానంబు చేయుటకునికి అట్టి గడ్డి
లను చేరుకాలాడి రసంబుదీసి బెల్లంబుగా గాంచి పిదప పాకంబు
పెట్టి పంచదార గావించి యనుభవసారసంగ్రహంబు పగిది
భగవద్భాగవదాచార్య నామస్మరణవిభవంబు యున్న స్వయత్న
స్వయత్నంబు బహుప్రయోసంబున శలంబున శలంబుజెందు
నాచార్య కృపచే పంచన స్కారసంపన్నులై మూలమంత్రం
బను తిరువష్టాక్షరి తిన్నగా గ్రహించి తత్పారాంశనిష్ఠులగు
భాగవతుల నాశ్రయించి పురుషకార నైభవంబుచే పరమ
పదంబు లభ్యుబగునమోమో శ్రీశ్రీరత్నోపదేశకోత్తమా॥ ౭౦

పాపపుణ్యాధికారనివారణభాస్కరోదయా! పాపా
త్మునవాడు తత్పాపంబుల కొలంది సరకంబుల సనుభవించి
పాపశేషంబుతో భూలోకం నకువచ్చి గడ్డికనువు మొక్క
మొలక మొదలైన సూక్ష్మభావరంబులై పుట్టి నెనుక నృత్తు
పాపాశాది సర్వత బహుకాల భావరంబులై జన్మించి. పిదప
స్వేద జాండ బుద్బుద మశకి ముట్టిక కీమి కీటకాది సూక్ష్మజాగ
మంబులై పొడమి తర్వాత చేపజల్లుగుల్లుగవ్వనాచు మొదలైన
జలచరాది జన్మంబులై మఱియు సనేక మృగయోనులం
బుట్టి మఱి మనుష్యజన్మంబుల కుంటి గుడ్డి కురూపి మూకాంధ
చాండాలాది జాతుల దరిదుర్లై తనువెట్టి పూర్వవాసనా
వశంబున పాపంబులే చేయుచు మరలమరల సరకగామియై
గమనాగమనంబుల నొందుదురు. ఇంక పుణ్యంబులు చేసిన
వాడు తత్పుణ్యంబుల కొలంది స్వర్గాదిలోకంబుల భోగం బనుభ
వించి పుణ్యశేషంబున లోకంబునకు వచ్చి యుత్తమజాతులం

దుద్భవించి సంపత్పరులై యుండి తద్వాసనా వశంబుల
 పుణ్యంబులే నేయుచు మఱల స్వర్గారోహణంబు నేయుచుం
 దురు. ఈ రెండుపక్షంబులు వారి వారి తారతమ్యంబులు
 త్రిత్యభిరుండు పుండరీకాది వృత్తాంతంబులయందు జెప్పఁచుం
 దురు. ఎట్లు దిగ్బలపైకొన దలంచిన నేమి? అంబలి కడవ
 క్రింది చిచ్చిన నేమి, పాయసపుకడవక్రింది చిచ్చిన నేమి?
 యిసుప సంక్లిష్టనేమి, బుగారు సంక్లిష్టనేమి? పాపపుణ్యంబులు
 రెండు జన్మఫలదమేకదా! తత్పాపపుణ్యఫలప్రదంబులు విడిచి
 విరక్తైః భగవద్భావమాన స్వైతృకకృపచే దేవరవంటి
 సద్గురుం జేరి వచనభూషణ నైభవానుష్ఠానంబుచే తరియించ
 వలయుజుమీ || నమోనమో శ్రీశతకో ||

౭౯

మునుగొనజనబృంద కల్పవృక్షమా! యీభూలోకం
 బున జన్మించినవారికెల్లను పుణ్యపాపంబు లాచరించుటే విధి.
 వీనిలో నొక్కటి విడిచి యొక్కటైన నాచరించవలయు గదా!
 యీ రెండు విడిచి యెట్లందు రని యవివేకత్వముచే శంకింతురు.
 వారికి దెలియునట్లు వివరి చుమీ యని విన్నపంబుచేయ నంతట
 కరుణాకటాక్షులై యాసతిచ్చుచున్నారు. వివేకులై నవారలు
 రెండు విడిచి సదాచార్యుల సన్నిధి నాశ్రయించి పంచసం
 స్కార సంపన్నులై యర్థపంచక భానోపదేశంబుచే నాకార
 త్రియ సంపన్నులై తత్వత్రియ రహస్యత్రియ నిష్ఠులై
 యాచార్యులయందు భగవత్ప్రతిపత్తి భక్తి సల్పుచు భాగవ
 తాభిమానంబున నొదిగి వర్తింపుచు స్వయత్న ప్రయత్నంబులు

వదలి కింకరవృత్తిజేయుచు భాగవత క్షేంకర్య ముఖోల్లాసం
బును నాచార్య తిరువడిగళే గతియని నిర్భయుండై భగవద్గుణాను
భవంబు తమకు వృత్తిప్రవృత్తులుగా తామున్నమ్ముకు గడవు
వారు మోక్షాధికారులనిరి॥సమోసమో శ్రీశతకోపదేశికో॥౮౦

దాస్యరసంబుదెలుపు డై వజ్ర చూడామణి ! పంచసం
స్కారంబు లెట్టివనిన నాచార్య శ్రీహస్తములచే తత్త్వముద్రాంక
ధారణంబు సూర్యపుండ్రంబులు ధరియించుటయు దాస్య
నామంబు నిడుటయు, వేదాంత రహస్యంబున తిరువస్తాక్షరీ
మంత్రోపదేశంబును సదాచార్యుని తిరువడిగళు నిరంతరంబు
తిరువారాధనంబు చేసికొని తత్త్వప్రసాదంబులు పరిగ్రహించు
టయు, భాగవతుల నాశ్రయించి వారిసన్నిధి దాస్యవృత్తు
లాచరించి తత్పురుషకార పై భవంబుచే శేషి శేష సంబంధం
బెరింగి యశరణ్యశరణ్యత్వంబును ససస్యభోగ్యత్వంబును చర
మోపాయాగ్నిషయు మొదలైనవి శ్రీవైష్ణవ సింహాంతంబుచే
గదా పరవాసుదేవుని సన్నిధి క్షేంకర్య నిర్భరానందపరవశ
ప్రాప్తులై యుండుట. మీదాసదాసాసదాస దాసదాసత్వంబున
జమీ॥సమో సమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ ౮౧

శ్రీమదుభయ వేదాంతసింహాంత ప్రవర్తికాచార్యా !
శ్రీవైష్ణవాభి చంద్రోదయా ! దేవర కృపావాత్సల్య సౌశీల్య
సౌలభ్యాతిశయంబుల చేతగాచేతనుల నేలుకొనుట పాదు
కొన్న రహస్యం బెంతని చెప్పుట కలవియే శేషుశ్శేష; దేవర
యాజ్ఞానుసారియై విన్నపంబు చేసెద. హృదయంబున వసించి
పల్కులుపల్కెద వో యతిచంద్రా ! లగ్ధపంచకజ్ఞానంబున

స్వస్వరూపంబు పరస్వరూపంబు ఉపాయస్వరూపంబు పురుషార్థ
స్వరూపంబు విరోధిస్వరూపంబులు నివి యైదును నొక్కొక్కటి
అయిదేసి విధములై యుండు; నెట్లన స్వ స్వరూపంబు నిత్యు
లనియు ముఖ్యులనియు కేవలాలనియు ముముక్షువులనియు; పర
స్వరూపంబు పరవానుదేవుడు సకర్షణాది వ్యూహపరిపాలకు
లైన రామకృష్ణాది విభవావతారంబులు అంతర్యామియైన
శ్రియఃపతి అర్చావతారంబులు దివ్యతిరుపతుల విగ్రహంబులు;
ఉపాయస్వరూపంబు కర్మజ్ఞాన భక్తిప్రపత్తి ఆచార్యసమాశ్రి
యణంబులందురు. పురుషార్థస్వరూపంబు ధర్మార్థకామ
మోక్షంబు భగవత్ప్రాప్తియు నని చెప్పుదురు. విరోధిస్వరూ
పంబున స్వ స్వరూపవిరోధి పరస్వరూపవిరోధి ఉపాయస్వరూప
విరోధి విరోధి విరోధిస్వరూపం బని తెలియవలయుజమి॥
నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥

౮౨

శిష్యచింతాపహరకా! యిట్టి యర్థపంచకంబు దున్న
రహస్యధర్మం నెట్లు కృపజేసి రక్షించితిరి. పరమపదంబున పర
స్వరూపుడైన శ్రియఃపతి ముక్తిపురుషులకు భగవచ్ఛేషస్వంబు
స్వాభావికంబగుట ముక్తావస్థయందు తచ్ఛేషత్వంబు పరమ
పురుషార్థంబు గావున శేషత్వంబున కించిత్కారము సృజిం
బ ధి యగుటంజేసి నిత్యమున్నల క్షంకర్యరూపానుభవంబుగా
భగవదనుభవంబు గృహీతంబై నిత్యయవ్వనలావణ్యాది గంధ
గణ్యంబై శ్రీ భూనీళానమేతంబై పూర్వోక్తకారణ కార్య
భావప్రతిమండ పరిభాగంబున శ్వేతాంగశ్వేతజని యగు విర
జానది కవ్వల త్రిపాద్విభూతియు సుప్రసిద్ధంబై జ్ఞానానంద

మయం బగు సరమేకశబ్దాభిధేయంబైన పరమపదంబునం దేజరిల్లు
 చూపంబు పంచోపనిషత్తులయందైన పంచశక్తియు కలదై శుద్ధ
 సత్వసమంబైన నముపాధితాత్మీయసర్వతత్వాత్మికభూషణాయుత
 దివ్యభూషణధరులై యఖిలయోగీశ్వరమునిసౌధమావలంబయై
 తద్వివ్యదేహా బు స్వజేడంబున వెలుంగ భగవత్కల్యాణ విభ
 వాతిశయంబుల నానాదిపురుగు దేవరకృపచే నిట్టి నై భవంబు
 గలిగెగదా॥ నమో నమో శ్రీ శతకోపదేశికోత్తమా॥ ౮౩

ముముక్షుడనచక్రవర్తి! వ్యూహంబు లెట్లనిన సకలచేతనా
 చేతన సృష్టిపాలనసంహారయుక్తిగిగుణాకరంబు భక్తానుగ్రహ
 కార్యవిభవసరణిముంగా నిజేచ్ఛానశాబుచు గైకొన్న నాసు
 దేవసంకర్షణప్రద్యున్నానిగుట్టు లనియెడి చతుర్విధభగదన
 తార విశేషంబులందు వాసుదేవుడు జ్ఞానశక్తివిహితాధ్యక్ష
 పరిపూర్ణుడై జగజ్జనన పాలనాది సంకల్పంబుచే గల్పించు
 సర్వకారణంబైన బ్రహ్మాండావరణజలమధ్యంబున నటపత్రశయను
 డయియున్న వైకుంఠుడనుట యిది సౌధనువ్యూహంబు
 (తీలయకర్తీ). సకర్షణు డన షష్టాంగంబులందు జ్ఞానబలై
 శ్వర్యంబులు ప్రాధాన్యంబులుగా బూని సర్వజనశిత్వంబునకు
 సధిదైవతంబైన దానిం బ్రకృతివలన నేర్పరించుట ప్రయోజ
 నంబుగా నాత్మవిభూతులగు దుశ్చయమనహింసకాలాదు లగు
 నఖిలప్రాణుల యందు సధిష్ఠించి కృమకృమ యుగసంహార
 కారణుడై తమప్రసర్రకుండై సత్యలోకోద్భవస్థానంబున బ్రహ్మ
 కల్పరాగస్థలం బగు నైకుంతంబు నిచ్చు నిది ద్వితీయాంబు;
 (తీసృష్టి), ప్రద్యుమ్నం డన నై శక్తివిహితగుణంబులం బూని

మనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తంబు లంతఃకరణచతుష్టయంబుల నధి
 పించి ప్రకృతి బుట్టింపుచు నాత్మవిభూతి యగు చతుర్ముఖు నధి
 పించి శుభసృష్టికర్తయై సకలప్రాణులకు సుత్పత్తి హేతుభూత
 సంకల్పంబులు సృష్టించుచు కృమకృమయుగ సృష్టి సేయిం
 పుచు శుద్ధజలాహోత్థరీతీరంబున నైకుంఠంబున నుండు నిది
 తృతీయంబు (స్వయమేవస్థితః క్రి), అనిరుద్ధుం డన శక్తితేజో
 యుక్తంజై సకలజగదాపదోహారణార్థంబుగా తత్ప్రదేశకాలం
 బుల దేవమచుష్యతిర్యగాది ముఖ్యజాతువులం జై కొని రక్ష
 ణంబుసేయుచు మిశ్రసృష్టికాలసృష్టిచే తత్ప్రబోధంబు లొన
 రింపుచు మర్వాదులకు గాత్రీయమై శాస్త్రప్రవర్తకుం డగుచు
 రక్షణోపాయంబు ధీరవారాశి లోలుగ్జై యుండుట యది
 చతుర్వ్యూహంబందురు॥ నమో నమో శ్రీ శతకోపదేశి
 కోత్తమా॥

౮౪

సుభద్రానాంచారమ్మగారి మానసోల్లాసా! వ్యూహంబు
 లెట్టివన వ్యూహాంశంబులచే దుచ్చనిగ్రహణిష్టప్రతిపాలన ధర్మ
 సంస్థాపనంబులు చేయుకొటకు నయ్యయికాంబున నాయా
 యుగంబున దేవతిర్యజ్మనుష్యాది మాంసంబుల నవతరించుట
 విభవావతారంబులు. ఆయా యవతారంబుల ముఖ్యంబులు.
 వామన త్రివికృతావతారంబులు విశేషంబుగ్రు. నారసింహ
 రామకృష్ణాద్యవతారంబులు పూర్ణ సామ్రాజ్యంబులు. మత్స్య
 కూర్మ వరాహవతారంబులు తత్వద్వయంబులు గాన విశేషావ
 తారంబు లుండు. వ్యాస జామదగ్ని ప్రభాకర నారదాదు లు
 ద్భవంజై న యగ్గం బేతదంశంబునుటజై తత్తదధికారాత్మలందు

నావేళించి చేయవలసిన చారిత్రాంబులు ఘటించజేసి వారెల్ల
నావేళావతారంబులు. విభవంబు లనంతంబులు. అందు ముఖ్యం
బు లివి యందురు॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౮౫

ఆశ్వాసు ము ప్రవదాయకా ! అంతర్యామిత్వప్రభావం బెట్టి
దనిన 'అంతర్బహిశ్చుతత్సర్వం వ్యాప్తంనారాయణసితః నదంతి
సకలావేదాః' పూర్వోక్త సకలాంతర్బహిర్యాప్తిప్రధాన. పర
బ్రహ్మస్వరూపంబు గారాయణతత్వంబే యని ఆరూఢానుమాన
నిష్కాగరిష్ఠుల హృత్పుండరీకమధ్యకీరంబున భుజకర్కరదాధర
వైజయంతీ వసమాలికామకుట చూడావతంసాది దివ్యా
ధరణ దివ్యమంశవిగ్రహములై ప్రసన్నీకరించెడు విరాజమాన
రాజిత దివ్యపురుషుడును భక్తివత్సలుండును భగవ తుడును
అర్చావతారవిభవం బెట్లున్న బహుశిలాలోహదారుల శిరో
లలాట చక్షుశాణిపాదాదికలితంబున విశ్వరూపంబు; లివి జీవో
ద్రియ విముక్తప్రాయులైన వసిష వాసుదేవ మహర్ష్యాది
భావ్యంబులై యుండును. స్వయంవ్యక్తంబులగు స్థలంబులు
దేవతా ప్రతిష్ఠంబులు, హస్తంబులు, మనుష్యప్రతిష్ఠంబులు
కొంత బఱగియుండు. స్వయంవ్యక్తస్థలంబులు దేవ అన్న మను
ష్యాదుల కాశ్చర్యప్రభావ బులచే దిరింప జేయుచుండు. మా
నుషప్రతిష్ఠాది స్థలంబుల భక్తిపురస్కరంబులు గల భక్తుల
యభిమతంబు లీజేర్చు బద్ధములు మొదలగువారల కందరికి
భక్తిపూర్వకంబు ప్రాధాన్యంబు. భక్తిర్భాగవతార్చనంబను
ప్రమాణ ప్రవచనంబు ప్రసిద్ధఫలధరితంబు, దేవర కృపవల్లనే
కదా॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౮౬

రామానుజమ్మగారి హృత్కమలకర్ణికా మధ్యనివాసా!
 దేవర పురుషకారనై భవబల సంపన్నతచే గలిగిన విన్నపంబులు
 చేసెద. 'యతో వా ఇమావిభూతానిజాయంతే ఏన జాతాని
 జీవంతి' యను శ్రియఃపతి పరమపదంబున ననంత గరుడ విష్వ
 క్సేనాది నిత్యసూరి పరివారవర్గిరబులచే నానందమయుండు
 అసంతకల్యాణగుణాకరుండు నిఖిల హేయప్రత్యనీక భోగ
 లీలార్థవిభూతిద్యయేశ్వరుండు యత్యద్భుతాశ్చర్యగుణ చేస్థిత
 నై భవంబుల ననంతకోటి బ్రహ్మాండంబులు సృష్టిస్థితంతకారణ
 కార్యాంతరాత్మయై చరాచరాది జీవకోట్ల జంతుజాలంబులం
 దంతర్యామియై తా నుండుచు దనయందు నవి యుంచుకొనుచు
 వ్యాప్యవ్యాపక సంయుక్తుండు సృజకస్థితభావంబై శ్రీమన్నా
 రాయణాహ్వయుండు తత్వతః వేదచేసియున్న స్వామీ స్వా
 మి త్వం బ్రహ్మాణ్స్థితంబని యరుళ్ పారుళ్ దేవరనారి దివ్య
 తిరువడిగళ సంబంధ సంబంధసంబంధాది దాసులైన శ్రీమహా
 భాగవతోత్తములకు లభించు పరమపద విభవాతిశయ ప్రాప్తు
 లగుదురని విశిష్టాష్టవైతంబందె తత్వత్రయ సిద్ధాంత ప్రతిపా
 దిత ప్రవర్తకాచార్యోభయవిసూతినాయకులయి చేతనాచేతన
 కోట్లుత్తారకులైన శ్రీభాష్యకారప్రొక్తంబైన శ్రీభాష్యాది
 సూత్రంబులు స్కంధమూల ప్రమాణంబులే యని పరంపరా
 చార్య పూర్వోక్తంబులై తత్వత శ్రీమద్రామానుజులు
 మోక్షప్రదాతయై యతిసులభులై శ్రీవైష్ణవశిష్టాచార నవ
 విధ సంబంధాది నిష్ఠాగరిష్ఠార్యవంశోత్తారకులై శ్రీపరుం
 బూదూరి యతిరాజచంద్రుల దివ్యతిరువడిగళ సంబంధ సం

బంధ సంబంధాదుల పదపంకజము లాశ్రయించి కడతేరుట కిది మంచికాలం బని యెఱుంగని మూఢమతుల నెట్లు కడతేర్చెదరో॥
నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౮౭

పురుషకార వైభవోద్ధారకా! పురుషార్థం బెఱింగించెడి దేశికోత్తములు మీరేగదా తత్వత్రయంబు పరమేశ్వర్యంబు న యీశ్వరునకు బృథక్స్వీధవిశేషస్వయంబు చిత్తునచిత్తు నీ రెంటి యందు చిత్తత్వజ్ఞానసూన్య వికారద్రవ్యంబులంది శుద్ధ సత్వ మిశ్రసత్వ సత్వసూన్యంబు యిట్లు త్రివిధంబు యుండు. మిశ్రసత్వంబు రజస్తమస్సులం గూడి కర్మబంధ జన్మసంబంధ స్థానంబై జగదాదికారణంబై సితాసితరక్తివర్ణతంబై సూక్ష్మం బై, నిత్యంబై, జన్మనాశరహితంబై, ప్రేతస్వ సూన్యంబై, యీశ్వరునకు నిత్యకీర్తనోపపరికరంబై, భక్తివర్ణంబునకు భగవత్స్వరూపజ్ఞానానందతిరోదారకంబై, మహాదాదికారణ వికారంబై యుండుటే ప్రకృతియన నమృత్యున విరోధియగుట నవిద్యయన విచిత్రస్థగికారుణియగుట మాయయన హేతు వగుట నమోహజనకంబగు మోహిని యనంబరగు పెక్కు నామంబుల బ్రహ్మతంబై యుండు చతుర్వి శతి తత్వాది భేదంబుల ఆత్మా మనసా సంయుజ్యజే మమ యింద్రియేణ (ఇంద్రియ మథేన) యిట్లుపరిణమింపుచు ననంతకోటి బ్రహ్మాం డంబుల కుత్పత్తిసాహార ప్రదేశంబై న విషమకారణపరిణామక మేకదేశంబై మహద్గ్రంథంబునం గనుపట్టు చలితాప్రదేశంబుల చందం బుక్కితంబగు నీదే మిశ్రసత్వంబు॥ నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా.

కూరేశాది శిష్యపూజితా యింక శుద్ధసత్వరూప విశరణంబు విన్నవించెద రజస్తమస్సులంగలయక సదాచార్య తిరువడిగళాశ్రయించి (గురురేవవరంధనం) బను నిర్ధకత్వానుపూర్వకమున నుకారవాచ్యుడైన యాచార్య కటాక్షంబున బుచ సంస్కార సంపన్నుడైన కల వేదవేదాంతసార సంగ్రహంబైన మూలమంత్రంబను తిరునప్పాక్షరి లభించికొని యుండుననిరణ శ్రీపణ మనస నిర్ధారణత్వంబు పురుషకార పూర్వక మూలకంబుచే భాగవతధర్మ బనువర్తించి తద్దాసదాన శేషత్వాను సంధాన రహస్యంబు లభించుకొని ప్రకృతి వికార వాసనాదూరుడై యెంబెరుమానారు తిరువడి గళేతంజంబను కేవల సత్యజ్ఞానానంద జనకమై భగవద్భాగవతాచార్య సన్నిధి కైంకర్యవిభవంబులచే జెలంగి మెలంగుట శ్రీయఃపతి పరిపూర్ణ కృపాకటాక్షంబుచే పరమపద ప్రాప్తుడై యంతగరుడ విష్వక్సేనాది నిత్య సూరిపరివారవర్గ సంయుక్తుడై శ్రీభూనీళాది నాయకుసత్సేవానంద పరత్వవైభవ సంపన్నత్వంబుగల్గి యుండునని దేశికోత్తములు పూర్వప్రమాణంబులం దెల్పుచు నింక సత్యశూన్యమైనది యాప్రకృతి ప్రాకృతములు పరిణామములు వీనికి గళాకాష్ఠాది కాలవ్యవహార పరిమాణ రూపంబులు నిత్యానిత్యమై యీశ్వరునకు నివి కందుక క్రిడా పరికరంబై, శరీరభూతంబై, విభూతి ద్వయంబై, యిట్టి కాలంబంతట ప్రసరించి యుండును బరమపదంబందు నిత్యము ప్రకృత సంశంబులెల్ల సనిత్యమనియు శుద్ధసత్వ తత్వ సిద్ధాంత శూన్యప్రకారంబు ||నమోనమో||

అశ్రగసింగి కృపాల్ప ప్రిసన్నాస్యా స్వస్వరూప పర
స్వరూప పురుషార్థ పంచకస్వరూపాను భవవిభవ బోధశరణ్యా
శుద్ధతత్వంబైన, శ్రీమన్నారాయణుని సంకల్ప మాత్రంబున
చిత్త సజీవాత్మన తేత్రిజ్జండన, పురుషుండన, చేతనుండన
నామంబులు గలిగి దేహేంద్రియమనఃప్రాణబుద్ధివిలక్షణుండై
అజడమై, యానందరూపమై, నిత్యమై, నిరవయవమై, నిర్వి
కారమై, అణునై, అచింత్యమై, అవ్యక్తజ్ఞానాశ్రీమమై, స్వయం
ప్రకాశమై, ఈశ్వరనియామ్యమై, శేషమై యుండు సర్వదే
హంబులందుండి ఛేదన దహన దండతాడన శోషణాదుల బాం
దనివాడై యొకడుగాక నిత్యము క్షేత్రవల పండిత బద్ధరూపం
బులై యనంతంబులై మణిద్యుమణి దీపాదులంబోలె హృత్ప
ద్మ మందుండి శరీరమెల్ల వ్యాపించి సుఖదుఃఖాదు లెఱుంగు
వాడై, యుడియు స్థానగతంబై నజలమునకు సన్నిసంస్పృష్టాది
సంసర్గములచేత నౌష్ణ్యశబ్దాదులు గలిగిన్లు అవిద్యాకర్మవాస
నాదులచే సహద్యచిత్సంబంధ దేహాభిమాన మమకారాది
ప్రకృతివికార తాపత్రయాది దుఃఖసంతప్త జన్మమరణాది
క్లేశంబుల బీజాంకుర న్యాయంబున సంసారంబై కులాలకచక్ర
భ్రామణ భ్రామ్యంబు దెగవీపుట దేవరదివ్య తిరువడిగళ
దాసక్తైంకర్యరుచి ప్రిప్త యడియనికి లభించెగనుక నిందుకు
సమపాయంబు దేవరవేదా || సమో సమో శ్రీ శ్రీ రత్నోపదేశికో || ౯౦

సత్యసంకల్ప స్వరూపా శిష్యపుత్రీవాత్సల్య కరుణా
కటాక్షా అకారనాచ్యుండనైన దేవరపుష్పానానందమయుండవు
మకార నాచ్యుండన యడియని ప్రకృత్యావరణంబు దొలం

గించి శేషి శేష సంబంధంబున వన్యశేషంబు బొల్పడకుండ నన
న్యార్హత్వంబు దెలిపియు కారార్థంబున నిలిపి చేరందీసి లుప్త
చతుర్థియర్థంబున కైంకర్యంబు నియమించి మంత్ర మంత్రార్థ
వివరణ పూర్వకంబుగా దారకపోషక భోగ్యభోక్తృత్వ వ్యాప్య
వ్యాపకత్వ నకల జగత్కారణత్వ సర్వవిధ బంధుత్వ ప్రాప్య
ప్రాప్తకంబులందెలిపి అయనపద వాద్యుండైన, యీశ్వరుండు
నారపదవాచ్యుండైన యడియ్యనియం దనన్యార్హత్వకృప
గలిగి దేవర తిరువతార ప్రసన్నంబున వీనిదోషంబుల్లె
భోగ్యషణుచుకొని పంచమోపాయ నిషం దెలిపి నమః పదంబున
నిలిపి సామ్యచేసికొని యాయపద కైంకర్యపరునిగా నై కొని, సర్వ
శబ్ద జనకంబగు నకారంబు వానితండ్రినై పరమ పురుషార్థం
బెఱింగించు నుకారంబుచే దల్లినై యవరక్షణేయను ధాత్వార్థం
బునరక్షకుండనై లుప్తచతుర్థిని శేషివై, యకారంబున భర్తవై
మకారంబున జ్ఞాతవై, నమఃపదంబున స్వామివై, నారపదం
బున శరీరినై అయనపదంబుచే దారకుండనై, ఆయనపదంబున
భోక్తవై యట్టి నవవిధసంబంధంబులందు దాసుని లాలించి
తేలించి, గారవించి కైకొన్న యుపాయస్వరూప ప్రభావ
ప్రభలు నెలుంగు దేవరయందే ప్రత్యక్షంబయ్యె || సమో
నమో శ్రీశత ||

౯౦

కకున్ధతిలకాంశ సంభవా యీశ్వరుండఖిల కల్యాణ
గుణాకరుండు నిఖిల హేయప్రత్యనీకమూర్తి చతుర్విధ భక్త
పాలనాశ్రయిండ్లై ధర్మార్థకామ మోక్షఫల ప్రదవిలక్షణ
విగ్రహాయుక్తుండై శ్రీభూనీళాది నాయకుండై యనంత గరుడ

విష్వక్సేన శంఖవక్త్ర గదాశారాది దివ్యాయుధ సంయుక్తుండై
 శ్రీవత్స కాస్తుభ వనమాలికాధరుండు నిత్యసూరి పరివారవర్గ
 సేవితుండు, చిచ్చిచిచ్చిత్యనీక శేష శేషియై నిత్యముక్తాను
 భావ్యుండై పురాణ పురుషోత్తముండై వేదాంతవేద్యా చార్య
 పరంపరాఖ్యుండై, పరమపదంబున శ్రియఃపతి దశాద్వయ
 కీర్తావిలాస ముఖోల్లాసియై వేచేసియున్న స్వామీ చిద
 దిద్వి శిష్టుండని చెప్పినవేదంబు బ్రహ్మయద్వితీయంబని చెప్పు
 టెట్లని కొందరు కుద్రుష్టులు శంకింతురు ఈశ్వర సదృశ వస్తువు
 నుకల్ప మాత్రింబుననే యుండునేమని గ్రహింపవలయు భగ
 వంతుని పరిబ్రహ్మ జేయని శుక్తిమరలమాత్రింబని చెప్పు
 టెట్లదని కొందఱవివేకలు పలుకుదురు జడభావహీన మనుట
 స్వామిత్యమని యెఱుంగవలయు శ్రీమన్నారాయణుండ వ్యాప్తి
 సమస్తకాముండనియేవర్ణించుట యెట్లన్నను బరమాత్మకు
 గర్మకార్య దేహంబు లేవని తలపవలయు వాసుదేవునకు వైష
 మ్య నైర్భృణ్యంబులు లేవని బోధించు ధైర్యంత్యంబులుండ
 గాస్వామి విషమస్పృహ జేయుట యెట్లన్నను జీవులవిద్యా కర్మ
 వాసనావిరచితంబని తలపోయవలయు నవిశ్రుతులనమో భయో
 ర్థంబని చెప్పుదురు । నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికో । ౯౨

తామ్రపర్ణి తీరజననా సర్వ రక్షకత్వ సర్వ కారణత్వ
 సర్వశేషిత్వ శ్రియఃపతిత్వంబులం జెప్పు సకారవాచ్యుండనై న
 దేవరపు జ్ఞానానందత్వ జ్ఞానాగుణత్వ లబుత్వ యేకరూపత్వ
 నిత్యత్వ వ్యస్తైవ్యయంప్రకాశత్వ నియామ్యత్వ ప్రకృతి పర్వ
 త్వంబులం జెప్పు సకారవాచ్యుండనై న యడియని ప్రకృత్యా

వరణంబు ననన్యశేషంబుపాలై పోకుండ ననన్య రత్వంబు
దెలుపును కారాన్వయంబునను నిలిపి లుప్తచతుర్థ్యర్థంబైన
కైంకర్యంబున నిలుపుము మంత్రశేష వివరణంబైన, ధారకత్వ
వ్యాపకత్వ సర్వజగత్కారణత్వ సర్వసిద్ధిబంధుత్వ నియంతృత్వ
ప్రాప్యప్రాప్తకంబులం జెప్పు నయినపదవాచ్యుండవైన దేవరపు
చేతనాచేతను లనిత్యత్వ సమూహత్వా సంఖ్యాతత్వంబులలో
నొక్కండవైన నారపద వాచ్యుండవైన యడియని స్వహంకార
మమకారంబుల జెడకుండ సత్యంత పారతంత్ర్య పరకాష్ఠ
తదీయ శేషత్వానుసూహా పాయంబులం జెప్పు నమః పదంబు
నిలిపి-ఆయపద కైంకర్యంబున ద్వికొనుము సర్వభజనకంఠిన
యకారంబునదండీనై తదావరణంబు ధాత్వర్థంబు రక్షకుం
డవై లుప్తచతుర్థవలన శేషివై యుపకారంబున భర్తవై
మకారంబున క్షయమైన మనస్సున స్వామివై నారపదంబున
శిగిరివై యయనపదంబున ధారికుండవై ఆయపదంబున భోక్త
వై యిట్టినవవిధ సంబంధంబుల యందు సకారాయనపదంబుల
పరస్వరూపంబున దేవరపు మకారనార పదంబులయందు స్వ
స్వరూపంబు దెలయని యడియనిని అన్యశేష మమకారంబులం
జెడకుండ విరోధి నడంచి యుకార నమఃపదంబులంగల యుపా
యస్వరూపంబునం బెట్టి లుప్తచతుర్థ్యాయ పదంబునంగల పురు
షార్థపరునిగాజేయవే ॥నమోనమో శ్రీనెరకోపదేశికోత్తమా॥3

శ్రీకాకళనివాసా చరమస్లోకంబందు బూర్వాస్థోత్తరా
ర్థంబులైన చేతనకృత్యంబీశ్వర కృత్యంబులు రెంటి యందును
దేవరవే రక్షింపవలయు . గాని చేతనకృత్యంబు నడుప నడియ

నికి దీరదు అదియెట్టిని నర్వశ్శ ధర్మశ్శ బహువచనంబులం
గల పుణ్యసాపంబులను పనరత్యజ్య లేవులంగల్లు అడియని
నీవే విడిపించి మాం అన్నదేవరపు ఏకం అన్న యొకరునిచే
శరణముసాయంబుగాను ప్రసన్ను పొందించుమా అహం
అనబడు దేవరపు తావంఅనబడు అడియని నర్వసాపేభ్యోఅను
ప్రవ్య పోతిబుధాములైన సాపములను మోక్షయిష్యామి
అన్ను విడిపించి మాశుచ అన్ను దుఃఖనివృత్తినిశేయమి
యిట్టి చేతనకృత్య - మీశ్వోకృత్యములు కొంచును దేవరవే
రక్షించవలయుంగాని అడియనిచేత గాదునుమీ ॥మోక్షమో
శ్శోకకోపదేశకోసమా॥

౯౪

సకృతి గుణవృత్తద్వయవివరణంబైన పదియంబుల
యందును స్వామిత్వ వాత్సల్య సోకిల్య సౌలభ్యాదులంగల
నారాయణపదవాచ్యుడనై దేవరపు శ్రీవాచ్యుడైన విత్త్యా
న్నసాయినియైన కృపతోడను మతుప్పు వివరణంబున నడబాయక
కూడియున్న వారలై చరణశబ్దంబైన దేవర తిరువడిగకై నదివ్య
మంగళవిగ్రహమును శరణవాచ్యుడైన యుసాయముగాను
ప్రపద్యైవాచ్యంబుగాను అడియనిపొందించుమా శ్రీమతేయన్న
కృపతో నడబాయకయున్న నారాయణయను సుత్తరవాక్యంబైన
యనంతకల్యాణగుణ పరిపూర్ణంబైన దేవరకృపయనియెను మిథున
చైత్రియందు ఆయపద వాచ్యుడైన కైంకర్యమును నడియని
చేతవృద్ధి బొందించు కొనుము. ఆకైంకర్యారంభం బందు సుత్త
ర సమపద వాచ్యుడైన యహంకార మమకారంబును గలుపు

దీసి దేవరనడియనిచేత దాస్యంబుకొన నవధరించి రక్షించుము
॥సమోనమో శ్రీశరకోపదేశకోత్తమా॥

౯౫

ఈశ్వర పూర్ణావతారతార పూర్వకాలంబున శ్రీకృష్ణ
భగవానులచేత గీతశాస్త్రంబున జరమస్థోకసారార్థంబున బోధిం
పంబడిన యుగమందు తదర్థంబు మనంబునం బట్టిక భారత
రచయితంబున గృష్ణదేవునిచేచి యుద్ధంబునకు తొచ్చునప్పుడు
మీరుచెప్పిన వాక్యంబులు మనంబున నిల్వదయ్యె దిరిగియాన
తిమ్మనిన సర్వేశ్వరుం డితండు భాగ్యహీనుండని యుత్తరగీతా
గమనంబునంబట్టి శ్వేతవాహనుండదియు గ్రహింపనేరక ద్వివి
య జన్మంబున గాంచిపురంబున నూగనై స్థవ్రండువుట్టి యెం
దెరుమానారు కటాక్షంబున బరమసదంబుజేరే దేవరమహా
త్వంబు విచారించిన స్వామిచేత బరమాత్మంబు బోధింపబడిన
యనంతశిష్య సంఘంబులు తిరుగ బడక దృఢచిత్తులై తిరుగ
బడని పరమసదంబున నసీతురు విశేషించి రాజనకులంబున
బుట్టి దుర్మదండనై దురాచారినై యభిమానినై హీనాగ్రేస
రుండనై న యడియని నిజరమబోధంబున దాస్యధర్మంబున నిలి
పితిరి యెంత మహానభావులై ॥సమోనమో శ్రీశరకో॥

౯౬

ప్రతివాది భయంకరాపర్యంతంబున నారాదులండై
దేవరనై యవతరించుట సిద్ధంబది యెట్లుటిగా విన్నపంబుచే
సెద నతండు భక్తవత్సలుండై దేవరపు శిష్యవత్సలుండవు అతం
డు ప్రోక్షదనాగదాది పరమ భాగవత సేవ్యుండు దేవరవభ్యాను
కూరేశాది పరమనైష్ఠున సేవ్యుండవు అతండు కటిల రాక్షస
విద్యంబుననుండు దేవరపు కటిలమత విధగంబుండవు అతండు

లక్ష్మీసహాయుండు దేవరపు లక్ష్మీనాంచారు సహాయుండవు
 అతండు మాయాతీతుండు దేవరపు మాయాదురుండవు
 అతండు మత్స్య కూర్మవరాహాద్యవతారంబుల నుద్భవించె
 దేవరపు శతకోప యతిరాజవర వరాకారంబుల నవతరించిరి.
 అతండు గుణహీనుండు. దేవరపు హేయగుణ రహితుండవు.
 అతం డనంతకల్యాణగుణ పరిపూర్ణుండు. దేవర వనంతకల్యాణ
 గుణ సమర్థుండవు. అతండు కపటనాటక సూత్రధారియై
 విహరించు; దేవరపు కపటరహిత సూత్రంబున విహరింతువు
 అతండు బ్రహ్మగారడి విద్యవాడు దేవరపు బ్రహ్మగారడివిద్య
 లిట్టివని యెరుంగుదువు అతండు శంఖ చక్రాది పంచాయుధా
 ధరుండు దేవరపు శంఖచక్ర లాంచనధరుండవు అతండు సామ
 గాసప్రియుండు దేవరపు తిరునామ గాసప్రియుండవు అతండు
 లీలావినోది దేవరపు లీలావినోదంబులందగలవు అతండు భగ
 వంతుండు దేవరపు భగవద్విషయ వేత్తవు అతండు చతుర్విధ
 పురుషార్థ దాయకుండు దేవరపు చతురాక్షరీ మంత్రార్థదాయ
 కుండవు అదిగాన నిట్టి గుణంబులవలన శ్రీహరివేదీవి తెలియం
 బడుచున్నది || సమోసమో శ్రీశతకోపదేశకోత్తమా || ౯౭

దాసనెల్లోత్పలచంద్రబింబాననా మీరు పరవాసు
 దేవులు మీరుండెడు శ్రీకాకుళంబు పరమపదంబు మీ దివ్య
 తిరుమాళిగ తిరుమామణిమంటపంబు మీ దివ్యసన్నిధి లక్ష్మీ
 నాంచారు, రామానుజమ్మ, పురుషోత్తములు శ్రీ భూనీళాపిరాట్టి
 యారులు పెరుమాళ్ళయ్య యనంతాళ్ళారులు సన్నిధి కృష్ణమ్మ
 గరుడాళ్ళారు రంగప్పగారు విష్వక్సేనాళ్ళారు నిమ్మయ్య సేనాని

తర్వాత గణనాయకులు పోతకమూరి పురుషోత్తమ కూరేశులు జయవిజయులు నంద బాలాది వాసులు చండప్రచండు లెంబారులు దాసపోతకమూరి జగన్నాథులు తుంబుర నారదాదులు మరియు తత్పట్టణవాసులైన తిరునామధానులు పరమపద సేవకాగణంబులు అందున్న నాచ్యమారులు సూత్రోవత్వాది నాచ్యమారులు కులశేఖ సమ్మయాశ్వారు పూర్వహారిపాల కుండైన వాసుదేవుండు కూరేశయ్యగారు సంకర్షణాభిధానులు ఆశ్వారు ప్రద్యుమ్నులు ధీవి కృష్ణమాచార్యులు అనిరుద్ధులు మరియు దూరస్థుల శిష్యసమూహముఖ్యులు దశావతారానంతావతారంబులు మీరు ధరించిన జలతారుకుళ్ళాయ దివ్య కిరీటంబు, మీరుపెట్టిన కుండలంబులు మకర కుండలంబులు, మీరుకట్టిన దివ్య పరివిటంబులు వీతాంబరంబు మీరు కట్టిన సూత్రంబు దివ్యకటినూత్రంబు, మీ తిరువడిగళు దాసులకు బ్రావ్యప్రాప్తకంబులు మీ మృదుమధుర బాషణంబులు సర్వ వేద సారార్థంబు లిట్టి తిరువడిగళ సమ్మందుడనై, దేవర దాసాసదాస చరమావధి దాసుండనై తి నడయనిభాగ్యం బేమని పొగడెద || సమోసమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా || ౯౮

దాసవందితపాదాంబుజాతా మీ పాదాంబుజంబులకు వందనంబు మీ చరణద్వంద్వంబులకు సమస్కారంబు మీ యడుగుదమ్ములకు దండంబు మీ యంఘ్రియుగ్మమ్ములకు జోహారు మీ యవయవంబులకు బుష్పాజలి మీ రక్షకత్వంబునకు శరణార్థి మీ స్వామిత్వంబునకు బొలిగ మీ వాత్సల్యంబునకు మొగ్గ మీ సౌశీల్యంబునకు మొగుడ్పులు మీ శాంతశమ

దమాది గుణంబులకు సంతత ప్రార్థన మీ దయాళుత్వంబునకు నడియెడను మీతిరువడిగళకు ననుదినం బసంతంబులు నేవించెడ. స్వామీ యడియని విన్నపంబులు నేర్పు నేరంబులేమిగల్గినను జనకుండు ముద్దులబాలుని తప్పమాటలకు సంతోషపడినట్లును బతి ప్రియసతి ముగ్ధాలాపంబులకు నానంద కందళితాంతరం గుండై న యట్లును గృహస్థుండు తాబెంచిన చిలుక పలుకులకు సంతోష స్వాంతృంతై నట్లు దాసుని విన్నపంబుల తప్పక్షమిం చుము॥ నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥

౯౯

శ్రీమద్బుక్తపట్టణ తిరుమల శ్రీనివాసాచార్య పాదాంబుజాత మకరందపాన మధువ్రతా పరమగురు వేంకటాచార్య పాదాబ్జ ప్రతిదిన భావనాస క్త తిరుమలా సంతాచార్య స్వయ తిరువడిగళ సంబంధమన నాశమహాముని నాంప్రదాయ మం దారకా యతిశైఖర పదద్వయ దాస్య సుధావారాశి చంద్రోదయా శ్రీపారాంకుశ దివ్యావతార శ్రీమన్నారాయణ చరణ కమల ధ్యానపారాయణా దీవికృష్ణమాచార్య కవితాకన్యకా ప్రాణనాయక రామాయణ వేంకట పతివాక్పూజితా అన్న ధ్యానగోచర దివ్యమంగళ విగ్రహా దాసజనవత్సలా దయా గుణసాగరా మూఢజన జ్ఞానదానప్రదా శ్రీవచనభూషణ శాస్త్ర వ్యాఖ్యాన ధురంధరా పూర్వాచార్య సద్గోష్ఠినల్లాప విచార నిపుణా ద్రావిడమ్నాయ పరిశీలన విచక్షణ భగవద్విషయానుభవ కాలక్షేప మదీయపురుషకార రామచంద్ర కూరేశాది భాగవతజన మనోల్లాసా పరాంకుశ పరకాల భాష్యకార భక్తి సారాది దివ్యముని ప్రబంధ సారాధాను భవకుతూహల శిష్యజన

భావిత కోమలమృదు సాదారవింద కనకరంభాతి తిరస్కారోద
కాండ కావినస్తావరణ కటిస్థల గంభీరనాభీనమేత దివ్యోదర
మృణాల తంతునంతాన శోభిత ధవళయజ్ఞోపవీత సమేత విశా
లవక్షస్థల తులసీ సలినాక్షమాలికాలంబిత కంబుకంఠ సం
పూర్ణ చంద్రమండల నిరాకరణవిలాస ముఖపంకజా ఊర్ధ్వ
పుండ్ర శ్రీచూర్ణధారణ లలాటఫలకాలంబ మానశిఖాసమేత
రత్నకుళాయిధారణా యుత్తమాంగ దయారస బిందునందోహ
కటాక్షవీక్షణా యతి మృదుమధుర చమత్కార భాషణా సం
పూర్ణావయవా అపాకృత దివ్యమంగళవిగ్రహ శ్రీపరవాసు
దేశ నియమిత సమస్తచేతన సంరక్షణార్థావతారా స్థిరప గర్భి
కృతమకార సేవితాకార వాచ్యస్వరూప మంత్ర శేష నారపద
స్థానాయనపదవాచ్య విగ్రహజయా విజైభవా దిగ్విజై భవా
దేవరకు ననంతంబులుగా సేవించెద. నడియని విన్నపంబు లాల
కించి రక్షింపుము! నమోనమో శ్రీశతకోపదేశికోత్తమా॥ ౧౦౦

శ్రీశతకోప యోగివరేణ్యమీరు ప్రసాదించిన మూల
మంత్ర ప్రణవంబు లెనిమిది యంగంబులై నాలుగుపదంబులై
మూడుస్థానంబులై యయిదు వేల్పులై న పరబ్రహ్మంబునం
బొందువారు జీవన్ముక్తులని ప్రమాణింతురు. అదియెట్లున్నను
(అష్టాంగాశ్చ తుహ్వదాస్తిస్థానం పంచదేవతాః ప్రణవంయోభి
జానాతి పరబ్రహ్మధిగచ్ఛతి) (యనియున్నట్లెంతికి భయంబు
నోర్చి చక్రరూపంబు మెరయ ఓం కృతంబు ధరియించి బిం
దువు సంయోగించి తాబందోత్తమున గౌర్యశూన్య మంబున
గూడంబలికి) మీరందుకొని చుట్టుపట్టుచేర్చి పలుకుచు

మూలమంత్రయోగంబు ముప్పిరిదవ్వయమై తదాకారమై
యటుక్య భేదంబున నారాయణ వ్యక్తులం బొంది సదావ్య
స్తంతిసూరయ యనియెడి జ్ఞానమున గడతేర్చి రక్షించిరి
నమో శ్రీశతకోప గురుః పరాంకుళా జీవుండు మాతృ
గర్భనంబైన లక్షణంబుల గంటి వాజనకుని వీర్యంబును జనని
రక్తంబును గూడి యుండబైన పిండంబాయను అట్టిపిండం
బునకు చర్మరక్తమాంసమందు శుక్లంబులనియెడు సప్తధాతు
వులు గూడి కరుడుగట్టియేర్పడి యాజీవుడు సప్తమాంసంబులకు
బరిపూర్ణుండై యుండు నిట్టిజీవునికి వ్యాధిరూపం బేలాగంటివేని
యట్టి పిండంబునకు మాతృగర్భంబుననుండి పంచమ మాంసంబున
బసరుధక్షించిన శేష్మశరీరియగును సప్తమమాంసంబున దధ్యా
న్నంబు ధక్షించిన నిర్మలశరీరియగును అష్టమమాంసంబున
సతిపురుషులుగూడిన వీర్యంబుధక్షించిన మహాపాపకర్ముడగును
నవమాంసంబునగూడిన పిండంబుమృతిపొందును అట్టిరక్తంబున
సంక్షిప్తంబైన జన్మించిన బహువ్యాధులబొందు నుదయకాలంబున
జన్మించిన సాత్వికుండగును మధ్యాహ్నంబున దుష్టుండగును
సప్తమయకాలంబున జన్మించిన సమరరూపు వాడగును రాత్రి
సరిపొద్దున జన్మించిన సకలరాజ్య సంపన్నుండగును వేకువ
జామున దీర్ఘాయుష్మంతుడగును నిట్టిబాలునికి పాపంబులు
వ్యాధులు లేకయుండును పరగృహంబులనగ్ని సంధించిన మను
జుండుతక్ష్మప్రదోషంబున నుతక్ష్మప్రవ్యాధిపీడితుండై జన్మించును
జననీజనకులకు నన్నవశ్రుంబు నడపనిమనుజుండు చలివేకిగల
వాడై జన్మించును గోబ్రాహ్మణుల వధించిన మనుజుండు

పిచ్చుకగూడై జనియించును బహుగోవుల సంపాదించి వాని నాదరించలేని మనుజుండు గూబయైజనియించును అన్నదాన పరుండుగానిమనుజుండు దరిద్రుడై జనియించును అన్నదానము మీద నధికారియైనమనుజుండు శునకంబై జనియించును ధాన్యంబు మీదనధికారియైన మనుజుండు గర్దభంబై జనియించును వస్త్రంబునకు నధికారియైన మనుజుండు వస్త్రహీనుడై జనియించును హిరణ్యంబు మీదనధికారియైయున్న మనుజుండు బ్రహ్మరాక్షసుడై జన్మించును మాయావాదిమనుజుండాసనగండమాలయై జన్మించును భగవదపచారంబు చేసినమనుజుండు సర్పంబై జన్మించును పక్షిలో పక్షపాతంబు చేసిన మనుజుండు రోగియై జన్మించును. హరిదాసుల నాడితప్పిన మనుజుండు మూగవాడై జన్మించును గామచిలుకను బెంచిన మనుజుండు నంకిళ్ళకు బ్రావుండగును. భూతపిల్లిని బెంచిన మనుజుండు చరసాలకు బ్రావుండగును. బుణ్యస్త్రీలను మోహించిన మనుజుండు కను దృష్టిలేక యంధకుడై జన్మించును, బెద్దలయిన వారిని హాస్యంబు చేసిన మనుజుండు నత్తిమాటల వాడై జన్మించును. మీదాసాన దాసులను గృహము వెళ్ళదోలిన మనుజుండు దూరిచావడి గళ్ళ పంచమారియై జన్మించును. చదువులకు నేనేర్పరినని గర్వించిన మనుజుండు మతిహీనుడై జన్మించును. కులమువారిని వెక్కరించిన మనుజుండు చండాలుడై జన్మించును. విశ్వసించిన వారిని నటమరించిన మనుజుండు శిఖండియై జన్మించును. హరికీర్తి కంటకంబై యితర దైవకీర్తనము చేయు మనుజుండు డఘోరంబైన చెవిటివాడై జన్మించును.

వరుల జెడనాడిన మనుజుండు బాహువికారియై జన్మించును. చాడిచెప్పి నరులజెరిచిన మనుజుండు జిహ్వచ్ఛేదనండ్లై జన్మించును. కలహంబునకు నధిక ప్రియుడైన మనుజుడు గర్భశీలయై జనియించును. ధర్మచుండు పక్షపాత మాడిన మనుజుండు గర్భములో బల్ల గలవాడై జన్మించును. బహు పురుషార్థంబుగాని మనుజుండు బంధుహీనుడై జన్మించును. మధ్యాహ్న కాలంబున నతిధికి నన్నంబు లేదనిన మనుజుండు పాపంబున కాలయంబై జన్మించును అన్నదమ్ముల నపలాల్గించిన మనుజుండు ధనభ్రష్టుడై జన్మించును. వావివరునలెరుగక తిరిగిన మనుజుండు వారకాంతయై జన్మించును. బలిమిని బర స్త్రీలను బొందిన మనుజుండు దుఃఖరూపియై జన్మించును. స్త్రీలను జంపిన మనుజుండు కాళ్ళుచేతులు లేని మొండై మై జన్మించును. తాను గనిపెంచిన సుతుల నొక్కటిగా జూడని మనుజుండు వ్యాఘ్రంబై జన్మించును. పెనిమిటి తనపాలి దైవ మని యెరుగక పరాసుకూలయై నడిచిన భార్య యేడుజన్మంబులు దాసీభూతంబై జన్మించును. తనకైన కులాంగనను విడిచిన మనుజుండు దాసీపుత్రుండ్లై జన్మించును. గుణవతి యైన కాంతను నెదురాడి తిట్టిన మనుజుండు గ్రామశునకంబై జన్మించును. కోపంబున బడిచచ్చిన మనుజుండు భూతంబై జన్మించును. జీవరాసుల రతిచెరిచిన మనుజుండు నపునకుడై జన్మించును. స్త్రీపురుషుల రతిచెరిచిన మనుజుండు మూషకమై జన్మించును. బహుజీవరాసుల జేయరాని హింసల జేసిన మనుజులకు సంతానంబు వర్ణిల్లకపోవును, వివాహంబు తప్పించిన

మనుజుండు గొడ్డుపోతై పెండ్లిలేకపోవును. ధారపోసిన వస్తువు నివ్వకపోయిన మనుజు డూనరవల్లియై జన్మించును. దారాదత్త ముపట్టిన బ్రాహ్మణు డడుగకున్న తొడ్డయై జన్మించును. ఆశించినవాని విడిచిన మనుజులు కుష్టువ్యాధి బొందుదురు. ధన వంతుడై యుండియు బాత్రాపాత్రంబు లెరింగి దానంబుచేయని మనుజుడు మార్జలంబై జన్మించు దన్నేలిన రాజుకొరకై చచ్చిన మనుజుడు వారివంశంబునం బుట్టి వారి పట్టము గట్టు కొని యేలుచుండును. తనకు బుణ్యంబని చేసిన ధర్మంబింద్ర జాల మహేంద్రజాలంబు వంటిది. యొకటిపదియై యనుభవింప జేయును. తన పాలదై వంబునకు సమర్పణంబు చేసిన ధర్మంబులు ముక్తితెరువు జూపును గావున మున్నూట యరువది రోగము లకు మూలంబైన మందు శ్రీమన్నారాయణ స్మరణంబు దప్ప మరి వేరులేదు. దేవా యిది సత్యంబు సత్యంబు నమోనమో శ్రీశతకోప దేశికోత్తమా॥ ౭౦౧

శతకోపవిన్నపములు సంపూర్ణము.

